

**EĞİTSEL VİDEOLARDAKİ ÖĞRETİMSEL
COŞKUNUN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
ÖĞRENME PERFORMANSINA VE
MOTİVASYONUNA ETKİSİ**

Uğur TAŞDELEN

Yüksek Lisans Tezi

**Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim
Dalı**

2024

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRETME BİLİM DALI

**EĞİTSEL VİDEOLARDAKİ ÖĞRETİMSEL COŞKUNUN ORTAOKUL
ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME PERFORMANSINA VE MOTİVASYONUNA
ETKİSİ**

(The Effect of Instructional Enthusiasm in Educational Videos on Learning Performance and
Motivation of Secondary Students)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Uğur TAŞDELEN

Danışman: Prof. Dr. Engin KURŞUN
Dr. Öğr. Üyesi Hamza POLAT

Erzurum
Ocak, 2024

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Uğur TAŞDELEN tarafından hazırlanan “Eğitsel Videolardaki Öğretimsel Coşkunun Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenme Performansına ve Motivasyonuna Etkisi” başlıklı çalışması 22 / 01 / 2024 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Açık ve Uzaktan Öğretme Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Doç. Dr. Hale ILGAZ

Ankara Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Danışman: Prof. Dr. Engin KURŞUN

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Meva BAYRAK KARSLİ

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

İkinci Tez
Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Hamza POLAT

Atatürk Üniversitesi

Enstitü Yönetim Kurulunun
16/05/2022 tarih ve E-
56785782-300-2200146099
sayılı kararı.

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

.... / / 202..

Aslı ıslak imzalıdır

Prof. Dr. Adnan KÜÇÜKOĞLU

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Eğitsel Videolardaki Öğretimsel Coşkunun Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenme Performansına ve Motivasyonuna Etkisi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

... / ... / 202.

Aslı ıslak imzalıdır

Uğur TAŞDELEN

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun / ... / tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun / ... / tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Bilgi ve tecrübesiyle her zaman yardımcı olan, lisansüstü eğitimim sürecinde çok fazla emeği olan, aynı zamanda sabrıyla bu çalışmanın ortaya çıkmasına destek olan danışmanım Prof. Dr. Engin KURŞUN'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Lisansüstü eğitimimde ve tez sürecimde destek olan, bu çalışmanın bilimsel temellere oturması için destek olan tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Hamza POLAT'a sonsuz teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimi sürecinde tanıştığım ve desteğini esirgemeyen arkadaşım Seda EYGÜ'ye teşekkür ederim.

Tez çalışmamı tamamlamamda kolaylık sağlayan okul idareme, Adapazarı Şehit Kemal Yarar İmam Hatip Ortaokulu idaresine ve bilişim teknolojileri öğretmeni Gökhan SAVAŞ'a çok teşekkür ederim.

Bugünlere gelmemde emeği olan aileme, tez sürecinde yeterli ilgi ve alakayı gösteremediğimi düşündüğüm kıymetli eşim Meliha Buşra TAŞDELEN'e ve çocuklarıma sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Uğur TAŞDELEN

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EĞİTSEL VİDEOLARDAKİ ÖĞRETİMSSEL COŞKUNUN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME PERFORMANSINA VE MOTİVASYONUNA ETKİSİ

Uğur TAŞDELEN

Ocak 2024, 175 Sayfa

Amaç: Bu çalışmanın amacı deprem eğitimi ile ilgili hazırlanan eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun; ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansına ve motivasyonuna etkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma amacına uygun olarak 4 haftalık uygulama için öğretimsel coşku parametrelerinin manipüle edildiği yüksek coşku ve düşük coşku içeren eğitsel video materyaller hazırlanmıştır. Kontrol grubunda düşük coşku içeren eğitsel video materyaller, deney grubunda ise yüksek coşku içeren eğitsel video materyaller uygulanmıştır. Araştırmanın ilk haftasında; ön test ve öğrenme performansı testi, ikinci ve üçüncü haftasında; öğrenme performansı testi, son haftasında ise öğrenme performansı testi, akademik başarı testi, algılanan öğretimsel coşku ölçeği ve öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği uygulanmıştır.

Bulgular: Haftalık öğrenme performansı testi verileriyle yapılan analizlerde kontrol ve deney grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer taraftan, her hafta uygulanan öğrenme performansı testi puanlarının toplamıyla belirlenen toplam öğrenme performansı testi verileriyle yapılan analizlerde ise deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Araştırma sonunda uygulanan akademik başarı testi verileriyle yapılan analizlerde ise kontrol ve deney grubu arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Son olarak öğrenmeye yönelik motivasyon ve algılanan öğretimsel coşku ölçeği verileriyle yapılan analizlerde deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Sonuçlar: Sonuç olarak, öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan eğitsel videoların öğrencilerin algılanan öğretimsel coşku, öğretim materyaline ilişkin motivasyon ve 4 haftalık öğrenme performansı toplamı değişkenlerini olumlu etkilediği ama akademik başarı değişkeni üzerinde doğrudan bir etkisi olmadığı belirlenmiştir. Öğretimsel coşkunun öğrenme performansına olumlu etkisinin olması, öğretimsel coşkunun kısa süreli öğrenmelerde etkili olduğunu, akademik başarıda etkisinin olmaması ise uzun süreli öğrenmelerde etkili olmadığını göstermektedir. Bu bulgular, eğitsel videolarda öğretimsel coşkunun önemli bir faktör olduğu ve video materyallerinin tasarımında öğretimsel coşkunun dikkate alınması gerektiği vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: öğretimsel coşku, öğretimsel coşku parametreleri, algılanan öğretimsel coşku, eğitsel video, akademik başarı, öğrenme performansı, motivasyon

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

THE EFFECT OF INSTRUCTIONAL ENTHUSIASM IN EDUCATIONAL VIDEOS ON LEARNING PERFORMANCE AND MOTIVATION OF SECONDARY STUDENTS

Uğur TAŞDELEN

January 2024, 175 Pages

Purpose: The purpose of this study is to analyze the effect of instructional enthusiasm in the educational videos prepared about earthquake training on the learning performance and motivation of secondary school 2nd grade students.

Method: A quasi-experimental design with a pre-test and post-test control group, one of the quantitative research methods, was used in the research. In accordance with the purpose of the research, educational video materials containing high and low enthusiasm in which instructional enthusiasm parameters were manipulated were prepared for a 4-week application. The control group watched educational materials with low enthusiasm, while the experimental group watched videos with high enthusiasm. During the first week of the research, pre-test and learning performance tests were conducted. In the second and third weeks, only learning performance tests were administered. In the last week, the learning performance test, academic achievement test, perceived teacher enthusiasm scale, and motivation scale were applied.

Findings: The analysis found no significant difference in students' weekly learning performance test data between the control and experimental groups. However, a statistically significant mean difference was observed in total learning performance test data in favor of the experimental group. Additionally, the analysis regarding academic achievement test showed no significant difference between research groups. In the analysis of both the perceived teacher enthusiasm and motivation data obtained during the final week of the research, a significant difference favoring the experimental group was observed.

Conclusions: As a result, it was determined that the educational videos prepared by manipulating instructional enthusiasm positively affected students' perceived instructional enthusiasm, motivation for the instructional material, and the sum of 4-week learning performance variables, but had no direct effect on the academic achievement variable. The positive effect of instructional enthusiasm on learning performance indicates that instructional enthusiasm is effective in short-term learning, while its lack of effect on academic achievement indicates that it is not effective in long-term learning. These findings emphasize that instructional enthusiasm is an important factor in educational videos and instructional enthusiasm should be taken into account in the design of video materials.

Keywords: instructional enthusiasm, instructional enthusiasm parameters, perceived teacher enthusiasm, educational video, academic success, learning performance, motivation

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	iii
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Araştırmanın Amacı	3
Araştırma Soruları.....	3
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi	3
Araştırmanın Sınırlılıkları	7
Varsayımlar	7
Terim ve Tanımlar.....	7
İKİNCİ BÖLÜM	9
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar.....	9
Eğitsel Video	9
Öğretimsel Coşku.....	11
Öğretimsel Coşkunun Parametreleri	13
İlgili Araştırmalar	16
Öğretimsel Coşku İle İlgili Yapılan Çalışmalar.....	16
Öğretimsel Coşku Parametrelerinin Öğrencilerin Motivasyon Değişkenine Etkisini İnceleyen Çalışmalar	23
Öğretimsel Coşku Parametrelerinin Öğrencilerin Öğrenme Performansı Değişkenine Etkisini İnceleyen Çalışmalar	24
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	26

Yöntem	26
Araştırma Yöntemi	26
Evren ve Örneklem	26
Veri Toplama Araçları	28
Ön Test, Öğrenme Performansı Testi ve Akademik Başarı Testi	28
Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği	32
Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği	32
Materyal	33
Materyal Analiz Süreci	34
Materyal Tasarım Süreci	34
Materyal Geliştirme Süreci	37
Materyal Uygulama Süreci	40
Materyal Değerlendirme Süreci	41
Uygulama	41
Uygulama Süreci	42
Verilerin Toplanması	44
Verilerin Analizi	46
Araştırmacı Rolü	47
Geçerlik Önlemleri	48
Güvenirlik Önlemleri	49
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	51
Bulgular	51
Ön Analizlere Yönelik Bulgular	51
Araştırmanın Amaçlarına İlişkin Bulgular	52
Öğretimsel Coşkunun Öğrenme Performansına Etkisi	52
Öğretimsel Coşkunun 4 Haftalık Öğrenme Performansı Toplamına Etkisi	53
Öğretimsel Coşkunun Akademik Başarıya Etkisi	53
Öğretimsel Coşkunun Algılanan Öğretimsel Coşkuya Etkisi	54
Öğretimsel Coşkunun Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyona Etkisi	54
BEŞİNCİ BÖLÜM	56
Sınırlılıklar	56
Tartışma ve Sonuç	57
Öğretimsel Coşkunun Bilişsel Öğrenme Çıktıları Üzerindeki Etkisi	57
Öğretimsel Coşkunun Duyuşsal Öğrenme Çıktıları Üzerindeki Etkisi	60
Kuramsal Katkı	61

Sonuç	62
Öneriler	63
KAYNAKÇA	65
EKLER	71
ÖZ GEÇMİŞ	162

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Öğretimsel Coşku ve İlgili Yapıların Kavramlaştırılması (Keller vd., 2016)	12
Tablo 2. Rosenshire (1970), Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) Tarafından Belirlenen Öğretimsel Coşku Parametreleri	14
Tablo 3. Örneklemeye Ait Demografik Özellikler	27
Tablo 4. Başarı Testi İçin Geliştirilen Ölçme Araçlarının Kapsadıkları Alt Başlıklar	28
Tablo 5. Ön Test, Öğrenme Performansı ve Akademik Başarı Testi İçin Geliştirilen Ölçme Araçlarının İçerdiği Soru Türleri ve Soru Sayıları.....	30
Tablo 6. Başarı Testi İçin Belirtke Tablosu	31
Tablo 7. Konu Başlıkları ve Hafta Numaraları	34
Tablo 8. Eğitsel Video Materyallerin Uzunlukları	41
Tablo 9. Haftalık Hazırlanan Google Form Dokümanlarının İçerikleri.....	44
Tablo 10. Dağılımın Normalliği Testi Sonuçları	46
Tablo 11. Homojenlik Testi Sonuçları.....	47
Tablo 12. Ön Test Sonuçları.....	51
Tablo 13. Öğretimsel Coşkunun Haftalık Öğrenme Performansı Üzerindeki Etkisi.....	52
Tablo 14. Öğretimsel Coşkunun 4 Haftalık Öğrenme Performansı Toplamı Üzerindeki Etkisi	53
Tablo 15. Öğretimsel Coşkunun Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi.....	53
Tablo 16. Öğretimsel Coşkunun Algılanan Öğretimsel Coşku Üzerindeki Etkisi	54
Tablo 17. Öğretimsel Coşkunun Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Üzerindeki Etkisi	54

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. <i>Covid 19'un Neden Olduğu Okul Kapanışlarının Küresel Takibi (UNESCO, 2023)...</i>	4
Şekil 2. <i>Çalışmaya Dâhil Edilen Çalışmaların Türüne ve İnceledikleri Değişkenlere Göre Dağılımı</i>	21
Şekil 3. <i>ADDIE Öğretim Tasarımı Modeli.....</i>	33
Şekil 4. <i>Öykü Yaprağı</i>	35
Şekil 5. <i>Göz Teması Parametresinin Manipülasyonu</i>	38
Şekil 6. <i>Jest ve Mimik Parametrelerinin Manipülasyonu</i>	38
Şekil 7. <i>Vücut Hareketleri Parametresinin Manipülasyonu</i>	39
Şekil 8. <i>Yüz İfadesi Parametresinin Manipülasyonu</i>	39
Şekil 9. <i>Kelime Seçimi Parametresinin Manipülasyonu</i>	39
Şekil 10. <i>Empati Parametresinin Manipülasyonu</i>	40
Şekil 11. <i>Genel Enerji Parametresinin Manipülasyonu</i>	40
Şekil 12. <i>Araştırma Süreci</i>	43
Şekil 13. <i>Katılımcı Formuna Ait Ekran Görüntüsü</i>	45

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

STEM: Fen, teknoloji, mühendislik ve matematik disiplinlerinin ayrı olmaması prensibine dayalı ve bu programların birleştirilmesini amaçlayan farklı konu alanlarından gelen bilgi, beceri ve değerlerin daha anlamlı bir şekilde bir kavram olarak öğretme yaklaşımıdır (Doğan vd., 2019).

YEĞİTEK: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı.

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Bilişim ve internet teknolojilerindeki gelişmeler hayatımızın hemen hemen her alanını etkilemektedir. Bu gelişmelerden etkilenen alanlardan biri de kuşkusuz eğitim teknolojileri içerisinde yer alan eğitim materyalleridir. Elvan ve Mutlubas'ın (2020) araştırmasına göre bilgisayarların kullanımı ve internetin yaygınlaşması, hayatımızda teknolojiyi vazgeçilmez kılmıştır; hızla değişen dünyada eğitim anlayışı da evrim geçirmekte ve nitelikli eğitim için bilişim teknolojilerinden yararlanmak gerekmektedir.

Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler sonucunda ortaya çıkan video materyallerin, internet teknolojileri sayesinde her zaman erişilebilir olması nedeniyle eğitim ortamlarında kullanımı artmıştır. Ülkelerin dijital teknoloji kullanım verilerini yıllık olarak açıklayan We Are Social UK (2022) raporuna göre dünyada toplam nüfusunun %62.5'inin yani 4 milyar 95 milyon kişinin internet erişimi bulunmaktadır. Bu bireylerden 16 - 64 yaş arasındaki bireylerin %91.9'unun video içeriklere erişebildiğini ve %31.3'ünün "nasıl yapılır videoları", %29.8'inin "eğitici videoları" izlediği belirtilmiştir (We Are Social UK, 2022). Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2022 yılında hazırlanan Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre Türkiye'de internete erişimi olan hane oranı %94.1 şeklindedir. Aynı raporda İnternet Üzerinden Öğrenme Faaliyetleri Gerçekleştiren Bireylerin Oranı %15.9 olarak belirtilmiştir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2022). Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu tarafından; Türkiye'deki Çocukların ve Ebeveynlerin Bilinçli ve Güvenli İnternet Kullanım Deneyim ve Alışkanlıkları raporunda ülkemizde internet erişimi bulunan çocukların %90.5'inin "Öğrenme veya ödev yapma amaçlı videolar" tercih ettiklerini belirtilmiştir (Karakuş Yılmaz vd., 2022).

Öğrenme ortamlarında kullanılan materyaller öğrencilerde hitap ettikleri duyu organlarına ya da oluşturdıkları zihinsel farklılıklara göre çeşitli sınıflandırmalara ayrılmaktadır. Video, işlevselliği ve çok boyutlu yapısıyla her türlü eğitsel sınıflandırmada öne çıkmaktadır (Ata & Atik, 2017). Ayrıca videolar tamamlayıcı şekilde çeşitli verileri (resim, hareket, ses, metin) birleştirdiği için öğrenme, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve öğrenme hızlarına göre diğer araçlardan daha kolay bir şekilde ayarlanabilir (Kılıç & Çelik, 2014). Videoların günlük hayatta kullanım oranındaki artışa paralel olarak; eğitimde de öğrencilerin görsel ve işitsel duyularına hitap ettiği için eğitsel video kullanım oranı artmıştır. Öğrencilerin

öğrenme performanslarının artması, öğrenenlerin duyuşsal farklılıkları, farklı ön bilgi düzeyleri gibi durumlar etkili ve verimli bir video tasarımının nasıl olacağı sorusunun sorulmasına neden olmuştur.

Son yıllarda eğitsel video tasarımında dikkat edilen tasarım unsurlarından bir tanesi de bu materyallerin öğretimsel coşku açısından nasıl olması gerektiği üzerinedir (Arndt & Wang, 2014; Frenzel vd., 2019; Huangfu vd., 2022). Türk Dil Kurumu, güncel Türkçe sözlüğünde coşku; “genellikle büyük bir istekle ortaya çıkan geçici hayranlık veya heyecan durumu” olarak tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2023). Coşku, günlük dilde insanların belirli görevlerle uğraşırken yaşadıkları zevk ve heyecanı tanımlar (Kunter vd., 2008). Coşku, etkili öğretmenlerin en önemli özelliklerinden biri olarak görülür. Yüksek enerjide ve coşku uyandıran dinamik bir tarzda verilen bir ders, öğrencilerin materyale daha fazla ilgi duymasına, materyalden zevk almasına, daha yüksek enerji ve canlılık seviyelerine sahip olmasına yol açar (Patrick vd., 2000). Öğretimsel coşku ise; öğretmenler tarafından öğrencilerin öğrenme materyaline veya öğrenmeye ilgilerini çekmek için yaptıkları öğretimsel davranışlardır (Patrick vd., 2003).

Öğretimsel coşku birtakım sözel ve sözel olmayan iletişim becerilerinin birlikte kullanımını içerir. Dersi anlatan öğreticinin jest/mimikleri, ses tonu, göz teması, vücut hareketleri, kullandığı kelimeler, yüz ifadesi gibi iletişim öğeleri öğretimsel coşku parametreleri olarak isimlendirilirler (Collins, 1978; Murray, 1983; Rosenshine, 1970). Alan yazında öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin; motivasyon, ilgi ve tutum değişkenleri üzerinde etkilerini inceleyen çalışmalar bulunmaktadır. Öğretimsel coşkunun etkilerini araştıran bu çalışmaların sonuçları incelendiğinde öğretimsel coşkunun öğrencilerin; motivasyon (Burić, 2019; Jungert vd., 2020; Keller vd., 2014; Patrick vd., 2000; Zhang, 2014) ilgi (Keller vd., 2014; Lazarides vd., 2019; Palmer vd., 2019; Patrick vd., 2000; Vidic & Đuranović, 2020) ve tutum (Kunter vd., 2008; Patrick vd., 2000) değişkenlerini olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir. Aynı zamanda öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansına etkisini araştıran çalışmalar da bulunmaktadır. Yapılan bu deneysel çalışmaların sonuçları incelendiğinde; Huangfu vd. (2022) ve Liew vd. (2017) öğretimsel coşkunun öğrenme performansı üzerinde olumlu etkisi olduğunu, Frenzel vd. (2019), Arndt ve Wang (2014) ise öğretimsel coşkunun öğrenme performansı üzerinde etkisi olumlu etkisi olmadığını belirtmiştir. Özetle; öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansına ne tür bir etkisi olduğu yönünde bir netlik bulunmamaktadır. Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansına etkisini inceleyen çalışmalara bakıldığında bu çalışmaların deney ve kontrol gruplarına tek seferde uygulanmış olmasının bu sonuçta etkili olabileceği

düşünülmektedir. Bu sebeple, öğretimsel coşkunun etkilerini daha derinlemesine incelemek için, öğretimsel coşkunun parametrelerinin kontrol edildiği eğitsel video materyallerin kullanıldığı daha uzun soluklu deneysel çalışmaların tasarlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı yüksek ve düşük öğretimsel coşku içeren eğitsel videoların ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve öğretim materyaline ilişkin motivasyonuna etkisini incelemektir.

Araştırma Soruları

Araştırmanın amacı doğrultusunda bu çalışmada aşağıdaki araştırma sorularına yer verilmiştir:

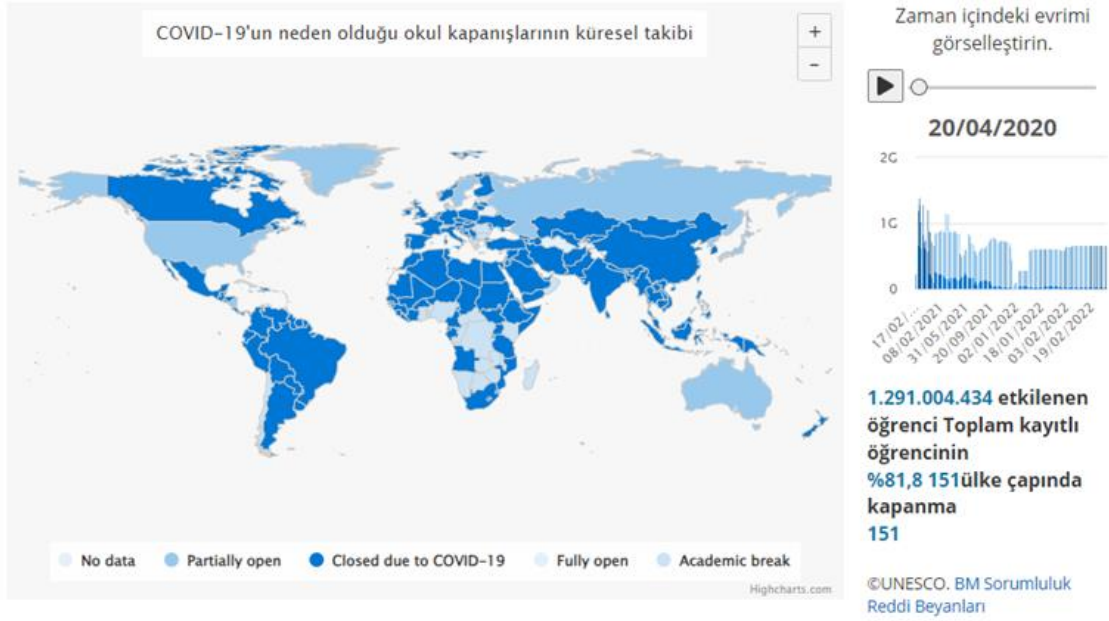
1. Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların, düşük coşkulu eğitsel videolara kıyasla ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin bilişsel alan değişkenlerinden;
 - a. Haftalık olarak öğrenme performansına etkisi nedir?
 - b. 4 haftalık öğrenme performansı toplamına etkisi nedir?
 - c. Akademik başarısına etkisi nedir?
2. Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların, düşük coşkulu eğitsel videolara kıyasla ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin duyuşsal alan değişkenlerinden;
 - a. Algılanan öğretimsel coşku değişkenine etkisi var mıdır?
 - b. Motivasyonuna etkisi var mıdır?

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Dünyanın çeşitli bölgelerinde doğal afetler ve salgın gibi beklenmedik felaketlerin ardından, felaketten etkilenen bireylerin eğitimlerine devam edebilmek veya daha fazla kişinin felaketten etkilenmesini önlemek amacıyla, yüz yüze eğitime ara verilip uzaktan eğitime geçilmektedir. Covid 19 pandemisi birçok ülkede ve ülkemizde yüz yüze eğitime ara verilmiş olup uzaktan eğitime geçilmiştir. Covid 19 pandemi sürecinde 151 ülkede ülke çapında anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim seviyelerinde yüz yüze eğitime ara verilmiş olup 1.291.004.434 kayıtlı öğrenci bu kapanmadan etkilenmiştir (UNESCO, 2023). Bu durum Şekil 1’de gösterilmiştir (Şekil 1). Etkilenen bu eğitim seviyelerine lise eğitiminden sonrasını ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora eğitim seviyeleri de eklenince etkilenen öğrenci sayısı daha da artmaktadır. Covid 19 pandemi sürecinde yüz yüze eğitime ara verilmesi sonucunda

birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de ilkökul, ortaokul ve lise eğitim seviyelerinde başta EBA olmak üzere farklı platformlar aracılığıyla uzaktan eğitim faaliyetleri başlamıştır. Yüz yüze eğitimdeki bu kapanma süreci ülkelere göre farklılık göstermekle birlikte bu süreç Türkiye’de 49 hafta devam etmiştir (UNESCO, 2023). Bu süreçte ülkemizde 13 milyon 383 bin 213 öğrenci uzaktan eğitim faaliyetine katılmıştır (MEB, 2023).

Şekil 1. Covid 19’un Neden Olduğu Okul Kapanışlarının Küresel Takibi (UNESCO, 2023)

Covid 19 salgınının ardından 2023 yılında ülkemizde gerçekleşen Hatay ve Kahramanmaraş depremlerinden sonra ülkemizde üniversitelerde yüz yüze eğitime ara verilmiş olup uzaktan eğitime geçilmiştir.

Doğal afet, salgın gibi zorunlu hâller dışında da gelişen teknolojiler ve günümüz şartları göz önünde bulundurulduğunda uzaktan eğitimin yeri ve önemi sürekli artmaktadır. Buna paralel olarak uzaktan eğitim; eğitim, mesleki ve özel amaçlar için dünyada ve ülkemizde sıklıkla tercih edilmektedir. TÜİK (2023) verilerine göre ülkemizdeki, mesleki veya özel amaçlar için yapılan uzaktan eğitim faaliyetlerinin yüz yüze yapılan eğitim faaliyetlerine oranı %18.7 şeklindedir. Edtech Türkiye (2023) raporuna göre 2021 yılında Avrupa’daki 16 ile 74 yaş arasındaki bireylerin %46’sı uzaktan eğitim faaliyetlerine erişmiştir. Aynı raporda özellikle Covid 19 pandemisi sonrasında Asya kıtasında uzaktan eğitim faaliyetlerinin arttığı ve Asya’da uzaktan eğitim pazarının %15.7 oranında büyüdüğü belirtilmiştir (Edtech Türkiye, 2023). Bu kadar sıklıkla tercih edilen ve büyüyen bir alanda öğrencilerin öğrenme performansının artması için uzaktan eğitimde kullanılan materyallerin kalitesinin ve özelliklerinin her geçen gün geliştirilmesi gerekmektedir.

Eğitsel videolar, yüz yüze ve uzaktan eğitim ortamlarında sıklıkla kullanılan öğrenme materyalidir. Video derslerin, öğrenmeyi nasıl kolaylaştırdığı, öğrenmenin sonucunu ve öğretmen performansını nasıl iyileştirdiğiyle ilgili yapılan çalışma sayısı artmıştır (Yousef vd., 2014). Zhang vd.ne (2006) göre uzaktan eğitimde, bilgiyi cazip ve çekici hâle getirmek için video materyaller kullanılabilir. Wieling ve Hofman (2010) da videoların bilgiyi ilgi çekici şekilde sunabildiğini aynı zamanda videoların e-öğrenmede zengin ve güçlü bir ortam olduğunu belirtmiştir. Öğrenme süreci içerisinde video kullanımı, öğrenciler tarafından anlamlı zihinsel etkinlikler oluşturmaya yardımcı olmaktadır (Pekdağ, 2010). Videolarda kullanılan görsel ve işitsel materyaller; bireylerin anlamlı öğrenmesiyle sonuçlanmaktadır (Pekdağ, 2010). Video materyaller görsel ve işitsel medyaları desteklemesi sayesinde öğrenciler için bilgiyi çekici hâle getirip anlamlı öğrenmelerini desteklemektedir. Eğitsel videolarda kullanılan çoklu ortam materyalleri, öğrencilerin birden fazla duyuşsal kanalını etkileyerek konuları daha derinlemesine öğrenmelerine yardımcı olurken, çeşitli medya türleri öğrencilerin ilgisini çeker ve farklı öğrenme tarzlarına uygunluğu sağlar. Bu nedenle, video tasarımıyla ilgili alan yazında birçok çalışma yapılmıştır (Bakla, 2017; Guo vd., 2014; Hoogerheide vd., 2016; Huangfu vd., 2022; Kokoç, 2019; Polat, 2023; Taşlıbeyaz & Karaman, 2015). Bu çalışmaların genel amacı, video tasarımında bir çerçeve oluşturarak öğrenmeyi daha kalıcı hâle getiren ve anlamlı öğrenme düzeyini arttıran videoların tasarlanmasına yardımcı olmaktır.

Öğretimsel coşku genellikle öğretmenin, öğrenmenin veya öğrenilecek içeriğin önemini ve içsel değerini öğrencilere aktarma kapasitesi olarak görülür (Patrick vd., 2003; Turner vd., 2002). Öğretimsel coşkunun tanımının ne olduğu ve öğretimsel coşkunun parametrelerinin olduğuyla ilgili detaylı bilgiler kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar bölümünde yer almaktadır.

Alan yazında eğitsel videolarla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde eğitsel videoların tasarımıyla ilgili; videolarda etkileşim (Bakla, 2017; Koçdar vd., 2017), videolarda öğreticinin varlığı (Kokoç, 2019; Polat, 2023), videonun süresi (Guo vd., 2014; Maniar vd., 2008), videolarda anlatıcının kim olması gerektiği (Taşlıbeyaz & Karaman, 2015), videolardaki anlatıcının yaşı (Hoogerheide vd., 2016), öğretimsel coşku (Huangfu vd., 2022; Liew vd., 2017) alanlarında çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Eğitsel videolarda öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansına etkisini inceleyen birçok çalışma bulunmaktadır (Arndt & Wang, 2014; Frenzel vd., 2019; Huangfu vd., 2022; Liew vd., 2017). Bu çalışmaların sonuçları incelendiğinde öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin öğrenme performansına etkisinin tanımlanması konusunda bir

belirsizlik bulunmaktadır. Bu çalışmalara, sonuçlarına ve uygulanma yöntemlerine; kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar bölümünde detaylı olarak değinilecektir. Ancak ortak noktası bulunan bu çalışmalarda; kontrol ve deney gruplarının izlemesi ve aradaki olası farklılıkların incelenmesi sürecinde her iki grup için birer adet eğitsel video hazırlanmıştır. Kontrol ve deney grupları kendi grupları için hazırlanan videoyu izledikten sonra ölçülmek istenen değişkenlerdeki farklılık ya da benzerlikler incelenmiştir. Genel olarak bu deneysel çalışmalar sonucunda deney ve kontrol grupları arasında öğrenme performansı boyutunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bu çalışmaların deney ve kontrol gruplarına tek seferde uygulanmış olmasının bu sonuçta etkili olabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle öğretimsel coşkunun manipüle edildiği uzun süreli deneysel çalışma yapılması planlanmaktadır.

Eğitsel video materyallerindeki öğretimsel coşkunun öğrencilerin motivasyonuna etkisini inceleyen çalışmalar mevcuttur (Arndt & Wang, 2014; Burić, 2019; Frenzel vd., 2019; Jungert vd., 2020; Keller vd., 2014; König, 2021; Liew vd., 2017; Patrick vd., 2000; Zhang, 2014). Ancak bu çalışmalarda eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun manipüle edildiği eğitsel videonun; deney ve kontrol grubundaki öğrencilere birer eğitsel video (kontrol grubu için 1, deney grubu için 1) kullanılarak uygulanmıştır. Kontrol ve deney grupları için öğretimsel coşkunun manipüle edilerek hazırlanan birden fazla videonun; uygulanıp öğrencilerin motivasyona etkisini inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır.

Öğretimsel coşku ile ilgili yapılan deneysel çalışmalar incelendiğinde; az sayıda öğretimsel coşku parametresinin manipüle edildiği ya da hangi öğretimsel coşku parametrelerinin manipüle edildiğinin belirtilmediği çalışmalar olduğu görülmektedir. Frenzel vd. (2019) çalışmasında ses tonu ve vurgulu konuşma, göz teması, jest ve mimikler, gülümseme ve öğretmen enerjisiyle öğretimsel coşkuyu manipüle etmiştir. Arndt ve Wang (2014) yaptıkları çalışmada ses tonu, yüz ifadesi ve mimikler ile öğretimsel coşkuyu manipüle ederken Liew vd. (2017) çalışmasında ses tonu, kafa hareketleri, jest ve mimikler ile öğretimsel coşkuyu manipüle etmiştir. Son olarak Huangfu vd. (2022) ise yaptığı çalışmada öğretimsel coşkuyu hangi parametreler ile manipüle ettiğini belirtmemiştir.

Alan yazın incelenmesinden elde edilen bulgulara göre, öğretimsel coşkunun uzun vadeli olarak kontrol edilmesini sağlayacak deneysel tasarımlara ve daha fazla öğretimsel coşku parametresinin manipüle edildiği çalışmalara olan ihtiyaç vurgulanmaktadır. Bu çalışmada; kontrol grubu için öğretimsel coşkunun manipüle edildiği 4 farklı eğitsel video ve deney grubu için öğretimsel coşkunun manipüle edildiği 4 farklı eğitsel video hazırlayarak, iki gruba da dört ayrı oturumda uygulanmıştır. Bu çalışmada önceki çalışmalara göre daha fazla öğretimsel coşku parametresi (ses tonu, göz teması, jest ve mimikler, vücut hareketleri, yüz ifadesi, kelime

seçimi, empati, genel enerji) manipüle edilmiştir. Bu hedef neticesinde Deprem Eğitimi teması kullanılarak hazırlanan eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun; ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisi incelenecektir. Elde edilecek sonuçlar neticesinde; eğitsel video materyallerin hazırlanmasına katkı sunması düşünülmektedir. Ayrıca çalışma sonuçlarının, bu alanda kendisinden sonra gelecek olan eğitsel videolardaki öğretimsel coşkuyu inceleyecek olan çalışmalara katkı sunması amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

1. Araştırmanın çalışma grubu 2023 - 2024 Eğitim Öğretim yılında Şehit Fatih Kemal Yazar İmam Hatip Ortaokulu'nda öğrenim gören 47 ortaokul 2. sınıf öğrencisi ile sınırlıdır.
2. Uygulama Sosyal Bilgisi Dersinin konusu olan Deprem Eğitimi ile sınırlıdır.
3. Uygulama öğretimsel coşkunun manipüle edilerek hazırlandığı 8 farklı video (4 kontrol grubu için, 4 deney grubu için) ile sınırlıdır.

Varsayımlar

Bu araştırmanın varsayımları şunlardır:

1. Araştırmaya katılan öğrencilerin veri toplama araçlarını samimi bir şekilde cevapladıkları varsayılmıştır.

Terim ve Tanımlar

Podcast: Abonelik yoluyla kullanılabilen indirilebilir ve sıralı dijital ses dosyalarının bir bileşimidir (Lundström & Lundström, 2021).

STEM: Fen, teknoloji, mühendislik ve matematik disiplinlerinin ayrı olmaması prensibine dayalı ve bu programların birleştirilmesini amaçlayan farklı konu alanlarından gelen bilgi, beceri ve değerlerin daha anlamlı bir şekilde bir kavram olarak öğretme yaklaşımıdır (Doğan vd., 2019).

Eğitsel ajan: Sosyal öğrenmeyi kolaylaştıran insan özelliklerine sahip metin, grafik, simgeler, ses, animasyon ve multimedya ile ifade edilebilen eğitim yazılımı parçalarıdır (Chou vd., 2003).

Eğitsel video: Bilgiyi öğrencilere görsel ve işitsel yollarla sunarak (Akgün vd., 2014), birçok duyu organına hitap eden (Ozan, 2015), öğrencilerin öğrenme deneyimini arttıran (Willmot vd., 2011), öğrenmeyi daha anlamlı hâle getiren (Kay, 2012) teknolojidir.

Öğretimsel coşku: öğretmenler tarafından öğrencilerin öğrenme materyaline veya öğrenmeye ilgilerini çekmek için yaptıkları öğretimsel davranışlardır (Patrick vd., 2003).

Öğretimsel coşku parametresi: Öğretimsel coşkunun öğrenciler tarafından algılanabilmesi için öğretmen tarafından sergilenen davranışlarıdır (Collins, 1978; Murray, 1983, 2007; Rosenshine, 1970).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada eğitsel video, öğretimsel coşku, öğretimsel coşku parametreleri ve öğretimsel coşku ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında alan yazınında tarama yapılmıştır.

Eğitsel Video

İnternet ve dijital kütüphaneler gibi bilgi teknolojileri zamanla gelişerek öğretme ve öğrenme için yeni eğitim ortamlarının yaratılmasına ve tasarlanmasına olanak sağlamıştır (Vural, 2013). Marchionini (2003) tarafından eğitimin güçlü tamamlayıcılarından olarak tanımlanan videolar, Kılınç vd. (2017) tarafından ise e-öğrenme ortamlarındaki multimedya öğrenme süreçlerinde görsel ve sözel olanı birleştiren en zengin içerik olarak tanımlamıştır.

Videolar; öğrencilere bilgiyi işitsel ve görsel yollarla öğrenmelerini sağlamada, karmaşık kavramların doğal uygulamalarının benzetimlerini sunmakta, insanların kendi yetenekleri ve birikimleriyle öğrenmelerine olanak tanımada önemli teknolojik üründür (Akgün vd., 2014). Video, görüntü ve sesi birleştirerek çoklu duyuya hitap eden bir bilgi aktarım ortamı olduğundan soyut kavramların aktarımını kolaylaştırmaktadır (Ozan, 2015).

Eğitimde video kullanımının tarihçesini Yousef vd. (2014) şöyle belirtmiştir:

Videoların eğitim ortamlarında kullanımının uzun bir geçmişe sahip olduğu ve İkinci Dünya Savaşı'nda askerlerin eğitimi için yani 1940'lı yıllara denk geldiği görülmektedir. 1960'lı yılların sonlarında ise televizyonlar ve dolayısıyla videolar sınıf ortamlarına girmeye başladı. Ayrıca evlerde video çekimine olanak sağlayan teknolojinin gelişmesiyle 1980'lerde sınıf ortamında video kullanımı daha kolay geldiğini belirtmiştir. 1990'larda video CD'lerin çıkmasıyla öğretmenler sınıflarda bilgisayarları kullanarak videoları kontrol edebiliyordu ve değerlendirme araçları ekleyebiliyordu. Son olarak 2000'li yıllarda internetle beraber interaktif videolar ve video konferanslarla eğitimde video kullanım oranı artmıştır (s. 112).

Bu açıklamaya ek olarak Sablić vd. (2021) 2000'li yıllardan sonra akıllı telefonlar ve tabletler gibi yeni teknolojiler YouTube gibi sosyal medyayla birleşerek sosyal etkileşimin artmasına ve videoların eğitimde kullanımının kolaylaştırılmasına yardımcı olduğunu belirtmektedir.

Alan yazında eğitsel video kullanımının çeşitli etkilerini inceleyen birçok çalışma bulunmaktadır (Allam, 2006; Homer vd., 2008; Kay, 2012; Wetzel vd., 1994; Willmot vd., 2011). Allam (2006) ve Homer vd. (2008) yaptıkları çalışmalarda video kullanımının öğrenci motivasyonunu olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Wetzel vd. (1994) ve Kay (2012) yaptıkları çalışmalarda öğrenci ilgi ve motivasyon değişkenlerinin eğitimde eğitsel video kullanımından olumlu yönde etkilendiklerini belirtmişlerdir. Willmot vd. (2011) eğitimde video kullanımının öğrencilerin öğrenme deneyimini arttırdığını, Kay (2012) ise video podcastleri kullanarak yaptığı çalışmasında eğitimde video kullanımının öğrenmeyi daha anlamlı hâle getirdiğini ve öğrenci başarısını arttırdığını belirtmiştir. Maniar vd. (2008) çalışmasında 1985 - 2006 arasında incelediği makaleleri derleyip eğitsel video kullanımının faydalarını aşağıdaki maddeler ile ifade etmiştir:

- Video, öğrencilerin bir şeyin nasıl çalıştığını görselleştirmelerine yardımcı olabilir.
- Video, metin veya statik görüntüler kullanılarak tam olarak açıklanması zor olan bilgileri ve ayrıntıları gösterebilir.
- Video öğrencilerin dikkatini çekebilir, böylece onları motive edebilir ve konuyla ilgilenmelerini sağlayabilir.
- Video somut gerçek hayat örnekleri sunabilir, böylece konunun gerçek dünyayla ilgisini gösterebilir.
- Video tartışmayı simüle edebilir.
- Video farklı öğrenme stillerine, özellikle de 'görsel öğrenen' öğrencilere hitap edebilir.

Ozan (2015) çalışmasında eğitsel video kullanım türlerini ve tanımlarını aşağıdaki maddeler ile ifade etmiştir:

- Sınıfta yapılan derslerin kayıt edilip yayınlanması: Yüz yüze derslerdeki tahtada yapılan anlatımın kaydedilmesi ve elektronik olarak paylaşılmasıdır.
- Ders anlatım videoları: Öğretim elemanının doğrudan tahtaya konuştuğu anlatımın çeşitli görsel, grafik veya sunumlarla desteklendiği video kayıtlarıdır.
- Ekranın kayıt edilip uygulanması: Ekran görüntüsü kaydedilerek video anlatımın oluşturulmasıdır.
- Konu alanı uzmanı videoları: Konu uzmanının sunumu gerçekleştirilerek oluşturulan videolardır.
- Örnek olay videoları: Röportajlar, drama çekimleri, iç ve dış mekân çekimleri, görsel anlatılar içeren videolardır.

- Gösterim (Nasıl yapılır? – How to?) videoları: Bir şeyin nasıl yapılacağını ve yapım süreçlerini gösteren uygulamaya yönelik videolardır.
- Gerçek olayların yerinde çekimi: Öğrenenin fiziksel olarak içinde bulunmasının zor olduğu bir durumu veya bir yeri öğrenme süreçlerinin içerisine dâhil etmek için gerçek olayların yerinde çekimiyle oluşturulan eğitsel videolardır.

Eğitsel video sürelerinin ne kadar olması gerektiğiyle ilgili alan yazını taraması yapıldığında Guo vd. (2014) tarafından yapılan tarama çalışmasında 6.9 milyon izlenme oturumu sonuçlarını incelenmiştir. Bu araştırma verilerine göre 12 dakikadan daha uzun videolarda öğrencilerin derse katılımı düşmektedir, videoların süresi arttıkça öğrencilerin de derse katılımı düşmektedir. 6 dakikadan daha kısa videoların tamamlanma oranı %100 iken, 12 dakikadan uzun videolarda bu süre %20'ye kadar düştüğü görülmektedir. Ayrıca Patrick vd. (2000) yaptıkları deneysel çalışmada uzun süreli öğretimsel coşkunun faydalı olmayacağını bu yüzden öğrencileri 7 dakika ile 14 dakika arasında süren derslerde öğretimsel coşkusu manipüle edilmiş derslere dâhil etmişlerdir. Son olarak Maniar vd. (2008) belirli bir alan uzmanlarının verdiği eğitimleri içeren eğitsel videoların süresinin ya da öğrenme teorileri eğitimi içeren eğitsel videoların süresinin yaklaşık olarak 10 dakika olması gerektiğini belirtmiştir.

Alan yazında eğitsel videolarla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde eğitsel videoların tasarımıyla ilgili; videolarda etkileşim (Bakla, 2017; Koçdar vd., 2017), videolarda öğreticinin varlığı (Kokoç, 2019; Polat, 2023), videonun süresi (Guo vd., 2014; Maniar vd., 2008), videolarda anlatıcının kim olması gerektiği (Taşlıbeyaz & Karaman, 2015), videolardaki anlatıcının yaşı (Hoogerheide vd., 2016), öğretimsel coşku (Huangfu vd., 2022; Liew vd., 2017) alanlarında çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Özetle, bilgilerin öğrencilere görsel ve işitsel yollarla sunulması (Akgün vd., 2014), öğrenmeyi daha anlamlı hâle getirmesi (Kay, 2012) ve birçok duyu organına hitap etmesi (Ozan, 2015) nedeniyle eğitimde eğitsel video materyalleri tercih edilmektedir. Teknolojinin gelişmesi ve internet teknolojilerine daha kolay erişim sağlanmasıyla birlikte, eğitsel videoların kullanımı artmıştır. Bu çalışmada, farklı amaçlara yönelik çeşitli eğitsel video türleri arasından ders anlatım videoları tercih edilmiştir.

Öğretimsel Coşku

Öğretmen coşkusuyla ilgili bilimsel çalışmalar 1960'lı yıllarda ortaya çıkmıştır (Keller vd., 2014). Öğretimsel coşku ile ilgili alan yazını taraması yapıldığında net bir tanımının olmadığını bu durumun beraberinde bazı sorunları getirdiği görülmektedir. Alan yazınında karşılaşılan ilk sorun; iki farklı coşku kavramının karşımıza çıkmasıdır. Bunlardan birincisi

öğretmenin sınıf ortamında sergilediği davranışlar ve öğrenci tarafından algılanan coşku, ikincisi ise öğretmenin kendi mesleğine karşı hissettiği coşku şeklindedir. Keller vd. (2016) bu ayrımı; sergilenen ve deneyimlenen coşku şeklinde yapmıştır. Keller vd. (2016) yaptığı bu ayrımında Tablo 1’deki gibi örnek çalışmalar sunarak gruplandırma yapmıştır.

Tablo 1. Öğretimsel Coşku ve İlgili Yapıların Kavramlaştırılması (Keller vd., 2016)

Kavramsallaştırmalar	Tanım/temel unsurlar	Örnek referanslar
Gösterilen Coşku		
Öğretim davranışı	Uyarıcı, enerjik ve motive edici öğretim stili, mizah kullanımı	Brophy ve Good (1986); Murray (1983, 2007); Rosenshine (1970)
Sözsüz anlatım	Gösterici jestler, canlı yüz ifadesi	Collins (1978); Murray (1983, 2007)
Deneyimli coşku		
Öğretmenin (duyuşsal) özelliliği	Alışılmış, yinelenen öğretimle ilgili zevk ve heyecan	Kunter vd. (2008); Kunter (2013)

Tablo 1 incelendiğinde öğretimsel coşkunun gösterilen coşku ve deneyimli coşku şeklinde iki farklı şekilde yorumlandığı görülmektedir. Öğretmenin kendi mesleğine ait duyduğu zevk ve heyecan deneyimlenen coşku alanında yer almaktadır. Kunter vd. (2008) ve Kunter (2013) yaptıkları çalışmalarda öğretimsel coşkuyu deneyimlenen coşku olarak ifade etmişlerdir. Öğretimsel coşkuyu öğretmenin sınıf ortamındaki sözsüz anlamı (gösterici jestler, canlı yüz ifadesi) ve öğretim davranışı (uyarıcı, enerjik, motive edici) olarak tanımlayan çalışmalar ise gösterilen coşku alanında yer almaktadır. Brophy ve Good (1986), Murray (1983, 2007) ve Rosenshine (1970) öğretimsel coşkuyu öğretmenin sınıf ortamında sergilediği sözsüz öğretim davranışları olarak ifade etmiştir.

Öğretimsel coşku ile ilgili alan yazını taraması yapıldığında karşılaşılan bir diğer sorun ise öğretim coşkusu, eğitsel coşku, öğretmen coşkusu, öğretimsel coşku gibi farklı kavramların kullanılmasıdır. Bu çalışmada; öğretmenin sınıf ortamında sergilediği davranışlar ve öğrenci tarafından algılanan coşku yani Keller vd. (2016) gruplamasındaki “Sergilenen/Gösterilen Coşku” üzerinde durulmuş ve anlam karmaşası olmaması için bu durum öğretimsel coşku olarak ifade edilmiştir.

Patrick vd. (2003) öğretmen coşkusu olarak ifade ettikleri öğretimsel coşkuyu öğretmenler tarafından öğrencilerin öğrenme materyaline veya öğrenmeye ilgilerini çekmek

için yaptıkları öğretimsel davranışlar olarak tanımlamıştır. Keller vd. (2014) ise öğretimsel coşkuyu etkili ve yüksek kaliteli öğretimin, iyi öğretmenlerin arzu edilen bir özelliği olarak tanımlamıştır. Öğretimsel coşku, öğretmenin konuya yüksek enerji ve ilgiyle yaklaşarak öğrencilerin performansını etkilemeye yönelik bir stratejidir (Patrick vd., 2000; Sass, 1989). Bu strateji, öğretme sürecinde jestler, yüz ifadeleri, farklı tonlamalar, hareketler ve mizah kullanımı gibi ifade edici davranışların yanı sıra öğretim sırasında heyecan ve ilginin sözlü ifadelerini de içerir (Frenzel vd., 2019). Öğretimsel coşku; öğrencilerin, öğrenme performansı (Huangfu vd., 2022), derin öğrenme stratejisi (Burić, 2019), heyecan (König, 2021), zevk (Bieg vd., 2022; Vidic & Đuranović, 2020), motivasyon (Zhang, 2014), derse devam isteği (König, 2021; Zhang, 2014), güvenirlik (König, 2021), başarı motivasyonu (Hotaman & Sahin, 2010), yaratıcılık (Huang vd., 2021), öz yeterlilik (Huangfu vd., 2022; Zhang, 2014), ilgi (Huangfu vd., 2022; Palmer vd., 2019), derse karşı tutum (Arndt & Wang, 2014), sınıf içi tutum (Vidic & Đuranović, 2020) ve dikkat (Moè vd., 2021) değişkenlerini etkileyen; öğretmen davranışlarıyla (Collins, 1978; Murray, 1983, 2007; Rosenshine, 1970) ilişkili olan önemli bir değişkendir.

Rosenshine (1970), Collins (1978) ve Murray'nin (1983, 2007) öğretimsel coşkuyu ilişkilendirdikleri, öğretimsel coşku için öğretmenin yapması gereken sözsüz anlatım ve öğretmen davranışları; öğretimsel coşku parametreleri olarak tanımlanmaktadır.

Öğretimsel Coşkunun Parametreleri

Öğretimsel coşku daha çok dinamizm ve uyaran çeşitliliği ile ilgili küresel kavramlarla ilişkilendirilmektedir (Collins, 1975). Öğretimsel coşkunun nasıl gösterilmesi gerektiği ve parametrelerinin neler olması gerektiğiyle ilgili alan yazınında çeşitli çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmalardan başlıcaları Rosenshine (1970), Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) şeklindedir.

Öğretimsel coşkunun parametrelerini belirlemek için Rosenshine (1970)'de yaptığı çalışmada 6 araştırmayı derleyip öğretimsel coşkuyu; “monoton olmayan ses tonu (uyarıcı), hevesli (ders anlatmaya istekli), hareketli ve enerjik öğretmen davranışları” olarak ifade etmiştir. Collins (1978) yaptığı çalışmasında öğretimsel coşkunun parametrelerini; ses tonu, göz teması, jest ve mimikler, vücut hareketleri, yüz ifadesi, kelime seçimi, fikirlerin ve duyguların kabul edilmesi ve genel enerji olarak detaylandırarak 8 ayrı parametre belirlemiştir. Murray (1983, 2007) yaptığı çalışmasında öğretimsel coşkunun parametrelerini; alçak sesle konuşmama, vurgulu konuşma, anlamlı konuşma, mizah, göz teması, enerji ve heyecan gösterme, gülümseme, yüz ifadesi, ,ders anlatırken hareket etme, el ve kollarla yapılan jestler,

konuya yoğun ilgi göstermeme, dersi notlardan bağımsız anlatma şeklinde detaylandırarak 12 ayrı parametre belirlemiştir.

Tablo 2. *Rosenshire (1970), Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) Tarafından Belirlenen Öğretimsel Coşku Parametreleri*

Rosenshire (1970)	Collins (1978)	Murray (1983, 2007)
Enerjik	Enerji	Enerji ve heyecan gösterme
Hareketli	Vücut hareketleri	Ders anlatırken hareket etme
Ses tonu	Ses tonu	Alçak sesle konuşmama
Heves	Empati	Vurgulu konuşma
	Jestler	El ve kollarla yapılan jestler
	Göz teması	Göz teması
	Kullanılan kelimeler	Anlamli konuşma
	Yüz ifadesi	Yüz ifadesi
		Gülümseme
		Mizah
		Konuya yoğun ilgi göstermeme
		Dersi notlardan bağımsız anlatma

Tablo 2'de Rosenshire (1970), Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) tarafından belirlenen öğretimsel coşkunun parametrelerinin listesi yer almaktadır. Tablo 2'ye göre Rosenshire (1970)'in ele almış olduğu öğretimsel coşku parametrelerinin sayısı Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) tarafından ele alınan öğretimsel coşku parametrelerine göre daha azdır. Enerjik olma, hareketli olma ve ses tonu parametreleri üç çalışmada da ele alınan ortak parametrelerdir. Rosenshire (1970) de belirtilen heves parametresi diğer iki çalışmada da yer almamıştır. Collins (1978) yaptığı çalışmada ele almış olduğu öğretimsel coşku parametrelerinin sayısı Murray (1983, 2007)'nin ele aldığı öğretimsel coşku parametrelerine göre daha azdır. Göz teması ve jestler parametreleri, Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) yaptıkları çalışmada öğretimsel coşku ele alınan ortak parametrelerdir. Collins (1978)'in ele aldığı kullanılan kelimeler parametresi ile Murray (1983, 2007)'nin ele aldığı mizah parametresi bu iki çalışmada ele alınan benzer parametrelerdir. Ayrıca Collins (1978)'in değindiği yüz ifadesi ile Murray (1983, 2007)'nin değindiği yüz ifadesi ve gülümseme

parametreleri benzerlik göstermektedir. Collins (1978)'in ele aldığı kullanılan kelimeler ve empati parametresi ile Murray (1983, 2007)'nin ele aldığı anlamlı konuşma parametreleri manipüle ediliş açısından benzerlik göstermektedir. Murray (1983, 2007)'de incelenen konuya yoğun ilgi göstermeme ve dersi notlardan bağımsız anlatma parametreleri diğer iki çalışmada da yer almamıştır.

Bu çalışmada öğretimsel coşku parametreleri manipüle edilerek Deprem Eğitimi konusuna değinen öğretimsel coşkunun yüksek olduğu 4, öğretimsel coşkunun düşük olduğu 4 olmak üzere toplamda 8 tane eğitsel video materyal hazırlanmıştır. Eğitsel videolarda öğretimsel coşku manipüle edilirken parametre sayısının ve ortak parametrelerinin fazla olmasından dolayı Collins (1978) ve Murray (1983, 2007)'nin belirttikleri parametreler manipüle edilmiştir. Ayrıca Murray (1983)'ün revize edilip Murray (2007) olarak daha güncel olması da bu çalışmaların seçilmesinde etkili olmuştur. Ancak Murray (1983, 2007)'in ele aldığı konuya yönelik yoğun ilgi göstermeme ve dersi notlardan bağımsız anlatma parametreleri; Collins (1978)'in çalışmasında yer almadığı için manipüle edilmemiş ve sonuçları kontrol edilmemiştir. Hazırlanan eğitsel video materyallerde; manipüle edilen öğretimsel coşku parametreleri ve açıklamaları aşağıda verilmiştir:

Ses tonu, ses tonlamasında yapılan birçok ani ve büyük değişikliği, çeşitli neşeli ve canlandırıcı tonlamaları belirtmektedir.

Göz teması, ılık saçı, sık sık geniş açılan ve tüm grupta göz teması kurmayı ifade etmektedir.

Jest ve mimikler, vücudun, başın, kolların ve yüzün hareketlerini belirtmektedir.

Vücut hareketleri, vücudun sabit durmamasını, etrafta hareket etmesini ifade etmektedir.

Yüz ifadesi, yüzün şaşırma, üzülme, neşelenme, düşünceli veya heyecanlanma duyguları arasında değişiklikler göstermesini belirtmektedir.

Kelime seçimi, detaylı tanımlama ve eklemeler yapılarak kullanılan kelimelerin çeşitlendirilmesini ifade etmektedir.

Fikirlerin ve duyguların kabul edilmesi, farklı fikir ve duyguları hızlı ve canlı bir şekilde kabul edilmesi, öğrencilerin farklı fikirler için teşvik edilmesini belirtmektedir.

Genel enerji, ders boyunca yüksek derecede canlı olmayı belirtmektedir.

İlgili Araştırmalar

Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini inceleyen bu çalışmada alan yazını taraması için başlıca eğitim veri tabanlarında kapsamlı bir tarama yapılmıştır. Yapılan sistematik alan yazını taraması Ek-1’de sunulmuştur. Ek-1’de ayrıca yapılan sistematik tarama sonucunda araştırmaya dâhil edilen çalışmaların:

- Veri tabanlarına göre dağılımı,
- Ait oldukları veri tabanı ve anahtar kelimelere göre dağılımı,
- Yıllara ve araştırma türüne göre dağılımı
- Örneklem gruplarının; eğitim durumuna ve araştırma türüne göre dağılımı
- Bağlamına ve araştırma türüne göre dağılımı

ile ilgili verilere ait grafikler yer almaktadır.

Sonuç olarak bu araştırmada Web Of Science, ERIC, Google Scholar, TR Dizin veri tabanlarından erişilen 1098 çalışmanın içerisindeki tekrarlayan çalışmalar (bir çalışmanın farklı veri tabanlarında bulunan kopyaları), erişilemeyenler, başlığa ve özet taramasından sonra hariç tutulan kayıtlar çıkarıldıktan sonra 63 çalışma ele alınmıştır. Bu çalışmalar üzerinde tam metne göre yapılan tarama sonrasında 17 çalışmaya ilgili araştırmalar başlığı altında yer verilmiştir.

Öğretimsel Coşku İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Alan yazınında öğretimsel coşku ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde öğretimsel coşkunun çeşitli değişkenler üzerindeki etkilerini inceleyen birçok çalışma bulunduğu görülmüştür (Bieg vd., 2022; Burić, 2019; Frenzel vd., 2019; Jungert vd., 2020; König, 2021). Bu çalışmalardan bazıları (Bieg vd., 2022; Burić, 2019; Frenzel vd., 2019; Jungert vd., 2020; König, 2021) öğretimsel coşkunun; incelenen değişkenler üzerinde olumlu etkileri olduğunu ortaya koyarken bazı çalışmalar ise (Frenzel vd., 2019; Jungert vd., 2020; Liew vd., 2017) öğretimsel coşkunun incelenen değişkenler üzerinde bir etkisi olmadığını belirtmektedir.

Huangfu vd. (2022) ortaokul 7. sınıf öğrencileriyle yapmış olduğu deneysel çalışmada eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenmelerini nasıl etkilediğini incelemiştir. Çalışmada kimya dersinde kullanmak amacıyla öğretimsel coşku parametrelerinin manipüle edildiği aynı konuyu anlatan 2 farklı eğitsel video hazırlanarak öğrencilerin; öz yeterlilik, ilgi, bilişsel yük ve öğrenme performansına etkisini incelemiştir. 70 ortaokul öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun manipüle edildiği yüksek coşkulu eğitsel video materyali izleyen deney grubundaki öğrencilerin öz yeterlilik, ilgi ve

öğrenme performansı değişkenlerinin olumlu etkilendiğini belirtmiştir. Ayrıca bilişsel yük değişkeninin de incelendiği çalışmada öğrencilerin bilişsel yük değişkenine olumlu etkisi olduğunu ve bilişsel yükün artmadığı da belirtilmiştir.

König (2021) lisans ve lisansüstü öğrencileriyle yapmış olduğu deneysel çalışmada yükseköğretimde psikoloji dersinde kullanmış olduğu podcastlerdeki öğretimsel coşkunun; öğrencilerin ilgi, heyecan, zevk ve öğrenme motivasyonlarına etkisini incelemiştir. Çalışmada öğretimsel coşkuyu manipüle etmek için ses tonunu değiştirerek yüksek coşkulu ve düşük coşkulu podcastler hazırlanmıştır. 163 lisans ve lisansüstü öğrencinin katıldığı çalışma sonucunda yüksek coşkunun bulunduğu podcastlerin öğretim kalitesini arttırdığını ayrıca podcastlerin öğrencilerin ilgi, heyecan, zevk ve öğrenme motivasyonlarına olumlu etkisinin bulunduğunu belirtmiştir.

Palmer vd. (2019) lisans öğrencileriyle fen bilimleri dersinde yapmış olduğu deneysel çalışmada ilköğretim öğretmenleri için fen dersinde öğretimsel coşkunun tezahür ve etkilerini incelemiştir. Yüz yüze eğitim ortamında öğretimsel coşku parametrelerinin manipüle edildiği çalışma 14 hafta sürmüştür. 229 lisans öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin ilgi ve heyecan değişkenine olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir.

Vidic ve Đuranović (2020) ilkokul ve ortaokul öğrencileriyle yüz yüze ortamda yapmış olduğu tarama çalışmasında öğretimsel coşku ve öğrencilerin matematik derslerine olan ilgi değişkenine etkisini incelemiştir. 290 ilkokul ve ortaokul öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin ilgi, zevk, derse karşı tutum ve sınıf içi tutum değişkenlerini olumlu olarak etkilediğini belirtmiştir. Vidic ve Đuranović (2020) ayrıca farklı yaş gruplarından öğrencilerin dâhil olduğu bu çalışmasında; yaş grubu daha küçük olan öğrenciler tarafından öğretimsel coşku parametrelerinin daha fazla hissedildiğini gözlemlediğini belirtmiştir.

Lazarides vd. (2019) 5. ve 6. sınıf öğrencileriyle matematik dersinde yapmış olduğu tarama çalışmasında öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin matematik dersine ilgisine etkisini incelemiştir. 42 öğretmen ve 3160 öğrencinin katıldığı bu tarama çalışması sonucunda öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin matematik dersine ilgisini olumlu olarak etkilediğini belirtmiştir.

Jungert vd. (2020) lise öğrencileriyle matematik ve fen bilimleri dersinde yapmış olduğu tarama çalışmasında öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin STEM'deki motivasyonuna ve başarısına etkisini incelemiştir. 288 lise öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin motivasyonunu olumlu olarak

etkilediğini ama öğrenci başarısı ile öğretimsel coşku arasındaki ilişkinin net olmadığını belirlemiştir. Jungert vd. (2020) öğretimsel coşkunun öğrencilerin içsel motivasyonunu arttırdığını ve uygulanan ölçeklerde öğrenci başarısı değişmemiş olmasına rağmen içsel motivasyondaki değişimin öğrenci başarısını da etkileyeceğini belirtmiştir.

Huang vd. (2021) çevrimiçi ders ortamında yapmış olduğu 7187 öğrencinin katıldığı tarama çalışmasında öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin yaratıcılık değişkenine etkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin yaratıcılık değişkenini olumlu etkilediğini belirtmiştir.

Burić (2019) lise öğrencileriyle yüz yüze ortamda yapmış olduğu tarama çalışmasında öğretimsel coşku parametreleri ile öğrencilerin derin öğrenme stratejileri ve motivasyon değişkenleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. 2019 öğrencinin katılmış olduğu ve 90 öğretmenin öğretimsel coşku parametrelerinin incelendiği çalışma sonucunda öğrenciler tarafından hissedilen öğretimsel coşkunun öğrencilerin derin öğrenme stratejisi ve öğrenme motivasyonlarını olumlu etkilediğini belirtmiştir.

Keller vd. (2014) lise 1. sınıf öğrencileriyle yüz yüze ortamda yapmış olduğu tarama çalışmasında Almanca, İngilizce, Fransızca ve Matematik derslerinde öğretimsel coşkuyu ve öğretimsel coşkunun öğrencilerin ilgi değişkeniyle ilişkisini incelemiştir. 863 lise öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin ilgi, zevk ve motivasyon değişkenlerini olumlu etkilediğini belirtmiştir. Ayrıca Keller vd. (2014) bu çalışma sonucunda öğretimsel coşkuyu evrensel bir öğretim stratejisi olarak tanımlamıştır.

Patrick vd. (2000) lisans öğrencileriyle yüz yüze ortamda yapmış olduğu deneysel çalışmasında öğretimsel coşkunun öğrencilerin içsel motivasyonu ve canlılığına etkisini incelemiştir. Deneysel çalışmada öğrenciler 2 gruba ayrılmış olup, gruplarda öğretimsel coşku için ses tonu, bakışlar, el ve vücut hareketleri, yüz ifadesi ve genel enerji parametreleri manipüle edilerek yedişer dakikalık sunum yapılmıştır. 153 lisans öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin ilgi, heyecan, zevk, motivasyon, derse devam isteği ve derse karşı tutum değişkenlerini olumlu etkilediğini belirtmiştir. Patrick vd. (2000) çalışmasında uzun süreli öğretimsel coşkunun faydalı olmayacağını bu sebeple 7 -14 dakikalık bir çalışma yaptığını belirtmiştir.

Bieg vd. (2022) lisans öğrencileriyle yüz yüze ortamda yapmış olduğu tarama çalışmasında öğretimsel coşkunun öğrencilerin can sıkıntısı ve zevk değişkenlerine etkisini incelemiştir. 559 lisans öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun parametrelerinin öğrencilerin can sıkıntısı ve zevk değişkenlerini olumlu etkilediğini belirtmiştir.

Frenzel vd. (2019) lisans öğrencileriyle öğretim stratejileri dersinde eğitsel video materyal kullanarak yaptığı deneysel çalışmada öğretimsel coşkunun öğrenci motivasyonu değişkeni ve deneyimlerine etkilerini incelemiştir. Deneysel çalışma için öğretimsel coşku; ses, göz teması, jest ve mimikler, gülümseme, anlamlı yüz ifadesi parametreleri manipüle edilerek altışar dakikalık iki farklı eğitsel video materyal hazırlanmıştır. 483 lisans öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin zevk ve motivasyon değişkenine olumlu etkisi olduğu sonucuna ama derse devam isteği ve öğrenme performansına etkisi olmadığı sonucuna ulaşıldığını belirtmiştir.

Arndt ve Wang (2014) satış ve pazarlama çalışanlarının dâhil olduğu ve eğitsel video kullandığı deneysel çalışmada öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı, motivasyon, ders içi tutum ve sınıf içi tutum değişkenlerine etkisini incelemiştir. Deneysel çalışma için öğretimsel coşku; ses tonlaması, yüz ifadeleri, mimik parametreleri manipüle edilerek yedişar dakikalık iki farklı eğitsel video materyal hazırlanmıştır. 137 satış ve pazarlama personelinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin motivasyon, sınıf içi tutum ve ders içi tutum değişkenlerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ama öğrenme performansına etkisi olmadığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir.

Hotaman ve Sahin (2010) lisans öğrencileriyle yüz yüze ortamda yapmış olduğu tarama çalışmada öğretimsel coşkunun öğrencilerin başarı motivasyonu ve derse devam isteği değişkenine etkisini incelemiştir. 334 lisans öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin başarı motivasyonu ve derse devam değişkenine olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir.

Moè vd. (2021) 4. ve 5. sınıf öğrencileriyle metin okuma ve hikaye dersinde yapmış olduğu deneysel çalışmada öğretimsel coşkunun öğrencilerin ilgi ve dikkat değişkenine etkisini incelemiştir. Yüz yüze yapılan deneysel çalışmada yüksek coşkulu sınıflarda düşük coşkulu sınıflara göre yüz ifadeleri, ses, mimikler, göz teması parametreleri manipüle edilerek öğretimsel coşku manipüle edilmiştir. 196 ilköğretim 4. sınıf ve 5. sınıf öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşku parametrelerinin, öğrencilerin ilgi ve dikkat değişkenine olumlu etkisi olduğu belirtilmiştir.

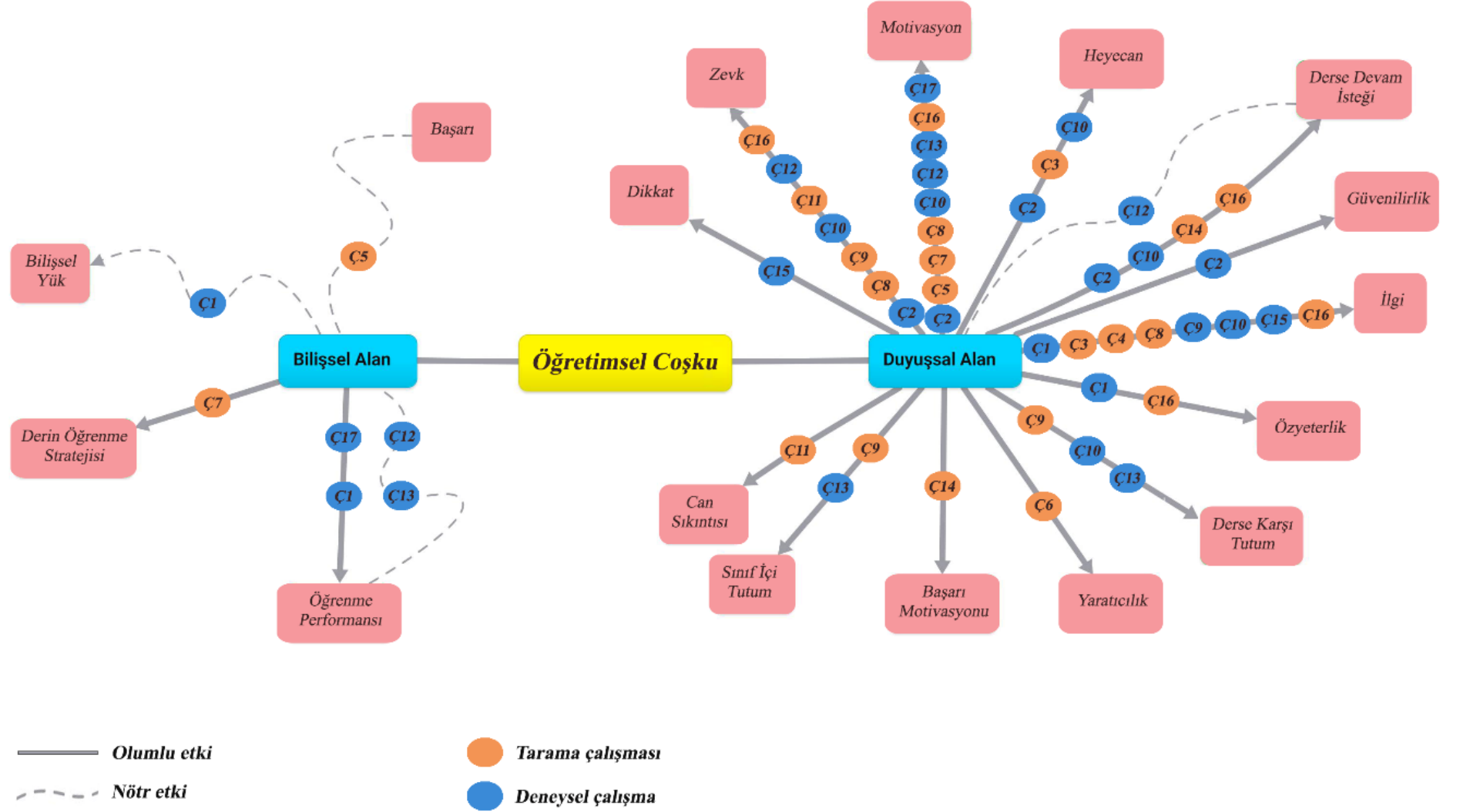
Zhang (2014) lisans öğrencileriyle yüz yüze ortamda yapmış olduğu tarama çalışmada öğretimsel coşkunun öğrencilerin öz yeterlilik, ilgi, zevk, motivasyon ve derse devam isteği değişkenlerine etkisini incelemiştir. 165 lisans öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin öz yeterlilik, ilgi, zevk, motivasyon ve derse devam değişkenlerine olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir.

Liew vd. (2017) lisans öğrencileriyle programlama dersinde eğitsel ajan kullanarak yaptığı deneysel çalışmasında öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı ve motivasyon değişkenlerine etkisini incelemiştir. Deneysel çalışma için eğitsel ajanın öğretimsel coşkusu ses tonu, gülümseme, yüz ifadesi, baş hareketi parametreleri manipüle edilerek yirmişer dakikalık iki farklı eğitsel video materyal hazırlanmıştır. 72 lisans öğrencisinin katıldığı çalışma sonucunda öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin öğrenme performansı ve motivasyon değişkenlerine olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir.

Alan yazını taramasında öğretimsel coşku ile ilgili değişkenleri inceleyen çalışmalar; çalışmaların türü, çalışmanın incelemiş olduğu değişken türü ve bu çalışmaların ilgili değişkenlerle ilgili elde ettiği sonuçla ilgili oluşturulan kavram haritası Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Çalışmaya Dâhil Edilen Çalışmaların Türüne ve İnceledikleri Değişkenlere Göre Dağılımı

Şekil 2’de yer alan kavram haritası incelendiğinde öğretimsel coşku ile ilgili yapılan çalışmalar türüne göre deneysel çalışmalar mavi renk ile tarama çalışmaları turuncu renk ile gösterilmiştir. Bu çalışmalar incelediği değişkenlerde olumlu etki var ise düz çizgi, olumlu etkinin bulunmadığı (nötr etki) durumlar ise kesikli çizgi ile gösterilmiştir. Bu araştırmaya 17 çalışma dâhil edilmiş olup çalışmalar Ç1, Ç2, Ç3..... Ç17 şeklinde kodlanmıştır. Kavram haritasındaki çalışma numaraları ve çalışma isimleri Ek-2’de verilmiştir.

Şekil 2’de yer alan kavram haritasında çalışmaların inceledikleri değişkenlerin bilişsel alan ve duyuş alan şeklinde ikiye ayrıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların incelediği başarı, bilişsel yük, derin öğrenme stratejisi ve öğrenme performansı değişkenleri bilişsel alan bölümünde; can sıkıntısı, sınıf içi tutum, başarı motivasyonu, yaratıcılık, derse karşı tutum, öz yeterlik, ilgi, güvenilirlik, derse devam isteği, heyecan, motivasyon, zevk ve dikkat değişkenleri duyuşsal alan bölümünde yer almaktadır. Bu çalışmalardan bazıları birden fazla değişkenin etkisini incelediği için birden fazla yerde çalışmaya ait kodlanmış isim bulunmaktadır. Örneğin Ç1 isimli çalışma öğretimsel coşkunun bilişsel alanda yer alan öğrenme performansı ve bilişsel yük değişkenlerine, duyuşsal alanda ise ilgi ve öz yeterlik değişkenlerine etkisi incelenmiştir. Bu yüzden kavram haritasında birden fazla yerde Ç1 şeklinde kodlama bulunmaktadır.

Şekil 2’de sunulan kavram haritası incelendiğinde öğretimsel coşkunun duyuşsal alan değişkenlerine etkisini araştıran çalışma sayısının, bilişsel alanın aksine fazla olduğu görülmektedir. Öğretimsel coşkunun duyuşsal alan değişkenlerine etkisini araştıran çalışma sayılarına bakıldığında deneysel çalışma sayısı (7 tane) ile tarama çalışma sayısı (10) birbirine yakın olarak dağılmıştır. Öğretimsel coşkunun duyuşsal alan değişkenlerine etkisini araştıran çalışmalar incelendiğinde yapılan tarama çalışmalarının tamamında ve deneysel çalışmaların büyük çoğunluğunda (derse devam değişkenine etkisini inceleyen Ç12 isimli çalışma hariç) öğretimsel coşkunun incelenen değişkeni olumlu etkilediği sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Şekil 2’de sunulan kavram haritası incelendiğinde öğretimsel coşkunun bilişsel alan değişkenlerine etkisini araştıran çalışma sayısının az olduğu tespit edilmiştir. Öğretimsel coşkunun bilişsel alan değişkenlerine etkisini araştıran çalışma sayılarına bakıldığında deneysel çalışma sayısı 4 ile tarama çalışma sayısı 2 şeklindedir. Bu çalışmaların sonucunda öğretimsel coşkunun bilişsel alan değişkenleri üzerinde etkisi net olarak ortaya konulamamıştır. Ç7 isimli çalışma öğretimsel coşkunun derin öğrenme stratejisine olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir. Ç1 isimli çalışma öğretimsel coşkunun bilişsel yüke olumlu etkisi olmadığı, Ç5 isimli çalışma ise başarı değişkenine olumlu etkisi olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Öğretimsel coşkunun öğrenme performansına etkisini inceleyen; Ç17 ve Ç1 isimli çalışmalar öğretimsel coşkunun öğrenme

performansına olumlu etkisi olduğunu ancak Ç12 ve Ç13 isimli çalışmalar ise olumlu bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Öğretimsel Coşku Parametrelerinin Öğrencilerin Motivasyon Değişkenine Etkisini İnceleyen Çalışmalar

Bu bölümde öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin motivasyon değişkenine etkisini inceleyen çalışmalara yer verilmiştir. “Öğretimsel Coşku İle İlgili Yapılan Çalışmalar” başlığında yer alan çalışmalardan bazıları birden çok değişkenin yanında motivasyon değişkeninin etkisini de incelediği için bu bölümde tekrardan yer verilmiş ve bu çalışmaların yalnızca öğrencilerin motivasyon değişkenine etkisi belirtilmiştir.

Öğretimsel coşkunun öğrencilerin motivasyonuna etkisini inceleyen tarama çalışmaları bulunmaktadır (Burić, 2019; Jungert vd., 2020; Keller vd., 2014; Zhang, 2014). Bu çalışmaların örneklem grupları incelendiğinde çalışmalara lise (Burić, 2019; Jungert vd., 2020; Keller vd., 2014) ve lisans (Zhang, 2014) öğrencilerinin katıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin motivasyonuna olumlu etkisi olduğu belirtilmiştir.

Öğretimsel coşkunun öğrencilerin motivasyonuna etkisini inceleyen deneysel çalışmalar bulunmaktadır (Arndt & Wang, 2014; Frenzel vd., 2019; König, 2021; Liew vd., 2017; Patrick vd., 2000). Bu çalışmaların örneklem grupları incelendiğinde lisans (Frenzel vd., 2019; König, 2021; Liew vd., 2017; Patrick vd., 2000), lisansüstü (König, 2021) öğrencileri ve satış ve pazarlama çalışanlarının (Arndt & Wang, 2014) katıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların sonucunda öğretimsel coşkunun öğrencilerin motivasyonuna olumlu etkisi olduğu belirtilmiştir.

Öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin motivasyon değişkeni üzerindeki etkilerini inceleyen deneysel ve tarama çalışmalarının sonuçlarını özetlemek gerekirse; öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin motivasyon değişkenini olumlu olarak etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin motivasyon değişkeni üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmalar incelendiğinde yapılan çalışmaların örneklem gruplarına 1 sefer uygulandığı görülmektedir (Arndt & Wang, 2014; Frenzel vd., 2019; König, 2021; Liew vd., 2017; Patrick vd., 2000). Ancak yapılacak olan Eğitsel Videolardaki Öğretimsel Coşkunun Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenme Performansına ve Motivasyonuna Etkisi’ni inceleyen bu çalışmada deney ve kontrol gruplarına dörder sefer uygulanması amaçlanmıştır. Bu bağlamda bu çalışma alan yazınında daha önce yapılmış olan çalışmalara göre farklılık göstermektedir.

Öğretimsel Coşku Parametrelerinin Öğrencilerin Öğrenme Performansı Değişkenine Etkisini İnceleyen Çalışmalar

Bu bölümde öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin başarı değişkenine etkisini inceleyen çalışmalara yer verilmiştir. “Öğretimsel Coşku İle İlgili Yapılan Çalışmalar” ve “Öğretimsel Coşku Parametrelerinin Öğrencilerin Başarı Değişkenine Etkisini İnceleyen Çalışmalar” başlığında yer alan çalışmalardan bazıları birden çok değişkenin yanında öğrenme performansı değişkenine etkisini de incelediği için bu bölümde tekrardan yer verilmiş ve bu çalışmaların yalnızca öğrencilerin öğrenme performansı değişkenine etkisi belirtilmiştir.

Frenzel vd. (2019) ve Arndt ve Wang (2014) yaptıkları deneysel çalışmada kontrol ve deney grubu bir sefer video izledikten sonra öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansına etkisini incelemiştir. Frenzel vd. (2019) çalışmasında lisans öğrencileri için öğretim stratejileri dersinde 6 dakika uzunluğunda video kullanmıştır. Arndt ve Wang (2014) çalışmasında satış ve pazarlama çalışanları için 7 dakika uzunluğunda video kullanmıştır. Her iki çalışma sonucunda da öğretimsel coşkunun öğrenme performansına etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Liew vd. (2017) ve Huangfu vd. (2022) yaptıkları deneysel çalışmada kontrol ve deney grubu bir sefer video izledikten sonra öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansına etkisini incelemiştir. Liew vd. (2017) çalışmasında lisans öğrencileri için programlama dersinde video kullanmıştır. Huangfu vd. (2022) çalışmasında ortaokul öğrencileri için kimya dersinde video kullanmıştır. Her iki çalışma sonucunda da öğretimsel coşkunun öğrenme performansına olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin öğrenme performansları değişkeni üzerindeki etkisini inceleyen çalışmaların sonuçlarını özetlemek gerekirse; Frenzel vd. (2019) ve Arndt ve Wang (2014) çalışmalarından elde edilen sonuç ile Huangfu vd. (2022) ve Liew vd. (2017) çalışmalarının elde ettikleri sonuçların farklı olduğu görülmektedir. Öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin başarı değişkeni üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmaların sonuçları incelendiğinde bu parametrelerin öğrencilerin başarı değişkeni etkisinin tanımlanmasında belirsizlik görülmektedir. Öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin öğrenme performansı değişkeni üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmalar incelendiğinde yapılan çalışmaların örneklem gruplarına 1 sefer uygulandığı görülmektedir (Arndt & Wang, 2014; Frenzel vd., 2019; Huangfu vd., 2022; Liew vd., 2017). Ancak yapılacak olan eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansına ve motivasyonuna etkisini inceleyen bu çalışmada deney ve kontrol gruplarına dörder sefer

uygulanması amaçlanmıştır. Bu bağlamda bu çalışma alan yazında daha önce yapılmış olan çalışmalara göre farklılık göstermektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Bu bölümde araştırma yöntemi, araştırma evren ve örnekleme, veri toplama araçları, eğitsel video materyalin geliştirilme süreci, araştırma süreci, verilerin analizi, araştırmacının rolü, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yer almaktadır.

Araştırma Yöntemi

Bu çalışmada eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini inceleyebilmek için öğretimsel coşkunun manipüle edildiği yüksek coşkulu ve düşük coşkulu eğitsel video materyallerinin hazırlanıp bu videoların iki farklı grup tarafından izlendikten sonra iki gruptaki öğrencilerin bilişsel öğrenme çıktıları (öğrenme performansı ve akademik başarı) ile algılanan öğretimsel coşku ve motivasyon değişkenleri arasındaki farklılıklara bakılması amaçlanmıştır.

Bu amaçla çalışmada kullanılan eğitsel videolardaki öğretimsel coşku düzeyi bağımsız değişkendir. Öğretimsel coşku düzeyi öğretimsel coşku parametreleri Rosenshine (1970), Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) göz önüne alınarak yüksek ve düşük olacak şekilde belirlenmiştir. Diğer taraftan araştırmanın bağımlı değişkenleri ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku durumu ve öğretim materyaline ilişkin motivasyonudur. Deneysel desen araştırmacının, bağımsız değişken (öğretimsel coşku) ve bağımlı değişkenler (öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyon) arasındaki ilişkileri test etmesini sağlamaktadır (Creswell, 2014). Katılımcıların deney ve kontrol gruplarına yansız seçimi ölçütünü karşılamadığı durumlarda yarı deneysel desenler kullanılmaktadır (Fidan vd., 2021). Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel desen kullanılmıştır. Çalışmanın yarı deneysel olmasının nedeni; çalışmada gruplar seçkisiz olarak belirlenmemiştir, fakat öğrenciler deney ve kontrol gruplarına seçkisiz olarak atanmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu çalışmada eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini

incelenmektedir. Bu nedenle çalışmanın evrenini ortaokul 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmacı Sakarya ilinde görev yapmaktadır ve çalışma örnekleme de kolay ulaşılabilir olduğu için Sakarya ili Adapazarı ilçesi Şehit Kemal Yazar İmam Hatip Ortaokulu 2. Sınıf öğrencileri seçilmiştir. Çalışma örnekleminde yer alan öğrenciler ortaokul 1. sınıfta Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersine katıldıkları için bilgisayar kullanmışlardır ve bilgisayar kullanımında deneyimlidirler.

Deney ve kontrol grubu arasındaki şartları olabildiğince yakın tutmak için deney ve kontrol grupları aynı okuldan seçilmiştir. Şehit Kemal Yazar İmam Hatip Ortaokulu'nda bulunan 3 adet ortaokul 2. Sınıf şubesinden; 1 şube deney grubu, 1 şube kontrol grubu olarak rastgele atama ile seçilmiştir. 1 şubede ise sınıf listesindeki öğrenci isimleri okul öğrenci numarasına göre sıralanmış olup öğrencilerin yarısı deney ve diğer yarısı kontrol grubu olarak rastgele atama ile seçilmiştir.

Yapılan çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olup çalışmaya katılmayı istemeyen, yapılan 4 haftalık uygulamadan herhangi birine katılmayan ayrıca çalışmanın gerektirdiği veri toplama araçlarından herhangi birine katılmayan öğrenciler çalışma kapsamının dışında bırakılmıştır. Örneklem grubunun genel yapısına ait veriler Tablo 3'te sunulmaktadır.

Tablo 3. Örneklem Ait Demografik Özellikler

Boyut	Kategori	f	%
Cinsiyet	Erkek	24	51.1
	Kız	23	48.9
Yaş	10	7	14.9
	11	20	42.6
	12	20	42.6
Sınıf	6/A	19	40.4
	6/B	10	21.3
	6/C	18	38.3
Grup	Yüksek Coşku	27	57.4
	Düşük Coşku	20	42.6

Tablo 3'te görüldüğü üzere örnekleme 47 öğrenci yer almaktadır ve örnekleme oluşturan öğrencilerin 24'ü (%51.1) erkek, 23'ü (%48.9) kız şeklindedir. Örneklem oluşturan öğrencilerin 10'u (%14.9) 10 yaşında, 20'si (%42.6) 11 yaşında, 20'si (%42.6) 12 yaşındadır. Ayrıca örnekleme oluşturan öğrencilerin 19'u (%40.4) 6/A sınıfında, 10'u (%21.3) 6/B sınıfında, 18'i (%38.3) 6/C sınıfında yer almaktadır. Son olarak örnekleme oluşturan öğrencilerin 27'si (%57.4) yüksek coşku (deney), 20'si (%42.6) düşük coşku (kontrol) grubunda yer almaktadır.

Uygulama öncesinde kontrol ve deney grubundaki öğrenci sayısının eşit olması planlanmıştır ve bu yönde hazırlıklar yapılmıştır. Fakat uygulama sürecinde kontrol grubundaki öğrencilerin devamsızlıkları nedeniyle üçüncü ve dördüncü hafta eğitsel video materyalleri izleyememiş, test ve ölçekleri dolduramamıştır. Bu nedenle kontrol ve deney grubu arasında öğrenci sayısı açısından farklılık bulunmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Ön Test, Öğrenme Performansı Testi ve Akademik Başarı Testi

Bu çalışmada eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansı ve akademik başarısına etkisini ölçmek amaçlanmaktadır. Bu nedenle:

- Deney ve kontrol gruplarının ön bilgi açısından benzerlik ya da farklarının belirlenmesi için ön test uygulanmıştır.
- 4 haftalık uygulama sürecinde eğitsel video materyaller izlendikten sonra öğretimsel coşkunun öğrenme performansına kısa süreli etkisinin incelenmesi için öğrenme performansı testi uygulanmıştır.
- Uygulama sürecinin sonunda öğretimsel coşkunun akademik başarıya uzun süreli etkisinin incelenmesi için akademik başarı testi uygulanmıştır.

İhtiyaç duyulan ön test, öğrenme performansı ve akademik başarı testi ölçme araçları araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen başarı testi ölçme araçlarının kapsadıkları alt başlıklar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. *Başarı Testi İçin Geliştirilen Ölçme Araçlarının Kapsadıkları Alt Başlıklar*

Test Adı	Kapsadığı Alt Başlıklar
1 Ön Test	• Depremden önce yapılması gerekenler • Genel Acil Durum Hazırlık Konuları • Yapısal hazırlık konuları • Yapısal olmayan hazırlık konularını • Deprem anına yönelik hazırlıklar • Deprem sonrasına yönelik hazırlıklar • Emniyetli yerler • Deprem sırasında yapılması gerekenleri • Yat/ Çök – Korun/ Kapan – Tutun hareketi • Kapalı alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler • Açık alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler

		Depremden sonra yapılması gerekenler
2	Öğrenme Performansı Testi Hafta 1	- Depremden önce yapılması gerekenler - Genel Acil Durum Hazırlık Konuları - Yapısal hazırlık konuları
3	Öğrenme Performansı Testi Hafta 2	- Yapısal olmayan hazırlık konularını - Deprem anına yönelik hazırlıklar - Deprem sonrasına yönelik hazırlıklar
4	Öğrenme Performansı Testi Hafta 3	- Emniyetli yerler - Deprem sırasında yapılması gerekenleri - Yat/ Çök – Korun/ Kapan – Tutun hareketi - Kapalı alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler - Açık alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler
5	Öğrenme Performansı Testi Hafta 4	Depremden sonra yapılması gerekenler
6	Akademik Başarı Testi Testi	- Depremden önce yapılması gerekenler - Genel Acil Durum Hazırlık Konuları - Yapısal hazırlık konuları - Yapısal olmayan hazırlık konularını - Deprem anına yönelik hazırlıklar - Deprem sonrasına yönelik hazırlıklar - Emniyetli yerler - Deprem sırasında yapılması gerekenleri - Yat/ Çök – Korun/ Kapan – Tutun hareketi - Kapalı alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler - Açık alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler - Depremden sonra yapılması gerekenler

Ön test, öğrenme performansı ve akademik başarı testlerinde soru sayısı fazla tutularak; doğru yanlış ve çoktan seçmeli sorulara yer verilmiştir. Bu ölçme araçlarında çoğunluk olarak çoktan seçmeli sorular tercih edilmiştir. Üçüncü ve Sakız (2020)'a göre çoktan seçmeli başarı testlerinin içerdiği soru sayısının fazla olması verilen kazanımların tamamını kısa sürede yoklama faydası sağlamaktadır. Akbulut ve Çepni (2013) ise çoktan seçmeli soru tipindeki başarı testlerinin tüm bilgileri ölçme ve değerlendirme imkanı sunduğunu belirtmiştir. Bu nedenle geliştirilen ön test, öğrenme performansı ve akademik başarı testi ölçme araçlarında

çoğunluk olarak çoktan seçmeli sorular tercih edilmiştir. Ön test, öğrenme performansı ve akademik başarı testi için geliştirilen ölçme araçlarının içerdiği soru türleri ve soru sayıları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. *Ön Test, Öğrenme Performansı ve Akademik Başarı Testi İçin Geliştirilen Ölçme Araçlarının İçerdiği Soru Türleri ve Soru Sayıları*

Test adı	Soru Türleri	Soru Sayısı
1 Ön Test	• Doğru – Yanlış: 4 Adet • Çoktan Seçmeli: 6 Adet	10
2 Öğrenme Performansı Testi Hafta 1	• Doğru – Yanlış: 3 Adet • Çoktan Seçmeli: 2 Adet	5
3 Öğrenme Performansı Testi Hafta 2	• Doğru – Yanlış: 2 Adet • Çoktan Seçmeli: 3 Adet	5
4 Öğrenme Performansı Testi Hafta 3	• Doğru – Yanlış: 2 Adet • Çoktan Seçmeli: 3 Adet	5
5 Öğrenme Performansı Testi Hafta 4	• Doğru – Yanlış: 2 Adet • Çoktan Seçmeli: 3 Adet	5
6 Akademik Başarı Testi	• Doğru – Yanlış: 6 Adet • Çoktan Seçmeli: 9 Adet	15

Tablo 5’teki veriler incelendiğinde ön testte 10 soru sorulmuştur. Ön testteki soru türleri doğru – yanlış ve çoktan seçmeli soru şeklindedir ve soru türlerinin sayısı birbirine yakındır. 4 haftalık uygulama sürecinde uygulanan öğrenme performansı testlerinde 5 soru (toplamda 20 soru) sorulmuştur. Öğrenme performansındaki soru türleri doğru – yanlış ve çoktan seçmeli soru şeklindedir ve soru türlerinin sayısı birbirine yakındır. Uygulama sonunda yapılan akademik başarı testinde 15 soru sorulmuştur. Başarı testindeki soru türleri doğru – yanlış ve çoktan seçmeli soru şeklindedir ve soru türlerinin sayısı birbirine yakındır. Sonuç olarak öğrencilerin bilişsel alanlarına etkisinin incelenmesi için uygulamanın başında 10, uygulama sürecinde 20 ve uygulama sonunda 15 olmak üzere toplamda 45 soru sorulmuştur.

Ön test, öğrenme performansı testleri ve akademik başarı testi için hazırlanan soruların ölçtüğü bilişsel becerileri sınıflandırmak için Yeni Bloom Taksonomisi dikkate alınarak belirtke tablosu hazırlanmıştır. Bloom Taksonomisi, düşünmeyi altı bilişsel karmaşıklık düzeyine göre sınıflandıran çok katmanlı bir modeldir (Forehand, 2005). 1956 yılında Benjamin Bloom tarafından oluşturulan, hiyerarşik olarak bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme basamakları bulunan Bloom Taksonomisi eğitsel hedefleri sınıflandırarak bireyleri daha üst düzey düşünce seviyesine teşvik etmektedir. Uzun bir geçmişi ve popülerliği

nedeniyle Bloom taksonomisi genişletilmiş ve yeniden yorumlanmıştır (Forehand, 2005). Yeni Bloom Taksonomisi olarak adlandırılan taksonominin eğitsel hedef sınıflandırmaları; hatırlama, anlama, uygulama, analiz etme, değerlendirme ve yaratma şeklindedir. Yeni Bloom Taksonomisine göre hazırlanan belirtke tablosu Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. *Başarı Testi İçin Belirtke Tablosu*

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz Etme	Değerlendirme	Yaratma	Toplam	%
Depremden önce								
yapılması gerekenler	**	***					5	11.1
Genel Acil Durum								
Hazırlık Konuları			*	**	**	**	7	15.5
Yapısal hazırlık konuları						*	1	2.2
Yapısal olmayan hazırlık konuları	*			**	*		4	8.8
Deprem anına yönelik hazırlıklar	*	*					2	4.4
Deprem sonrasına yönelik hazırlıklar			**	*	*	*	5	11.1
Emniyetli yerler		**					2	4.4
Deprem sırasında yapılması gerekenleri			**	**		*	5	11.1
Yat/ Çök – Korun/ Kapan – Tutun hareketi				*			1	2.2
Kapalı alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler			*		*		2	4.4
Açık alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler					*		1	2.2

Ön test, öğrenme performansı ve akademik başarı testlerindeki maddeler ve ilişkili olduğu kazanımlar Ek-3'te sunulmuştur.

Hazırlanan ön test, öğrenme performansı testleri, akademik başarı testi ve hazırlanan uzman görüş formu (Ek-15) uzman görüşü almak için Millî Eğitim Bakanlığı'nda görev yapmakta olan 2 sosyal bilgiler öğretmenine gönderilmiştir. Uzmanlar tarafından belirtilen düzeltmeler (Ek-16 ve Ek-17) yapılarak ön test, öğrenme performansı testi ve akademik başarı testi hazırlama süreci tamamlanmıştır.

Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği

Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin motivasyonuna etkisini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada Keller (2010) tarafından geliştirilen Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır. Keller (2010) tarafından geliştirilen bu ölçek Dinçer ve Doğanay (2016) tarafından 590 ortaokul öğrencisinin katıldığı çalışmada Türkçeye uyarlanmıştır. Aynı zamanda Dinçer ve Doğanay (2016) yaptıkları Türkçeye uyarlama çalışmasında Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği'nin dikkat değişkeninin Cronbach alfa değerini .83 olarak, memnuniyet değişkeninin Cronbach alfa değerini .82 olarak, güven değişkeninin Cronbach alfa değerini .79 olarak, uygunluk değişkeninin Cronbach alfa değerini ise .74 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tamamına ilişkin Cronbach alfa İç Tutarlık Katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçekte yer alan 33 maddenin alt ve üst grubu birbirinden ayırt edip edemediği incelenmiştir ve tüm maddelerin grupları anlamlı ($p < .05$) bir şekilde ayırt edebildiği anlaşılmıştır. Eğitsel videolarda manipüle edilmiş öğretimsel coşku parametrelerin ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin motivasyon değişkenine etkisi Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği (Ek-11) ile belirlemiştir.

Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği

Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada öğrencilerin hissettikleri öğretimsel coşkuyu ölçmek için Marsh ve Bailey (1993) tarafından geliştirilen Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği, Türkçeye uyarlanıp kullanılmıştır. Marsh ve Bailey (1993) öğrencilerin öğretim kalitesine ilişkin çok boyutlu değerlendirmelerinin incelenmesi için geliştirdikleri ölçek; 1976-1988 yılları arasında 50.000 kursa ait üniversite öğrencileri tarafından yapılmış 1 milyona yakın kurs değerlendirme

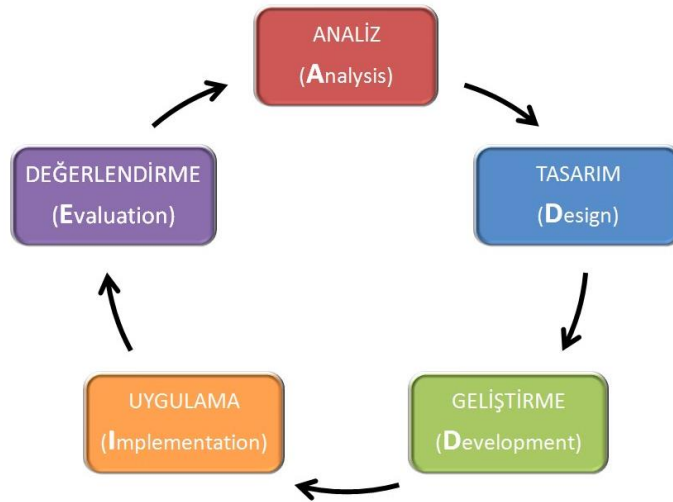
verileri üzerinde çalışma olanağı sunmuştur. Eğitsel videolarda manipüle edilmiş öğretimsel coşku parametrelerin ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin algıladıkları öğretimsel coşku değişkenine etkisi Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği (Ek-10) ile belirlenmiştir.

Materyal

Bu bölümde Deprem Eğitimi için kullanılan video materyal içeriklerinin hangi öğretim tasarımı modeli, ilke ve kuramlara göre hazırlandığı anlatılmıştır. Ayrıca eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini ölçmek için hazırlanan eğitsel video materyallerinin; ADDIE öğretim tasarımı modeline dayandırılarak geliştirme sürecinden, çoklu ortam tasarım ilkelerinden, öğretimsel coşku parametrelerine yönelik müdahalelere ve eğitsel video materyallerinin süresinden bahsedilmiştir.

Bu çalışmada materyal geliştirme sürecinde ADDIE öğretim tasarımı modelinden yararlanılmıştır. ADDIE modeli öğretim tasarımı modelleri içerisinde en bilinen modeldir (Özerbaş & Kaya, 2017). Analiz, tasarım, geliştirme, uygulama ve değerlendirme aşamalarından oluşan ADDIE modeli ismini bu aşamaların İngilizce isimlendirmelerinin (Analysis, Design, Development, Implementation, Evaluation) baş harflerinden almaktadır. Şekil 3'te ADDIE öğretim tasarımı modeli gösterilmektedir.

Şekil 3. ADDIE Öğretim Tasarımı Modeli

Şekil 3'te görülen ADDIE öğretim tasarımı modeli dikkate alınarak eğitsel video materyaller hazırlanmıştır. ADDIE öğretim tasarımı modeli aşamalarına göre materyal geliştirme sürecinde yapılan faaliyetler aşağıda açıklanmıştır:

Materyal Analiz Süreci

Hazırlanacak olan eğitsel videolar için konu seçiminde ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin ders müfredatları incelenmiş ve sosyal bilgiler öğretmenleriyle görüşme yapılmıştır. Ayrıca alan yazınında daha önce yapılmış olan deneysel ve tarama çalışmalarının çalışma alanları da incelenmiştir. Alan yazınında daha önce yapılan çalışmaların çalışma alanları aşağıda listelenmiştir:

- Kimya (Huangfu vd., 2022),
- Psikoloji (König, 2021),
- Fen Bilimleri (Jungert vd., 2020; Palmer vd., 2019),
- Matematik (Jungert vd., 2020; Lazarides vd., 2019; Vidic & Đuranović, 2020),
- Almanca, İngilizce ve Fransızca (Keller vd., 2014),
- Öğrenme Stratejileri (Frenzel vd., 2019),
- Satış ve Pazarlama (Arndt & Wang, 2014),
- Hikaye Okuma (Moè vd., 2021),
- Programlama (Liew vd., 2017)

Yapılan alan yazını taraması sonucunda Sosyal Bilgiler dersi alanında çalışma yapılmadığı belirlenmiştir. Bu çalışmadaki eğitsel videoların Sosyal Bilgiler dersindeki Deprem Eğitimi hakkında olması kararlaştırılmıştır.

Materyal Tasarım Süreci

Deprem eğitimi için hazırlanacak olan eğitsel videolardaki konu başlıkları için AKUT tarafından verilen Deprem Eğitimi el kitabı (AKUT, 2023) ve AFAD tarafından verilen Temel Afet Bilinci Eğitimi el kitabı (AFAD, 2023) içerikleri incelenmiş olup konu başlıkları belirlenmiştir. Tablo 7’de videolar için belirlenen konu başlıkları ve hafta numaraları verilmiştir.

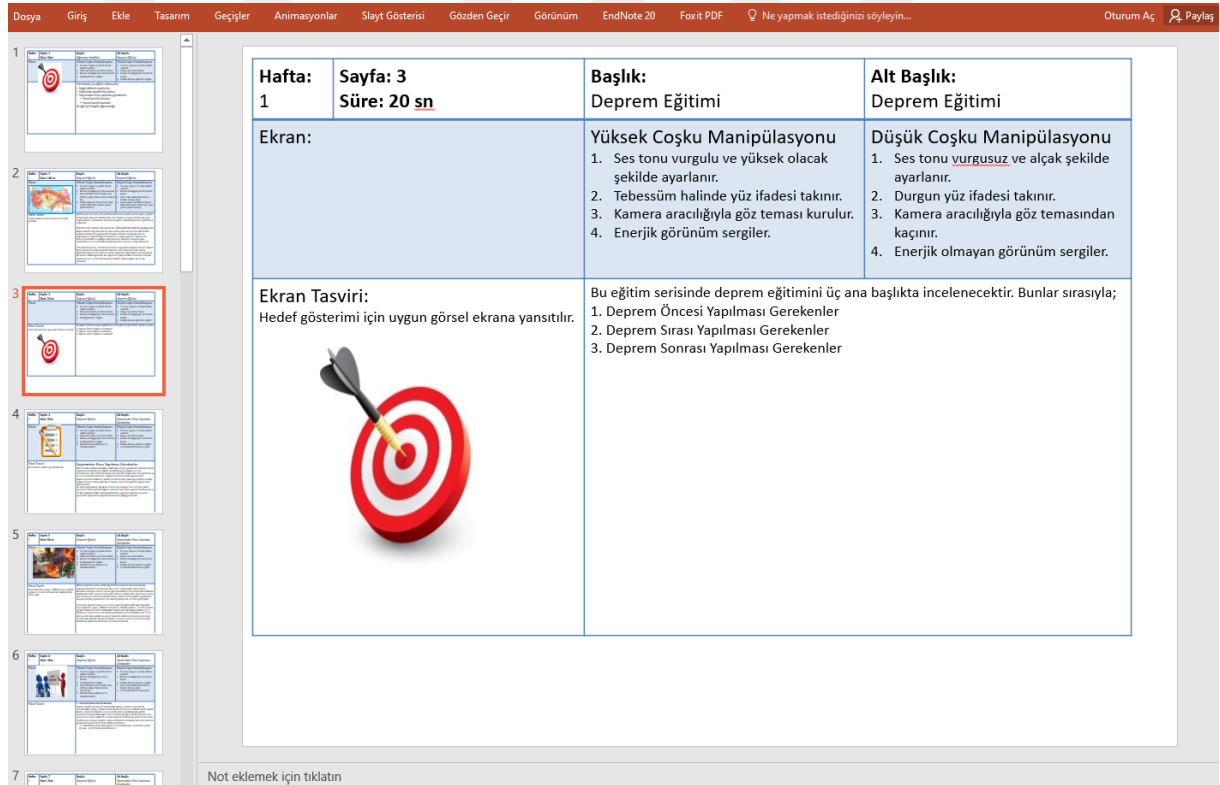
Tablo 7. Konu Başlıkları ve Hafta Numaraları

	Hafta Adı	Konu Başlığı
1	Hafta 1	Depremden önce yapılması gerekenler Genel Acil Durum Hazırlık Konuları Yapısal hazırlık konuları
2	Hafta 2	Yapısal olmayan hazırlık konuları Deprem anına yönelik hazırlıklar Deprem sonrasına yönelik hazırlıklar

		Emniyetli yerler
3	Hafta 3	Yat/ Çök – Korun/ Kapan – Tutun hareketi Kapalı alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler Açık alanlarda deprem sırasında yapılması gerekenler
4	Hafta 4	Depremden sonra yapılması gerekenler

Tablo 7’deki haftalık konu başlıkları belirlendikten sonra hazırlanacak olan eğitsel video materyaller için öykü yaprakları hazırlanmıştır. Materyal tasarımı aşamasında kullanılan ve çok etkili bir araç olan öykü yaprağı (storyboard); materyalde yer alacak olan her şeyin detaylı olarak ifade edilmesini sağlar (Zouaoui & Mallon, 1997). Şekil 4’te hazırlanan öykü yaprağına ait örnek bir ekran tasviri gösterilmektedir.

Şekil 4. Öykü Yaprağı

Şekil 4’te görüldüğü gibi öykü yapraklarının her sayfasında; hafta numarası, sayfa numarası, sayfa başlığı ve alt başlığı, ekrandaki içeriğin yaklaşık süresi, öğretimsel coşkunun yüksek olması için dikkat edilmesi gereken yüksek coşku manipülasyonuna ait parametreler, öğretimsel coşkunun düşük olması için dikkat edilmesi gereken düşük coşku manipülasyonuna ait parametreler, ekranda yer alan görsel ve ders içeriği belirtilmektedir. Bu hazırlık eğitsel videoya ait öykü yaprağındaki her sayfa için ayrı ayrı tasarlanmıştır.

Hazırlanan öykü yapıkları ve hazırlanan içerik uzman görüş formu (Ek-12) uzman görüşü almak için Millî Eğitim Bakanlığı'nda görev yapmakta olan 2 coğrafya öğretmenine gönderilmiştir. İçerik uzman görüş formu için gelen yanıtlar (Ek-13 ve Ek-14) incelenerek gerekli düzeltmeler yapılarak eğitsel video kayıt aşamasına geçilmiştir.

Eğitsel video materyaller tasarlanırken Mayer'in (2009) bilişsel yük kuramı ve ikili kodlama kuramlarını temel alarak sunduğu çoklu ortam öğrenme kuramı dikkate alınmıştır.

Çoklu Ortam Tasarım İlkeleri

Paivio tarafından geliştirilen ikili kodlama kuramında belleğin iki alt bilişsel sistemden oluştuğunu bu sistemlerden birinin dili, diğerinin ise sözel olmayan algıları temsil ettiğini belirtmektedir (Paivio, 1990). Kuramın temelinde kısa süreli belleğe ulaşan uyarıcıların burada sözel ve sözel olmayan (görsel kanal) iki alt birimde işlem görmeleri düşüncesine dayanmaktadır. Görsel ve sözel bilgilerin birlikte sunulması gerektiğini belirten ikili kodlama kuramına göre; bir metnin görseli veya seslendirmesi sözel alt biriminde, sözel bilgi içermeyen görseller ise görsel alt birimde işlenmektedir (Kılıç Çakmak, 2007).

1980'li yıllarda John Sweller tarafından sunulan Bilişsel Yük Kuramı, yeni bilgilerin kalıcı hâle getirilmesi için kısa süreli belleğin sınırlı kapasitesine vurgu yapar. Kuram, bilişsel yükü üç ana gruba ayırır: asıl (içsel) bilişsel yük, konu dışı (dışsal) bilişsel yük ve etkili (ilgili) bilişsel yük. Asıl bilişsel yük, öğrenilen içeriğin doğrudan kendisinden kaynaklanırken; kullanılan materyal, yöntem ve tekniklerden kaynaklanan yük konu dışı bilişsel yük olarak adlandırılır. Etkili bilişsel yük ise zihinsel yapıların oluşması ve düzenlenmesini sağlayan süreçleri ifade eder (Sweller, 1988). Öğrenmenin daha kalıcı hâle gelmesi için, asıl bilişsel yük ve konu dışı bilişsel yükün düşük olması, etkili bilişsel yükün ise yüksek olması gerektiği öne sürülmüştür (Polat, 2020).

Materyallerde çoklu ortam öğelerinin kullanımının önemi, birden fazla duyu organına hitap eden, etkileşimli ve iyi tasarlanmış çoklu ortamlar öğrenenin sürece aktif olarak katılmasını sağladığı gibi, kalıcı öğrenmelerin oluşmasına da yardımcı olmaktadır (Akkoyunlu & Yılmaz, 2005). Çoklu öğrenme kuramında yer alan ve çoklu öğrenme ortamlarını tasarlaması için dikkat edilmesi gereken ilkeler kısaca şunlardır (Mayer, 2009):

- Çoklu ortam ilkesi (multimedia principle): Görsel ve metnin olduğu ortamlarda yalnızca metnin olduğu ortamlara göre daha iyi öğrenme gerçekleşir.
- Bölünmüş dikkat ilkesi (split-attention principle): Birbiriyle ilişkili metinler ve görseller aynı sayfada ya da aynı anda sunulduğunda öğrenme daha iyi gerçekleşir.

- Modalite ya da sıraya koyma ilkesi (modality principle): Görsel ve seslendirilmenin olduğu ortamlarda görsel ve metnin olduğu ortamlara göre daha iyi öğrenme gerçekleşir.
- Artıklık, gereksizlik ya da fazlalık ilkesi (redundancy principle): Aynı bilgi birden fazla formatta sunulmadığında öğrenme daha iyi gerçekleşir. Örneğin görsel ve seslendirilmenin olduğu ortamlarda öğrenme; görsel, seslendirme ve metnin olduğu ortamlara göre daha iyi gerçekleşir.
- İpucu ya da işaretleme ilkesi (signaling principle): Anahtar bilgi ya da organizasyonun vurgulayan ipuçları eklendiğinde daha iyi öğrenme gerçekleşir.
- Mekânsal ve zamansal yakınlık ilkesi (spatial and temporal contiguity principle): Birbiriyle ilişkili görsel ve sesler aynı anda sunulduğunda ya da birbiriyle ilişkili görsel ve metinler aynı sayfada sunulduğunda daha iyi öğrenme gerçekleşir.
- Parçalara bölme ilkesi (segmenting principle): Bir multimedya mesajının bütün olarak sunulması yerine bölümlere ayrılarak sunulduğunda daha iyi öğrenme gerçekleşir.
- Kişiselleştirme ilkesi (personalization principle): Bir multimedya mesajındaki ses resmi bir üslup yerine konuşma tarzında olduğunda ya da makine sesi yerine insan sesi olduğunda daha iyi öğrenme gerçekleşir.

Materyal Geliştirme Süreci

Bu çalışmada öğretimsel coşku parametreleri manipüle edilerek yüksek coşkulu eğitsel video materyaller ve düşük coşkulu eğitsel video materyaller hazırlanmıştır. Öğretimsel Coşku Parametreleri başlığı altında Rosenshine (1970), Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) tarafından belirlenen öğretimsel coşku parametreleri detaylı olarak tanımlanmıştır. Bu çalışmada yüksek coşku içeren eğitsel videolarda ve düşük coşku içeren eğitsel videolarda öğretimsel coşkunun nasıl manipüle edildiği ve bunlara ait ekran görüntüleri aşağıda yer almaktadır.

Öğretimsel Coşku Parametrelerine Yönelik Müdahaleler

Ses Tonu: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; ses tonlamasında ani değişiklik, neşeli ve canlandırıcı anlatım yapıldı. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; monoton ses tonlaması ve ses tonlamasında ufak değişiklikler yapıldı.

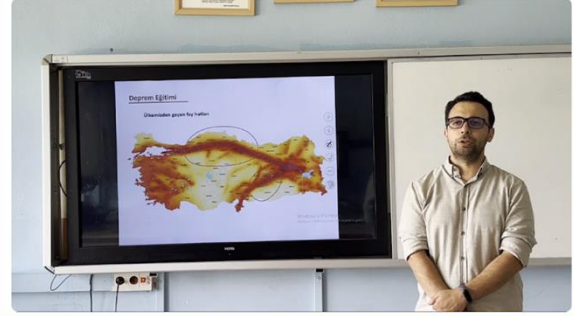
Göz Teması: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; göz teması kuran, kaşları kaldıran ve ilgili görünen göz ifadeleri kullanıldı. Ayrıca yüksek coşku içeren eğitsel videolarda 2

kamera kullanılarak göz temasının farklı açılardan olması amaçlandı. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; göz temasından kaçınan, donuk ve sıkılmış bakan göz ifadeleri kullanıldı. Şekil 5'te hazırlanan eğitsel video materyallerinde; öğretimsel coşku parametrelerinden göz teması parametresinin manipülasyonu gösterilmektedir.

Şekil 5. Göz Teması Parametresinin Manipülasyonu

Yüksek coşku içeren eğitsel video materyali

Düşük coşku içeren eğitsel video materyali

Jest ve Mimikler: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; el ve kolların hareket etmesine, baş sallama hareketi ve el çırpma hareketinin yapılmasına özen gösterildi. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; el ve kolların nadiren hareket etmesi, başın sabit durmasına dikkat edildi. Şekil 6'da hazırlanan eğitsel video materyallerinde; öğretimsel coşku parametrelerinden jest ve mimik parametrelerinin manipülasyonu gösterilmektedir.

Şekil 6. Jest ve Mimik Parametrelerinin Manipülasyonu

Yüksek coşku içeren eğitsel video materyali

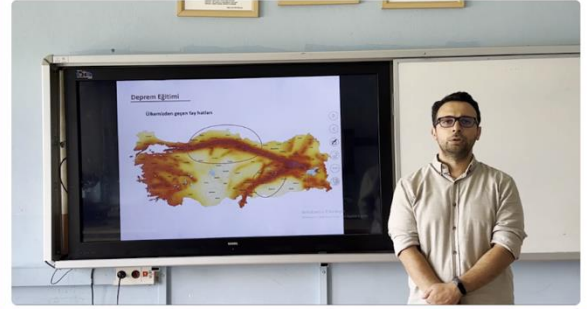
Düşük coşku içeren eğitsel video materyali

Vücut Hareketleri: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; ders anlatımı esnasında tempolu hareket edilip vücudun sabit durmaması sağlandı. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; ders anlatımı esnasında sabit duruldu, hareket edildiğinde ise yavaşça hareket edildi. Şekil 7'de hazırlanan eğitsel video materyallerinde; öğretimsel coşku parametrelerinden vücut hareketleri parametresinin manipülasyonu gösterilmektedir.

Şekil 7. Vücut Hareketleri Parametresinin Manipülasyonu

Yüksek coşku içeren eğitsel video materyali

Düşük coşku içeren eğitsel video materyali

Yüz ifadesi: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; gülümseyen, şaşırان ve hızlı değişen yüz ifadesi kullanıldı. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; duygu ifadesi belirtmeyen yüz ifadesi kullanıldı. Şekil 8’de hazırlanan eğitsel video materyallerinde; öğretimsel coşku parametrelerinden yüz ifadesi parametresinin manipülasyonu gösterilmektedir.

Şekil 8. Yüz İfadesi Parametresinin Manipülasyonu

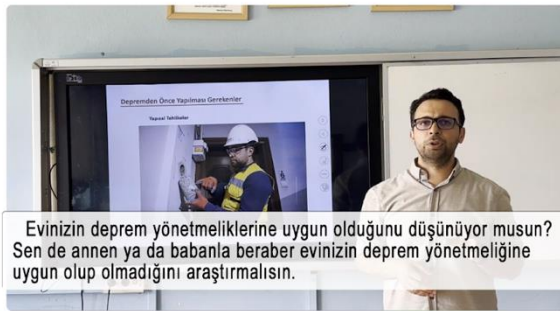
Yüksek coşku içeren eğitsel video materyali

Düşük coşku içeren eğitsel video materyali

Kelime Seçimi: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; detaylı tanımlamalar yapıldı. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; detaylı tanımlama yapılmadı. Şekil 9’da hazırlanan eğitsel video materyallerinde; öğretimsel coşku parametrelerinden kelime seçimi parametresinin manipülasyonu gösterilmektedir.

Şekil 9. Kelime Seçimi Parametresinin Manipülasyonu

Yüksek coşku içeren eğitsel video materyali

Düşük coşku içeren eğitsel video materyali

Empati: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; farklı fikirler canlı bir şekilde kabul edildi ve öğrenciler derse teşvik edildi. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; öğrencilerin fikirleri görmezden gelindi ve öğrenci teşvik edici cümlelerden kaçınıldı. Şekil 10'da hazırlanan eğitsel video materyallerinde; öğretimsel coşku parametrelerinden empati parametresinin manipülasyonu gösterilmektedir.

Şekil 10. Empati Parametresinin Manipülasyonu

Genel enerji: Yüksek coşku içeren eğitsel videolarda; Ders boyunca yüksek derecede canlılık gösteren ani değişiklik gösteren tepkiler verildi. Düşük coşku içeren eğitsel videolarda; ders boyunca donuk ve hareketsiz kalmaya özen gösterildi. Şekil 11'de hazırlanan eğitsel video materyallerinde; öğretimsel coşku parametrelerinden genel enerji parametresinin manipülasyonu gösterilmektedir.

Şekil 11. Genel Enerji Parametresinin Manipülasyonu

Materyal Uygulama Süreci

Öykü yapraklarında yer alan öğretimsel coşku parametreleri dikkate alınarak kayıt altına alınan eğitsel video materyalleri izlenerek test edilmiştir. Bu test sürecinde;

- Eğitsel video materyallerindeki ses – görüntü uyumu,
- Eğitsel video materyallerinde öykü yapraklarında belirtilen öğretimsel coşkuya yönelik müdahalelerin varlığı,

- Eğitsel video materyallerinin çoklu ortam tasarım ilkelerine uygunluğu kontrol edilmiştir.

Materyal Değerlendirme Süreci

Bu çalışmada kullanabilmek için öğretimsel coşku parametreleri yukarıda detaylı bir şekilde belirtildiği gibi manipüle edilerek yüksek coşku içeren eğitsel video materyaller ve düşük coşku içeren eğitsel video materyaller hazırlanmıştır. Tablo 8’de hazırlanan eğitsel video materyaller ve bu eğitsel video materyalin süresiyle ilgili bilgi verilmektedir.

Tablo 8. Eğitsel Video Materyallerin Uzunlukları

Hafta Adı	Yüksek Coşkulu Eğitsel Video Süresi	Düşük Coşkulu Eğitsel Video Süresi	Fark
1 Hafta 1	10 dk 32 sn	9 dk 34 sn	58 sn
2 Hafta 2	7 dk 30 sn	6 dk 43 sn	47 sn
3 Hafta 3	10 dk 31 sn	9 dk 42 sn	47 sn
4 Hafta 4	6 dk 14 sn	5 dk 47 sn	27 sn

Eğitsel Video başlığı altında eğitsel video materyallerinin süreleriyle ilgili detaylı olarak bilgi verilmişti. Bu çalışmadaki eğitsel video materyallerinin uzunlukları belirlenirken Eğitsel Video başlığı altında detaylı bir şekilde anlatılan Guo vd. (2014), Patrick vd. (2000) ve Maniar vd. (2008) tarafından yapılan çalışmalar dikkate alınmıştır. Bu çalışmalar kapsamında hazırlanan eğitsel video materyallerinin sürelerinin 6 dakika ile 12 dakika arasında olmasına dikkat edilmiştir. Ayrıca Tablo 8’de görüldüğü üzere eğitsel video materyaller hazırlanırken aynı haftaya ait yüksek coşku içeren eğitsel video materyali ile düşük coşku içeren eğitsel video materyallerin uzunluklarının birbirine yakın olmasına ve aralarında büyük bir zaman farkı olmamasına dikkat edilmiştir.

Uygulama

Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini incelenmeyi amaçlayan bu çalışmanın uygulama süreci Sakarya ili Adapazarı ilçesindeki Şehit Kemal Yarar İmam Hatip Ortaokulu’nda 4 haftalık bir süreçte yapılmıştır.

Uygulamanın yapılabilmesi için Etik Kurul Onayı, uygulamanın yapılacağı okul onayı, uygulamanın yapılacağı dersin öğretmeninin onayı, YEĞİTEK katılım onay formu ve

uygulamaya katılacak öğrenci velileri tarafından doldurulan MEB Veli Onam formları ile gerekli izinler alınarak uygulamanın başlangıç aşamasına geçilmiştir.

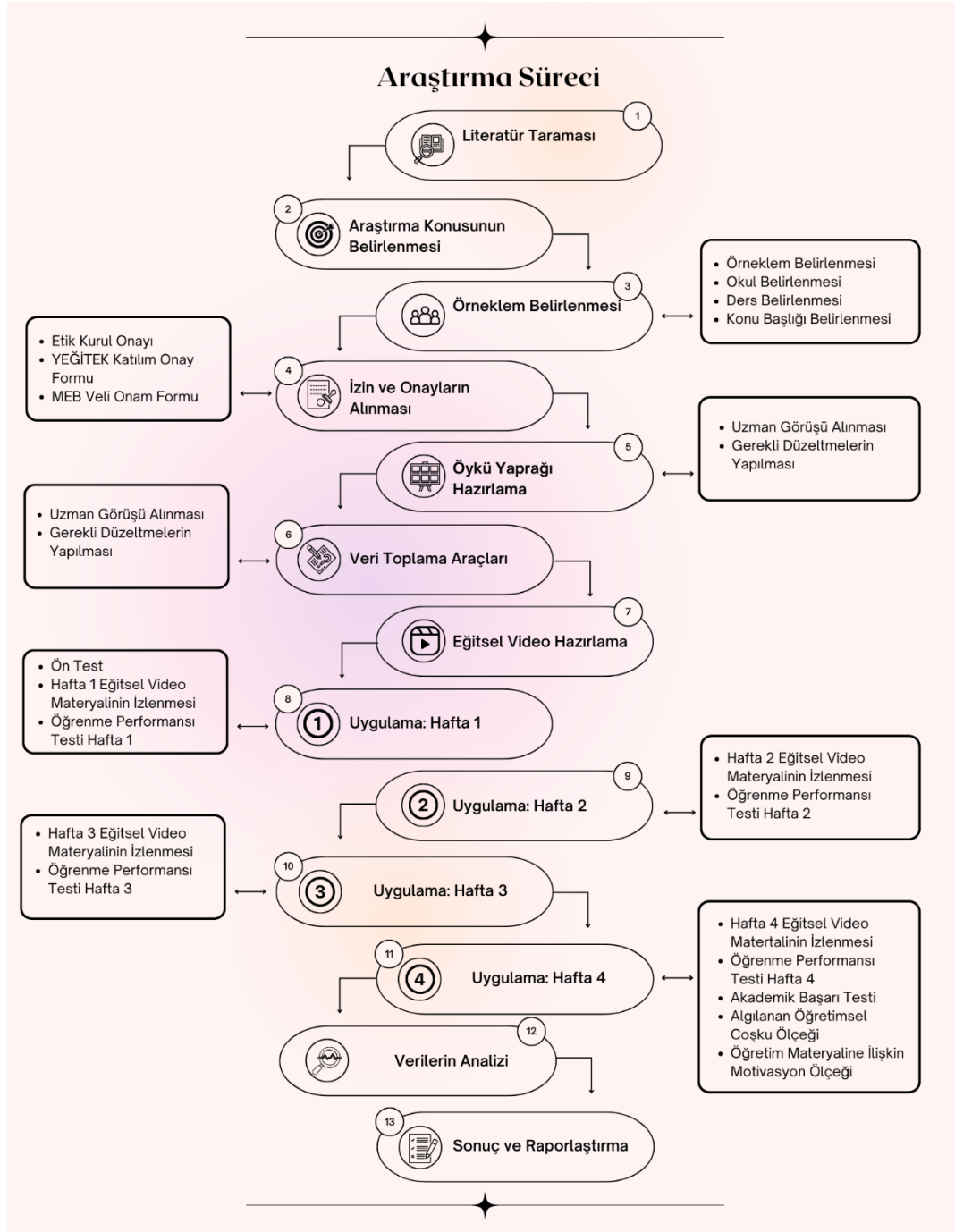
Uygulama öncesinde ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin ders müfredatı incelenmiş olup çalışma konusu belirlenmiştir. Çalışma konusu belirlendikten sonra eğitsel video materyaller, ön test (Ek-4), 1. hafta öğrenme performansı testi (Ek-5), 2. hafta öğrenme performansı testi (Ek-6), 3. hafta öğrenme performansı testi (Ek-7), 4. hafta öğrenme performansı testi (Ek-8), akademik başarı testi (Ek-9) hazırlanmıştır. Bu testler dışında Öğrencilerin Algıladıkları Öğretimsel Coşku Ölçeği (Ek-10) ve Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği (Ek-11) çalışmaya dâhil edilmiştir.

Uygulama sürecinin başında Şehit Kemal Yarar İmam Hatip Ortaokulu idaresi ve bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretmeni ile görüşülüp bilişim laboratuvarı hakkında bilgi alınmıştır. Uygulama sürecinde bilişim laboratuvarında her öğrencinin bireysel olarak bilgisayar başında kulaklık kullanarak eğitsel videoları izlemeleri, test ve ölçekleri yanıtlamaları planlanmıştır. Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretmenine uygulama süreci hakkında bilgilendirildiğinde bilişim laboratuvarında; aktif bilgisayar ve internet altyapısının yeterli olduğu fakat kulaklık ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir. Kulaklık ihtiyacı giderildikten sonra uygulama süreci başlamıştır.

Uygulama Süreci

Bu çalışmada yapılan araştırma süreci Şekil 12’de yer alan görselde sunulmuştur.

Şekil 12. Araştırma Süreci

Şekil 12’de araştırma sürecinde yapılan; alan yazını taraması, araştırma konusunun belirlenmesi, örneklem belirlenmesi, izin ve onay süreçleri, öykü yaprağı hazırlama, veri toplama araçlarının hazırlanması, video materyalinin hazırlanması, 4 haftalık uygulama yapılması, verilerin analizi ve raporlaştırma süreçleri infografikle sunulmuştur. Yapılan alan yazını taramasından sonra araştırma konusu belirlenmiştir. Daha sonra örneklem ve okul belirlenmiştir. Okul belirleme sürecinden sonra alan yazını taramasında elde edilen bulgulara dayanarak ders ve konu başlığı belirlenmiştir. Bu süreci Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünden alınan Etik Kurul Onayının alınması takip etmiştir. Uygulama Sakarya ilinde

yapılacağı için Sakarya İl Milli eğitim Müdürlüğü ile iletişime geçilip gerekli olan YEĞİTEK katılım onay formu ve MEB veli onam formları hazırlanmıştır. Ders içerikleri için öykü yaprakları hazırlanmış olup uzman görüşü alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Hazırlanan veri toplama araçları için de uzman görüşü alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Öykü yaprakları dikkate alınarak eğitsel video materyallerinin kayıtları oluşturularak uygulama sürecine geçilmiştir. Uygulama bilişim teknolojileri ve yazılım dersinde bilişim laboratuvarında yapılmış olup, uygulamaya katılan her öğrenci bireysel olarak videoları izleyip test ve ölçekleri yanıtlamıştır. Uygulamanın birinci haftasında ön test uygulanan öğrenciler hafta 1 için hazırlanan eğitsel videoyu izledikten sonra hafta 1 öğrenme performansı testini doldurmuştur. Uygulamanın ikinci ve üçüncü haftasında öğrenciler ilgili eğitsel videoyu izledikten sonra o haftaya ait öğrenme performansı testini doldurmuştur. Uygulamanın son haftasında öğrenciler hafta 4 için hazırlanan eğitsel videoyu izleyip hafta 4 öğrenme performansı testini ve akademik başarı testini doldurmuştur. Öğrenciler uygulamanın son haftasında algılanan öğretimsel coşku ölçeği ve öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeğini de doldurmuştur. Verilerin analizleri yapıldıktan sonra sonuç ve raporlaştırma yapılarak araştırma süreci tamamlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Çalışmanın uygulanabilmesi amacıyla Google Formlar aracılığıyla haftalık formlar oluşturulmuştur. Tablo 9’da haftalık olarak hazırlanan Google Form dokümanlarının içeriği belirtilmiştir.

Tablo 9. *Haftalık Hazırlanan Google Form Dokümanlarının İçerikleri*

Hafta Adı	Hafta İçeriği
	Ön Test
1 Hafta 1	1. Hafta Video Materyali 1. Hafta Öğrenme Performansı Testi
2 Hafta 2	2. Hafta Video Materyali 2. Hafta Öğrenme Performansı Testi
3 Hafta 3	3. Hafta Video Materyali 3. Hafta Öğrenme Performansı Testi
4 Hafta 4	4. Hafta Video Materyali 4. Hafta Öğrenme Performansı Testi Akademik Başarı Testi Öğrencilerin Algıladıkları Öğretimsel Coşku Ölçeği Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği

Hazırlanan Google Form bağlantı adresi uygulamanın yapılacağı Şehit Kemal Yarar İmam Hatip Ortaokulu bilişim ve yazılım teknolojileri dersi öğretmenine gönderilmiş olup ders öğretmeni uygulama aşamasına geçmiştir. Bilişim teknolojileri laboratuvarında her öğrenci ayrı bilgisayarda Google Form adresindeki eğitsel video materyali izleyip test ve ölçekleri online olarak doldurmuştur. Verilerin toplanması için Google Form araçlarıyla hazırlanan Katılımcı Formuna ait ekran görüntüsü Şekil 13'te verilmiştir.

Şekil 13. Katılımcı Formuna Ait Ekran Görüntüsü

Katılımcı Formu

İlerleme durumunu kaydetmek için [Google'da oturum açın](#) [Daha fazla bilgi](#)

Öğrenme Performansı Testi (4/4)

Çoktan seçmeli sorular
Aşağıdaki sorularda doğru olduğunu düşündüğünüz yanıtı işaretleyiniz.

Soru 1) Deprem anında aşağıdaki konumlardan hangisi diğerlerine göre daha emniyetlidir?

☐ Asansör

☐ Merdiven

☐ Sağlam masa altı

☐ Balkon

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

☐ Dolaplara eşya yerleştirirken hafif cisimleri en alt rafa koymalıyız.

☐ Dolap kapaklarının açılma ihtimalini düşünüp kulp takmalıyız.

Araştırma sürecinde veri toplamak için kullanılan ön test, haftalık öğrenme performansı testi, akademik başarı testi, algılanan öğretimsel coşku ölçeği ve öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeğinde verilerin toplanması için Şekil 13'te yer alan gösterildiği gibi Google Form araçlarından yararlanılmıştır. Haftalık hazırlanan katılımcı formu aracılığıyla öğrencilerin okul numarası, sınıfı, cinsiyeti, yaşı gibi demografik bilgileri ve ilgili test ve ölçeklere verdikleri yanıtlar dijital ortamda toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini incelemeyi amaçlayan bu çalışmanın uygulama sürecinde kullanılan ön test, 4 haftalık öğrenme performansı testi ve akademik başarı testinde elde edilen verilerde doğru yanıtlar “1”, yanlış yanıtlar ise “0” olarak kaydedilmiştir. Sonrasında test ve ölçeklerden elde edilen verilerin incelenmesi için SPSS 23.0 programı kullanılmıştır.

Parametrik test yöntemlerinin kullanılabilmesi için normallik varsayımının sağlanması bir ön koşuldur (Mertler vd., 2005). Araştırma bulguları için kullanılacak yöntemin belirlenebilmesi için düşük coşku (kontrol grubu) ve yüksek coşku (deney grubu) arasındaki; ön test, 4 haftalık öğrenme performansı testi, akademik başarı testi, algılanan öğretimsel coşku ölçeği ve öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği sonuçları arasındaki farklılığı gözlemlemek için dağılımın normalliği testi yani verilerin normal dağılıp dağılmadığı kontrol edilmiştir. Örneklem sayısı 50’den az olduğu için tercih edilen Shapiro-Wilk testi tercih edilmiş olup Tablo 10’da dağılımın normalliği testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 10. *Dağılımın Normalliği Testi Sonuçları*

Değişkenler	Shapiro-Wilk		
	Statistic	sd	p
Ön Test	.707	47	.000
Hafta 1 Öğrenme Performansı Testi	.838	47	.000
Hafta 2 Öğrenme Performansı Testi	.845	47	.000
Hafta 3 Öğrenme Performansı Testi	.852	47	.000
Hafta 4 Öğrenme Performansı Testi	.906	47	.001
Toplam Öğrenme Performansı Testi	.964	47	.154
Akademik Başarı Testi	.953	47	.055
Öğretim Materyaline İlişkin	.889	47	.000
Motivasyon Ölçeği	.889	47	.000
Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği	.859	47	.000

Tablo 10’da yer alan dağılımın normalliği testi sonuçları incelendiğinde; ön test, hafta 1 öğrenme performansı testi, hafta 2 öğrenme performansı testi, hafta 3 öğrenme performansı testi, hafta 4 öğrenme performansı testi, öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği, algılanan öğretimsel coşku ölçeği, sonuçlarının normal göstermediği belirlenmiştir ($p<.05$). Aynı tablo incelendiğinde sadece akademik başarı testi ve 4 haftalık toplam öğrenme performansı testi sonuçlarının normal dağılım gösterdiği görülmektedir ($p>.05$).

Parametrik testler için geçerli olan normallik varsayımları karşılanmadığı için ön test, hafta 1 öğrenme performansı testi, hafta 2 öğrenme performansı testi, hafta 3 öğrenme performansı testi, hafta 4 öğrenme performansı testi, öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği ve algılanan öğretimsel coşku ölçeklerin analizinde parametrik olmayan (non parametrik) testlerden Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Normallik varsayımını karşılayan toplam öğrenme performansı ve akademik başarı testleri için parametrik test yönteminin varsayımlarından olan varyansların homojenliği kontrol edilmiş olup sonuç Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Homojenlik Testi Sonuçları

Değişkenler	F	p
Toplam Öğrenme Performansı Testi	.010	.921
Akademik Başarı Testi	.108	.744

Tablo 11’de yer alan homojenlik testi sonuçları incelendiğinde toplam öğrenme performansı (Levene’s $F=.010$) ve akademik başarı (Levene’s $F=.108$) testlerinin anlamlı olmadığı yani verilerin homojen dağıldığı belirlenmiştir ($p>.05$).

Gruplar arasındaki normallik ve homojenlik varsayımları kontrol edildikten sonra, toplam öğrenme performansı ve akademik başarı testlerinin analizlerinde güvenilir ve kapsamlı bir yorum sağlamak için parametrik bir test yöntemi olan one-way ANOVA testi tercih edilmiştir. Ayrıca, bu çalışmada one-way ANOVA testinin seçilmesinde etkili olan faktörlerden biri, verilerin analizinde küçük farkları belirleme yeteneği ve bu sayede araştırmanın gerçek etkilerini daha doğru bir şekilde belirleyerek sonuçları daha güvenilir bir şekilde yorumlama imkanı sağlamasıdır (Differencify, 2024). Bu durum, araştırmanın sonuçlarının daha kapsamlı ve anlamlı hâle gelmesine katkı sağlamaktadır.

Araştırmacı Rolü

Bu çalışmada araştırmacı:

- Alan yazını taraması yapıp araştırma konusunu belirlemiştir.
- Araştırma için okul ve örneklem belirlemiştir.
- Araştırma tasarımını yapmıştır.
- Ön testini, öğrenme performansı testini ve akademik başarı testini geliştirmiştir.
- Ders içerikleri ve öykü yapraklarını hazırlanmıştır.
- Eğitsel video materyallerinde Deprem Eğitimi ders içeriğini anlatmıştır.

- Haftalık Google Form içeriklerini hazırlamıştır. Ders öğretmeni ile iletişim hâlinde olup haftalık olarak bağlantı adresleri kendisine göndermiştir.
- Araştırma sürecinden önce öğretmen ve öğrencilere bilgi vermiştir, uygulama sürecinde derse girmemiştir.
- Uygulama sürecini takip etmiş olup haftalık olarak Şehit Kemal Yarar İmam Hatip Ortaokulu bilişim ve yazılım teknolojileri dersi öğretmeni ile olası problemler hakkında fikir almıştır.
- Toplanan verilerin için uygun istatistiksel yöntemleri tercih ederek araştırma sonuçlarını raporlaştırmıştır.

Geçerlik Önlemleri

Bu araştırmada alınan geçerlik önlemleri şunlardır

- Çalışma öncesinde, çalışmanın yapılacağı okuldaki bilişim teknolojileri ve dersi öğretmenine ve örneklem grubuna; veri toplama araçları ve çalışma süreci hakkında bilgi verilmiştir.
- İyi bir kuramsal temele oturtulmuş çalışmaların geçerliklerinin de yüksek olacağı sonucuna varılabilir (Topu vd., 2013). Kuramsal çerçeve ile ilgili araştırmalar başlığı altında öğretimsel coşku ile ilgili kuramsal tanımlamalar, daha önce yapılan çalışmalar ve sonuçları ile ilgili detaylı bilgi verilmiştir.
- Çalışmalarla ilgili varsayım ve sınırlılıkların belirlenmesi geçerlik önlemleri arasında yer almaktadır (Topu vd., 2013). Çalışmanın varsayımları ve sınırlılıkları belirlenmiştir. Belirlenen sınırlara uygun olarak çalışma süreci yapılandırılmıştır.
- Çalışmanın amacı kapsamında incelenen tezlerin büyük çoğunluğunda geçerlik önlemi olarak; örneklem seçim şeklinin ve örneklem özelliklerinin açıklandığı, uygulama sürecinin betimlendiği saptanmıştır (Topu vd., 2013). Örneklem özellikleri ve örneklemelerin seçim şekilleri açıklanmıştır. Bu süreç çalışma hedeflerine uygun olarak yapılmıştır.
- Çalışmalarda katılımcı gönüllülüğünün alınması geçerlik önlemleri arasında yer almaktadır (Topu vd., 2013). Çalışmaya dâhil olabilmek için katılımcı gönüllülüğü esas alınmıştır.
- Çalışmalarla ilgili araştırmacı rolünün ve açıklanması geçerlik önlemleri arasında yer almaktadır (Topu vd., 2013). Çalışma süreci ve araştırmacının bu çalışmadaki rolü detaylı olarak belirtilmiştir.

- Araştırma yönteminin seçim gerekçesi, çalışmanın geçerliği için dikkat edilmesi gereken hususlardandır (Topu vd., 2013). Çalışma ile ilgili araştırma yöntemi ve seçim gerekçesi ile ilgili Yöntem başlığı altında detaylı bilgi verilmiştir.
- Ortaokul öğrencilerinin eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansına ve motivasyonuna etkisini incelemeyi amaçlayan bu çalışma için çalışmanın amaç ve hedeflerine uygun örneklem seçilmiştir.
- Çalışma öncesinde, çalışmanın yapılacağı okuldaki bilişim teknolojileri ve dersi öğretmenine ve örneklem grubuna veri toplama araçları ve çalışma süreci hakkında bilgi verilmiştir.

Güvenirlilik Önlemleri

Bu araştırmada alınan güvenirlik önlemleri şunlardır:

- Çalışmanın amacı kapsamında incelenen tezlerin tamamında güvenirlik önlemi olarak, uzman görüşünün alınması öne çıkmıştır (Topu vd., 2013). Eğitsel videolar için oluşturulan ders içeriği ve hikâye tahtaları için uzman görüşü alınmıştır (Ek-13 ve Ek-14). Hazırlanan ders içeriği uzman görüşü formlarında ders içeriğinin; anlaşılabilirliği (içerik cümlelerinin öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği), uygunluğu (ders içeriğinin hedef kitle için uygunluğu), kapsamı (deprem konusu kapsamına uygunluğu), öğrenme hedefleri (öğrenme hedeflerine uygunluğu) kontrol edilmiştir. Ayrıca ön test, öğrenme performansı testleri ve akademik başarı testi için uzman görüşü alınmıştır (Ek-16 ve Ek-17). Hazırlanan test uzman görüşü formlarında ilgili testin; anlaşılabilirliği (soru cümlelerinin öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği), uygunluğu (soruların hedef kitle için uygunluğu), kapsamı (sorunun deprem konusu kapsamına uygunluğu), öğrenme hedefleri (sorunun öğrenme hedeflerine uygunluğu) kontrol edilmiştir.
- Çalışmada kullanılan Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği ve Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği daha önce başka çalışmalarda kullanılan ve güvenirlik önlemleri alınan ölçeklerdir.
- Çalışma sürecinde elde edilen veriler arasında tutarlılık kontrol edilmiştir. Bu amaçla uygulama sürecinin tamamına katılan öğrenciler araştırmaya dâhil edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin test ve ölçek yanıtlarında sürekli aynı cevabı veren katılımcıların çalışma dışı bırakılması amaçlanmıştır.
- Çalışma gruplarının deprem eğitimi konusuna yönelik ön bilgileri arasında benzerlik olup olmadığı kontrol edilmiştir.

- Ölçeklerden elde edilen verilerin değerlendirilmesi için uygun istatistiksel yöntemler tercih edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Bu bölümde araştırmada elde edilen veriler araştırma grubunun genel yapısına ilişkin bulgular ve araştırma amaçlarına ilişkin bulgular olarak iki başlık altında verilecektir. Araştırma gruplarının deprem eğitimi konusu hakkındaki ön bilgilerine ait ön analizler; ön analizlere yönelik bulgular başlığında sunulmaktadır. Araştırma amaçlarına ilişkin bulgular başlığında ise; eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansı, akademik başarı, algılanan öğretimsel coşku ve motivasyonuna etkisini incelemek amacıyla yapılan ön test, 4 hafta uygulanan öğrenme performansı testi, akademik başarı testi, öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği ve algılanan öğretimsel coşku ölçeğinden elde edilen verilere ait bulgular sunulmuştur.

Ön Analizlere Yönelik Bulgular

Araştırma soruları öncesinde grupların konuya yönelik ön bilgi açısından benzer özelliklere sahip olup olmadığı kontrol edilmiştir. Bu bağlamda parametrik testlerden one-way anovanın varsayımları (normallik ve homojenlik) ön test için kontrol edilmiştir. Fakat parametrik test varsayımları sağlanamadığı için non parametrik (parametrik olmayan) testlerden Mann-Whitney U testi ile grupların ön bilgileri karşılaştırılmıştır.

Ön teste ait Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Ön Test Sonuçları

Boyut	Kategori	N	S.O	S.T	U	p
Ön Test	Yüksek Coşku	27	26.26	709.00	209.00	.163
	Düşük Coşku	20	20.95	419.00		

Tablo 12’ye göre, ön test sonuçlarında yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında konuya yönelik ön bilgileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($U=209.0$; $p>.05$). Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol gruplarının ön bilgi açısından benzer özellikler gösterdiği belirlenmiştir.

Araştırmanın Amaçlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğretimsel coşkunun ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme performansı testi, 4 haftalık öğrenme performansı toplamı, akademik başarı testi, algılanan öğretimsel coşku ve öğretim materyaline ilişkin motivasyonlarına ait bulgular sunulmuştur.

Öğretimsel Coşkunun Öğrenme Performansına Etkisi

Öğretimsel coşkunun bilişsel alan değişkenlerinden öğrenme performansına etkisinin ölçmek için uygulanan 1. hafta öğrenme performansı testi, 2. hafta öğrenme performansı testi, 3. hafta öğrenme performansı testi ve 4. hafta öğrenme performansı testinden elde edilen verilerin normal dağılım göstermediği için parametrik olmayan testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Öğrenme Performansı testine ait Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13. Öğretimsel Coşkunun Haftalık Öğrenme Performansı Üzerindeki Etkisi

Boyut	Kategori	N	S.O	S.T	U	p
1. Hafta Öğrenme Performansı Testi	Yüksek Coşku	27	26.48	715.00	213.00	.131
	Düşük Coşku	20	20.65	413.00		
2. Hafta Öğrenme Performansı Testi	Yüksek Coşku	27	24.61	664.50	253.50	.708
	Düşük Coşku	20	23.18	463.50		
3. Hafta Öğrenme Performansı Testi	Yüksek Coşku	27	27.81	751.00	167.00	.021
	Düşük Coşku	20	18.85	377.00		
4. Hafta Öğrenme Performansı Testi	Yüksek Coşku	27	24.81	670.00	248.00	.627
	Düşük Coşku	20	22.90	458.00		

Tablo 13'e göre, 1. hafta sonunda yapılan 1. Hafta Öğrenme Performansı Testi sonuçlarında yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında bilişsel alan değişkenlerinden öğrenme performansı ($U=213.0$; $p>.05$) boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. 2. hafta sonunda yapılan 2. Hafta Öğrenme Performansı Testi sonuçlarında yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında bilişsel alan değişkenlerinden öğrenme performansı ($U=253.50$; $p>.05$) boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. 3. hafta sonunda yapılan 3. Hafta Öğrenme Performansı Testi sonuçlarında yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında bilişsel alan değişkenlerinden öğrenme performansı ($U=167.0$; $p<.05$) boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. 4. hafta sonunda yapılan 4. Hafta Öğrenme Performansı Testi sonuçlarında yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında bilişsel alan değişkenlerinden öğrenme performansı

($U=248.00$; $p>.05$) boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretimsel Coşkunun 4 Haftalık Öğrenme Performansı Toplamına Etkisi

Öğretimsel coşkunun öğrencilerin 4 haftalık öğrenme performansı toplamına etkisi incelenmiştir. Bu bağlamda parametrik testlerden one-way anovanın varsayımları (normallik ve homojenlik) öğrenme performansı toplamı için kontrol edilmiştir. Parametrik testler için geçerli olan normallik ve homojenlik varsayımları karşılandığı için toplam öğrenme performansı testi analizinde parametrik test yöntemlerinden one-way anova testi uygulanmıştır.

4 haftalık öğrenme performansı testleri sonuçlarıyla belirlenen toplam öğrenme performansı puanına ait One-Way Anova testi ve etki büyüklüğü sonuçları Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. *Öğretimsel Coşkunun 4 Haftalık Öğrenme Performansı Toplamı Üzerindeki Etkisi*

Boyut	Kategori	N	X	SS	F	p	Eta-Kare
Öğrenme	Yüksek Coşku	27	15.4444	2.24179	4.809	.034	.097
Performansı Toplamı	Düşük Coşku	20	13.9000	2.57314			

Tablo 14'e göre, 4 haftalık öğrenme performansı testleri toplanarak belirlenen bilişsel alan değişkenlerinden öğrenme performansı sonuçlarında yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında öğrenme performansı boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır ($p<.05$). Bu farkın etki büyüklüğünün .097 olarak tespit edilmiştir (Eta-Kare= .097). Bu etki büyüklüğü değeri yüksek düzeydedir (Cohen, 1988).

Öğretimsel Coşkunun Akademik Başarıya Etkisi

Öğretimsel coşkunun öğrencilerin akademik başarısına etkisi incelemek için parametrik testler varsayımları (normallik ve homojenlik) akademik başarı için kontrol edilmiştir. Parametrik testler için geçerli olan normallik ve homojenlik varsayımları karşılandığı için akademik başarı testi analizinde parametrik test yöntemlerinden one-way anova testi uygulanmıştır.

Tablo 15'te akademik başarı testine ait One-Way Anova testi ve etki büyüklüğü sonuçları verilmiştir.

Tablo 15. *Öğretimsel Coşkunun Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi*

Boyut	Kategori	N	X	SS	F	p	Eta-Kare
Akademik Başarı	Yüksek Coşku	27	9.59	1.886	1.065	.308	.023
	Düşük Coşku	20	9.00	2.026			

Tablo 15'e göre, akademik başarı testi sonuçlarında yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında akademik başarı boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>.05$). Bu farkın etki büyüklüğünün .023 olarak tespit edilmiştir (Eta-Kare= .023). Bu etki büyüklüğü değeri orta düzeydedir (Cohen, 1988).

Öğretimsel Coşkunun Algılanan Öğretimsel Coşkuya Etkisi

Öğretimsel coşkunun duyuşsal alan değişkenlerinden algılanan öğretimsel coşku değişkenine etkisini ölçmek için kullanılan Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği'nden elde edilen verilerin normal dağılım göstermediği için parametrik olmayan testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 16'da Algılanan Öğretimsel Coşku Ölçeği'ne ait Mann Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 16. *Öğretimsel Coşkunun Algılanan Öğretimsel Coşku Üzerindeki Etkisi*

Boyut	Kategori	N	S.O	S.T	U	p
Algılanan Öğretimsel Coşku	Yüksek Coşku	27	28.74	776.00	142.00	.006
	Düşük Coşku	20	17.60	352.00		

Tablo 16'ya göre, algılanan öğretimsel coşku ölçeği sonuçlarda yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında duyuşsal alan değişkenlerinden algılanan öğretimsel coşku ($U=142.00$; $p<.05$) boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretimsel Coşkunun Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyona Etkisi

Öğretimsel coşkunun motivasyon üzerine etkisini ölçmek için kullanılan Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği'nden elde edilen veriler normal dağılım göstermediği için parametrik olmayan testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 17'de Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği'ne ait Mann Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 17. *Öğretimsel Coşkunun Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Üzerindeki Etkisi*

Boyut	Kategori	N	S.O	S.T	U	p
Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon	Yüksek Coşku	27	29.26	790.00	128.00	.002
	Düşük Coşku	20	16.90	338.00		

Tablo 17'ye göre, öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği sonuçlarda yüksek coşku içeren grup ile düşük coşku içeren grup arasında duyuşsal alan değişkenlerinden

motivasyon ($U=128.00$; $p<.05$) boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sınırlılıklar

Yapılan bu araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

- Eğitsel videoların kayıtlarının profesyonel bir şekilde geliştirilmesi gerekmektedir. Finansal kaynak olmaması nedeniyle araştırmacı tarafından geliştirilen eğitsel video kayıtlarında öğretimsel coşku istenildiği gibi yansıtılmamış olabilir böylelikle araştırılan değişkenlerin sonuçlarını etkilenmiş olabilir.
- Çalışmanın başında kontrol ve deney grubu için öğrenci sayısının aynı olması planlanmıştır. Ancak uygulama sürecinde özellikle kontrol grubundaki öğrencilerin devamsızlıkları nedeniyle üçüncü ve dördüncü hafta eğitsel video materyalleri izleyememiş, test ve ölçekleri dolduramamıştır. Bu nedenle kontrol ve deney grubu arasında öğrenci sayısı açısından farklılık bulunmaktadır. Öğrenci sayılarının daha yakın olduğu uzun süreli deneysel çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.
- Yapılan çalışmanın konusu Deprem Eğitimi seçilmişti. Bu araştırma, deprem tehlikesi yaşayan Sakarya ilinde yapılmıştır ve bu uygulamadan yaklaşık 8 ay önce ülkemizde 6 Şubat 2023 depremleri meydana gelmiştir. Uygulamanın yeri ve zamanlaması nedeniyle öğrencilerin çevresel faktörler nedeniyle ön bilgi seviyelerinin artmış olabileceği bunun da akademik başarı testini etkilemiş olabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle öğrenci ön bilgi seviyesinin daha az olduğu farklı bir konuda uzun süreli deneysel çalışma yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Araştırma öncesinde pilot uygulama yapılmamıştır. Daha iyi tasarlanmış deneysel çalışmada yapılacak pilot uygulamalarla uygulama sürecinde ve sonunda karşılaşılabilecek durumlarla ilgili önlemler alınabilir.
- Haftalık öğrenme performansı sonuçları incelendiğinde öğretimsel coşkunun 1. hafta, 2. hafta ve 4. haftada öğrencilerin öğrenme performansına etkisi olmadığını 3. hafta ise olumlu etkisi olduğu görülmektedir. Seçilen öğrenme içeriği haftalık olarak birbirleriyle zorluk, uzunluk olarak bir birleriyle

karşılaştırılmamıştır. Bu durumunda da alınan sonuçlar üzerinde etkisi olduğu düşünülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada öğretimsel coşku parametreleri manipüle edilerek hazırlanan deprem eğitimi içeren eğitsel video materyallerinin ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin bilişsel alan değişkenlerinden; öğrenme performansı, 4 haftalık öğrenme performansı ortalaması, akademik başarı ve duyuşsal alan değişkenlerinden; algılanan öğretimsel coşku ve öğretim materyaline ilişkin motivasyonu üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu bölümde; bulgular başlığı altında verilen sonuçların alan yazınında ilgili çalışmalarla desteklenerek araştırma sorularında olduğu gibi bilişsel alan değişkenlerine etkisi ve duyuşsal alan değişkenlerine etkisi belirtilmiştir.

Öğretimsel Coşkunun Bilişsel Öğrenme Çıktıları Üzerindeki Etkisi

Bu çalışmanın birinci araştırma alt sorusu “Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların, düşük coşkulu eğitsel videolara kıyasla haftalık olarak ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin bilişsel alan değişkenlerinden öğrenme performansına etkisi nedir?” olarak ifade edilmiştir. Çalışma sürecinde, her hafta deney grubuna yüksek coşkulu eğitsel video materyalleri izletilirken kontrol grubuna düşük coşkulu eğitsel video materyalleri izletilmiş, her hafta sonunda her iki gruba da öğrenme performansı testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, 1. hafta, 2. hafta ve 4. hafta boyunca yapılan öğrenme performansı testlerinde, deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Ancak, 3. hafta sonunda yüksek coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen deney grubunun öğrenme performansı testi sonuçları, düşük coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen kontrol grubuna kıyasla anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur. 4 hafta sürece yayılan bu çalışmada haftalık konu başlıkları, zorluk boyutunda birbirileriyle karşılaştırılmamıştır. 3. Hafta Öğrenme Performansı Testi sonuçlarının diğer haftalardan farklı çıkmasında haftalık konu içeriğinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Genel olarak, dört haftalık süreçte yapılan haftalık öğrenme performansı testleri değerlendirildiğinde, deney ve kontrol grupları arasında belirgin bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu çalışmanın ikinci araştırma alt sorusu “Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların, düşük coşkulu eğitsel videolara kıyasla ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin bilişsel alan değişkenlerinden 4 haftalık öğrenme performansı toplamına etkisi nedir?” olarak ifade edilmiştir. Bu amaçla, yüksek coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen deney grubuna uygulanan öğrenme performansı testinin 4 haftalık toplam sonucu ile düşük coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen kontrol grubuna uygulanan öğrenme

performansı testinin 4 haftalık toplam sonuçları karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Yani, yüksek coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen deney grubunun 4 haftalık öğrenme performansı toplamı, düşük coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen kontrol grubuna kıyasla istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgu, öğretimsel coşkunun manipülasyonu ile hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların öğrencilerin 4 hafta boyunca bilişsel alanlardaki öğrenme performansını olumlu bir şekilde etkilediğini göstermektedir.

Haftalık olarak yapılan öğrenme performansı sonuçları ile 4 haftalık öğrenme performansı sonuçları farklılık göstermektedir. Haftalık öğrenme performansı sonuçlarında anlamlı farklılık çıkmasa bile deney grubunun öğrenme performansı sonuçları kontrol grubunun öğrenme performansı sonuçları karşılaştırıldığında deney grubunun öğrenme performansı sonuçlarının her hafta kontrol grubunun öğrenme performansı sonuçlarından yüksek olduğu görülmektedir. Öğrenme performansı sonuçlarında haftalık olarak anlamlı farklılık çıkmayıp, 4 haftalık toplamda anlamlı farklılık çıkmasının nedeni; deney grubunun öğrenme performansı ile kontrol grubunun öğrenme performansı arasındaki haftalık ufak farkların 4 haftalık toplamda istatistiksel olarak daha belirgin bir etki oluşturmuş olabileceğidir.

Bu çalışmanın üçüncü araştırma alt sorusu “Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların, düşük coşkulu eğitsel videolara kıyasla haftalık olarak ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin bilişsel alan değişkenlerinden akademik başarısına etkisi nedir?” olarak ifade edilmiştir. Bu amaçla, çalışma sonucunda öğrencilere uygulanan akademik başarı testi sonuçları karşılaştırılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, yüksek coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen deney grubuna uygulanan akademik başarı testi ile düşük coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen kontrol grubuna uygulanan akademik başarı testi sonuçları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Bu çalışmanın sonuçları incelendiğinde öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansına olumlu etkisi olduğu fakat akademik başarısına etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun nedeni olarak öğrenme performansı testi toplam puanı; öğrenciler haftalık eğitsel videoyu izledikten sonra izledikleri videoyla ilgili öğrenme performansı testine yanıt vermişlerdir. Fakat akademik başarı testi için belirli bir süre geçmesi gerekti. Çalışma dördüncü haftasında uygulanan akademik başarı testinde birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü hafta izlenen eğitsel videolara ait sorular bulunmaktadır. Öğrenme performansı testi ve akademik başarı testi sonuçları arasındaki farklılığın bu zaman farkından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Alan yazında öğretimsel coşkuyla ilgili yapılan deneysel çalışmalarda öğrencilerin bilişsel alan değişkenlerini inceleyen çalışma sayısının az olması nedeniyle alan yazınındaki öğrenme performansı değişkenini inceleyen çalışma sonuçları ile bu çalışmanın akademik başarı, öğrenme performansı sonuçları beraber yorumlanmıştır. Alan yazında Huangfu vd.nin (2022) ve Liew vd.nin (2017) öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı üzerinde olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir. Huangfu vd.nin (2022) ve Liew vd.nin (2017) öğrenme performansı bağlamında elde ettiği sonuçlar bu çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Ancak alan yazında bu çalışmanın sonuçlarıyla farklılık gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Frenzel vd.nin (2019) ve Arndt ve Wang'ın (2014) öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı üzerinde olumlu etkisi olmadığını belirtmiştir.

Frenzel vd. (2019) lisans öğrencileriyle yapmış olduğu deneysel çalışmada öğretimsel coşkuyu ses tonu ve vurgulu konuşma, göz teması, jest ve mimikler, gülümseme ve öğretmen enerjisiyle manipüle ederek video materyal hazırlamıştır. Bu video materyalleri izleyen deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin öğrenme performansı arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirtmiştir. Ayrıca Frenzel vd. (2019)'ın çalışması ve bu çalışmada manipüle edilen öğretimsel coşku parametreleri benzerdir. Frenzel vd. (2019) ve bu çalışmada sözel ağırlık bir ders tercih edilmesi de bu çalışmaların bir başka benzer noktasıdır. Ancak Frenzel vd. (2019) çalışmasında uygulamayı 1 sefer yapmıştır, bu çalışmada ise uygulama 4 hafta sürmüş ve 4 sefer uygulanmıştır. Benzer öğretimsel coşku parametrelerinin manipüle edilmesi ve sözel ağırlıklı derslerin tercih edilse de uygulama süreçlerindeki farklılıkların; Frenzel vd. (2019)'un öğrenme performansı, bu çalışmanın da öğrenme performansı bağlamında farklı sonuçlara ulaşılmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Arndt ve Wang (2014) satış ve pazarlama çalışanlarıyla yapmış olduğu deneysel çalışmada öğretimsel coşkuyu daha az parametreyle manipüle ederek eğitsel video materyaller hazırlamıştır. Bir sefer uygulanan çalışmada; eğitsel video materyalleri izleyen deney ve kontrol grubundaki çalışanların öğrenme performansı arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirtmiştir. Arndt ve Wang (2014) çalışmasının öğrenme performansı ve bu çalışmanın da akademik başarı değişkenine etkisinde benzer sonuçları verme nedeni olarak örneklem grubundaki öğrencilerin ön öğrenmelerinin yüksek olması olabilir. Çünkü Arndt ve Wang (2014) yaptığı çalışmada satış ve pazarlama çalışanlarına satış eğitimi vererek satışa motive etmeye çalışmıştır. Bu çalışma ise deprem bölgesinde yer alan Sakarya ilinde yapılmıştır ayrıca 6 Şubat 2023 depremlerinden sonraki çevresel etmenler öğrencilerin ön öğrenmeleri arttırmış olabilir.

Liew vd. (2017) lisans öğrencileriyle programlama dersinde yaptığı deneysel çalışmada eğitsel ajan kullanmış olup öğretimsel coşkuyu ses tonu, kafa hareketleri ve jest ve mimikler ile manipüle etmiştir. Yapılan çalışmanın sonucunda deney grubundaki öğrencilerin bilişsel sonuçlarının, kontrol grubundaki öğrencilerin bilişsel sonuçları arasında farklılık olduğunu belirtmiştir. Liew vd. (2017)'in çalışmasındaki öğretimsel coşkuyu manipüle ettiği parametreler bu çalışmadaki parametrelerle benzerlik göstermektedir. Bu durumun Liew vd. (2017) ve bu çalışmanın öğrenme performansı bağlamında benzer sonuçlar almasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Huangfu vd. (2022) ortaokul öğrencileriyle kimya dersinde yaptığı deneysel çalışmada öğretimsel coşkuyu nasıl manipüle ettiğini belirtmediği eğitsel video materyaller kullanmıştır. Bir sefer yapılan uygulama sürecinin sonunda deney grubundaki öğrencilerin öğrenme performansı, kontrol grubundaki öğrencilerin öğrenme performansı arasında farklılık olduğunu belirtmiştir. Huangfu vd.nin (2022) çalışmasında uygulama süreci 1 sefer yapılmış olması ve bu çalışmada uygulama sürecinin 4 sefer olması iki çalışmanın deneysel tasarımı açısından farklılığını göstermektedir. Bu durumun Huangfu vd. (2022) ve bu çalışmanın akademik başarı ve öğrenme performansı değişkeni sonuçlarının farklı olmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Aynı şekilde Huangfu vd.nin (2022) çalışmasında uygulamadan hemen sonra öğrencilerin öğrenme performansı değişkenini kontrol etmesi ve bu çalışmada haftalık uygulamadan hemen sonra öğrenme performansı değişkenine etkisinin incelenmesi iki çalışmanın deneysel tasarımında benzerliğini göstermektedir. Bu durumun Huangfu vd. (2022) ve bu çalışmanın öğrenme performansı bağlamında benzer sonuçlar almasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Öğretimsel Coşkunun Duyuşsal Öğrenme Çıktıları Üzerindeki Etkisi

Bu çalışmanın dördüncü araştırma alt sorusu “Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların düşük coşkulu eğitsel videolara kıyasla ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin algılanan öğretimsel coşkusuna etkisi var mıdır?” olarak ifade edilmiştir.

Çalışma sonunda uygulanan yüksek coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen deney grubuna uygulanan algılanan öğretimsel coşku ölçeği ile düşük coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen kontrol grubuna uygulanan algılanan öğretimsel coşku ölçeği sonuçlarında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık görülmüştür. Deney grubundaki öğrencilerin algıladıkları öğretimsel coşkunun daha yüksek olarak algılanmasının nedeni eğitsel video materyallerinde yer alan; ses tonu, göz teması, jest ve mimikler, vücut hareketleri, yüz ifadesi, kelime seçimi ve empati parametrelerinin belirgin bir şekilde yapılması ve uzun süreli bir çalışmaya katılan öğrencilerin bu parametreleri doğru algılamış olmaları olabilir.

Bu sonuç alan yazındaki diğer araştırmaların bulgularını desteklemektedir (Bieg vd., 2022; Burić, 2019; Keller vd., 2014; Moè vd., 2021; Patrick vd., 2000; Zhang, 2014). Alan yazında öğretimsel coşku parametrelerinin öğrencilerin algıladıkları öğretimsel coşku değişkenine etkisini inceleyen çalışmalarının tamamında deney grubunun aleyhinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Alan yazındaki diğer çalışmalara kıyasla, daha fazla sayıda öğretimsel coşku parametresinin manipüle edilmesi ve önceki araştırmalardan daha uzun süreli bir deneysel tasarıma sahip olmanın, videolardaki duyuşsal etkilerin öğrenciler tarafından doğru bir şekilde algılanmasını sağladığı düşünölmektedir.

Bu çalışmanın beşinci araştırma alt sorusu “Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan yüksek coşkulu eğitsel videoların düşük coşkulu eğitsel videolara kıyasla ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin motivasyonuna etkisi var mıdır?” olarak ifade edilmiştir.

Çalışma sonunda uygulanan yüksek coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen deney grubuna uygulanan öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği ile düşük coşkulu eğitsel video materyalleri izleyen kontrol grubuna uygulanan öğretim materyaline ilişkin motivasyon ölçeği sonuçlarında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık görölmüştür. Deney grubundaki öğrencilerin öğretim materyaline ilişkin motivasyonlarının daha yüksek çıkmasının nedeni eğitsel video materyallerinde yer alan; ses tonu, göz teması, jest ve mimikler, vücut hareketleri, yüz ifadesi, kelime seçimi ve empati parametrelerinin manipüle edildiğinde deney grubundaki öğrenciler tarafından beğenilmiş olması, kontrol grubundaki öğrenciler tarafından ise beğenilmemiş olması olabilir. Ayrıca uygulamanın 4 sefer yapılmış olması öğrencilerin eğitsel video materyallerindeki coşku parametrelere ilişkin farkındalıklarını artırmış olabilir.

Bu sonuç alan yazındaki diğer araştırmaların bulgularını destekler niteliktedir (Arndt & Wang, 2014; Burić, 2019; Frenzel vd., 2019; Jungert vd., 2020; Keller vd., 2014; König, 2021; Liew vd., 2017; Patrick vd., 2000; Zhang, 2014). Alan yazında öğretimsel coşku parametrelerinin öğrenci motivasyonuna etkisini inceleyen çalışmalarının tamamında deney grubunun aleyhinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Öğretimsel coşkuyu parametrelerinin duyuşsal etkilerinin öğrenciler tarafından doğru algılamaları ve bunun sonucunda da kendi motivasyonlarının olumlu ya da olumsuz etkilenmelerinden dolayı olduğu düşünölmektedir.

Kuramsal Katkı

Bu çalışmada kullanılan algılanan öğretimsel coşku ölçeği sonuçları incelendiğinde öğretimsel coşkunun öğrenciler tarafından hissedildiği görölmektedir. Fakat öğretimsel coşkunun öğrencilerin bilişsel alan değişkenlerine etkisini inceleyen deneysel çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Alan yazında deneysel tasarımı daha iyi planlanan, farklı ders

içeriklerine sahip, pilot uygulamaları yapılan, bilişsel açıdan farklılık çıkmadıysa da nedenlerinin daha net belirtildiği çalışmalara ihtiyaç vardır. Çünkü alan yazında öğretimsel coşkunun öğrencilerin bilişsel alan üzerindeki etkisi çalışmalara bakıldığında öğretimsel coşkunun etkisiyle ilgili belirsizlik sürmektedir.

Öğretimsel coşkunun duyuşsal alan değişkenlerine etkisini inceleyen birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalara Alan Yazını Taraması başlığı altında detaylı olarak değinilmiştir. Bu çalışmaların büyük çoğunluğunda öğretimsel coşkunun duyuşsal alan değişkenlerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar çerçevesinde yapılacak uzun süreli deneysel çalışmalarda duyuşsal alan değişkenlerine etkileri daha net ve detaylı araştırılabilir. Belki de öğretimsel coşkunun doğrudan bilişsel alan değişkenlerine etkisini incelemek yerine duyuşsal alan değişkenlerine etkisini ve bu duyuşsal alandaki değişikliklerin bilişsel alan değişkenlerine etkisini araştırmak ilerleyen çalışmalar için daha faydalı olacaktır.

Bu çalışmada öğretimsel coşku için Collins (1978) ve Murray (1983, 2007) tarafından belirlenen parametreler kullanılarak öğretimsel coşkunun manipüle edildiği eğitsel videolar hazırlanmıştır. Öğretimsel coşku parametrelerini inceleyen çalışmaların tarihleri incelendiğinde güncel olarak öğretimsel coşku parametrelerini belirleyen çalışma ihtiyacı bulunmaktadır. Ayrıca mevcut öğretimsel coşku parametrelerinden hangilerinin öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal alan değişkenlerini nasıl etkilediğini inceleyen çalışma bulunmamaktadır.

Sonuç

Öğretimsel coşku manipüle edilerek hazırlanan eğitsel videoların öğrencilerin bilişsel alan ve duyuşsal alan değişkenlerine etkisini inceleyen bu çalışma sonucunda; öğretimsel coşkunun öğrencilerin algılanan öğretimsel coşku, öğretim materyaline ilişkin motivasyon ve öğrenme performansını olumlu etkilediği fakat akademik başarıyı ise olumlu etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Sınırlılıklar başlığı altında belirtilen durumlar çerçevesinde bu çalışmanın sonuçları değerlendirildiğinde aşağıdaki varsayımlarda bulunulmuştur:

- Öğretimsel coşkunun öğrenme performansına olumlu etkisinin olması, öğretimsel coşkunun kısa süreli öğrenmelerde etkili olduğunu, akademik başarıda etkisinin olmaması ise uzun süreli öğrenmelerde etkili olmadığını gösterir. Aynı zamanda öğretimsel coşku için öğretmenin sergilemiş olduğu eğitsel davranışların öğrenmenin kalıcılığına etkisinin kısa süreli olduğunu göstermektedir.

- Bu çalışmada elde edilen sonuçlar dikkate alındığında öğretimsel coşkunun duyuşsal alana etkisi incelendiğinde öğretimsel coşku öğrenciler tarafından algılandığı ve öğrencilerin öğretim materyaline ilişkin motivasyonlarını arttırdığı belirlenmiştir.

Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Eğitsel video materyallerindeki öğretimsel coşkunun öğrenciler tarafından doğru olarak algılandığı göz önüne alınarak eğitsel video materyali hazırlayanlar öğretimsel coşku parametrelerini doğru olarak yansıtıp yansıtmadığı kontrol ederek gerekli düzeltmeleri yapabilir.
- Eğitsel video materyallerindeki öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme materyaline ilişkin motivasyonuna olumlu etkisi göz önüne alınarak, eğitsel video materyallerinin öğretimsel coşku parametreleri dikkate alınarak hazırlanması sağlanabilir.
- Alan yazınında öğretimsel coşku parametrelerinin bilişsel alan ve duyuşsal alan değişkenlerine etkilerini inceleyen deneysel çalışmaların neredeyse tamamını kısa süreli çalışmalar oluşturmaktadır. Öğretimsel coşku parametrelerinin ilgili değişkenlere etkileri inceleyen uzun süreli deneysel çalışma sayısı artırılabilir.

Çalışma konusu ile ilgili ileride yapılacak olan çalışmalar için araştırmacılara aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

- Öğretimsel coşku ile ilgili çalışmalarda görüşme formu kullanılarak öğrencilerin eğitsel videolarla ilgili görüşleri alınabilir.
- Öğretimsel coşkunun öğrencilerin diğer duyuşsal değişkenleri üzerindeki etkilerini inceleyen uzun süreli çalışmalar yapılabilir.
- Uzun süreli yapılan bu deneysel çalışmada her hafta öğrencilerin bilişsel alan değişkeni (öğrenme performansı) kontrol edilmiştir. Çalışma sonunda ise duyuşsal alan değişkenleri kontrol edilmiştir. Öğretimsel coşkuyla ilgili uzun süreli deneysel çalışmalarda öğrencilerin duyuşsal alan değişkenleri süreç boyunca incelenebilir.
- Yapılan çalışmalarda öğretimsel coşku parametrelerinin kalıcılık değişkenine etkisi incelenmemiştir. Kalıcılık değişkenini inceleyen çalışmalar yapılabilir.
- Daha küçük yaş gruplarında öğretimsel coşku parametrelerinin etkileyen çalışmalar yapılabilir.

- Bu araştırmada çalışma konusu olarak deprem eğitimi seçilmişti Aynı yaş grubuna farklı ders ve farklı konu için tasarlanarak etkisine bakılabilir.

KAYNAKÇA

- AFAD. (2023). *Afet farkındalık eğitimi*. Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı. https://tumaykml.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/32/01/973989/dosyalar/2021_03/01143756_2021_AFET_FARKINDALIK_EYYTYMY.pdf
- AFAD2. (2023). *Afet farkındalık eğitimi 2*. Afet ve Acil Durum Daire Başkanlığı.
- Akbulut, H. İ., & Çepni, S. (2013). Bir üniteye yönelik başarı testi nasıl geliştirilir? : İlköğretim 7. sınıf kuvvet ve hareket ünitesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 18–44.
- Akgün, A., Özden, M., Çinici, A., Aslan, A., & Berber, S. (2014). Teknoloji destekli öğretimin bilimsel süreç becerilerine ve akademik başarıya etkisinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(48), 27–46.
- Akkoyunlu, B., & Yılmaz, M. (2005). Türetimci çoklu ortam öğrenme kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 9–18.
- AKUT. (2023). *Deprem eğitimi el kitabı*. Arama Kurtarma Derneği. <https://herkesicinalanya.org/Documents/167969846.pdf>
- Allam, C. (2006). Using filmmaking to teach students about Shakespeare, urban regeneration and other stuff. *DIVERSE Conference*.
- Arndt, A. D., & Wang, Z. (2014). How instructor enthusiasm influences the effectiveness of asynchronous internet-based sales training. *Journal for Advancement of Marketing Education*, 22(2), 26–36.
- Ata, A., & Atik, A. (2017). Eğitsel bir araç olarak videonun tarihsel gelişimi. *Atatürk İletişim Dergisi*, 13, 27–52.
- Bakla, A. (2017). Yabancı dil eğitiminde etkileşimli videolar: Takım çantanızda yeni bir alet. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 124–137. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.305769>
- Bieg, S., Dresel, M., Goetz, T., & Nett, U. E. (2022). Teachers' enthusiasm and humor and its' lagged relationships with students' enjoyment and boredom - A latent trait-state-approach. *Learning and Instruction*, 81. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2021.101579>
- Brophy, J., & Good, T. L. (1986). Teacher behavior and student achievement. In *Handbook of research on teaching* (Wittrock, M., C. 3, pp. 328–375). Macmillan.
- Burić, I. (2019). The role of emotional labor in explaining teachers' enthusiasm and students' outcomes: A multilevel mediational analysis. *Learning and Individual Differences*, 70, 12–20. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2019.01.002>
- Chou, C.-Y., Chan, T.-W., & Lin, C.-J. (2003). Redefining the learning companion: the past, present, and future of educational agents. *Computers & Education*, 40(3), 255–269. [https://doi.org/10.1016/S0360-1315\(02\)00130-6](https://doi.org/10.1016/S0360-1315(02)00130-6)
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Erbaum.
- Collins, M. L. (1975). The effects of training for enthusiasm on the enthusiasm displayed by preservice elementary teachers. *Association of Teacher Educators Research Award*.
- Collins, M. L. (1978). Effects of enthusiasm training on preservice elementary teachers. *Journal of Teacher Education*, 29(1), 53–57. <https://doi.org/10.1177/002248717802900120>

- Creswell, J. W. (2014). *Nitel, nicel ve karma yöntem araştırmaları, araştırma deseni* (S. B. Demir (ed.)). Eğiten Kitap.
- Differencify. (2024). *Comparing t-test vs anova: Which one to use when?* <https://differencify.com/t-test-vs-anova/>.
- Diñer, S., & Doğanay, A. (2016). Öğretim materyali'ne ilişkin motivasyon ölçeği (ÖMMÖ) Türkçe uyarlama çalışması. *İlköğretim Online*, 15(4), 1131–1148. <https://doi.org/10.17051/io.2016.19056>
- Doğan, H., Bilen, K., Can, B., & Savran Gencer, A. (2019). Bütünleşik STEM eğitimi modelleri. *Pamukkale University Journal of Education*, 45, 38–55. <https://doi.org/10.9779/PUJE.2018.221>
- Edtech Türkiye. (2023). *2022 E-öğrenme istatistikleri: Veriler neyi gösteriyor?* <https://edtechturkiye.com/2022-e-ogrenme-istatistikleri-veriler-neyi-gosteriyor>
- Elvan, D., & Mutlubas, H. (2020). Eğitim-öğretim faaliyetlerinde teknolojinin kullanımı ve teknolojinin sağladığı yararlar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(6), 100–109.
- Fidan, T., Ayyıldız, P., & Kurt, T. (2021). Eğitim liderliği araştırmalarında deneysel desenlerin yeri. İçinde İ. Aydın, İ. Öztürk, T. Güner Demir, Ö. Erdemli, & B. Topbaş (Eds.), *Prof. Dr. Ali Balcı'ya Armağan* (ss. 505–516). Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Forehand, M. (2005). Bloom's taxonomy: Original and revised. *Emerging perspectives on learning, teaching, and technology*.
- Frenzel, A. C., Taxer, J. L., Schwab, C., & Kuhbandner, C. (2019). Independent and joint effects of teacher enthusiasm and motivation on student motivation and experiences: A field experiment. *Motivation and Emotion*, 43(2), 255–265. <https://doi.org/10.1007/s11031-018-9738-7>
- Guo, P. J., Kim, J., & Rubin, R. (2014). How video production affects student engagement. *Proceedings of the first ACM conference on Learning @ scale conference*, 41–50. <https://doi.org/10.1145/2556325.2566239>
- Homer, B. D., Plass, J. L., & Blake, L. (2008). The effects of video on cognitive load and social presence in multimedia-learning. *Computers in Human Behavior*, 24(3), 786–797. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2007.02.009>
- Hoogerheide, V., van Wermeskerken, M., Loyens, S. M. M., & van Gog, T. (2016). Learning from video modeling examples: Content kept equal, adults are more effective models than peers. *Learning and Instruction*, 44, 22–30. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2016.02.004>
- Hotaman, D., & Sahin, F. Y. (2010). The effect of instructor enthusiasm on university students' level of achievement motivation. *TED Eğitim ve Bilim*, 35(155), 89–103.
- Huang, X., Chin-Hsi, L., Mingyao, S., & Peng, X. (2021). What drives teaching for creativity? Dynamic componential modelling of the school environment, teacher enthusiasm, and metacognition. *Teaching and Teacher Education*, 107, 103491. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103491>
- Huangfu, Q., Li, H., Tang, S., Wang, J., Liu, Q., & Chen, G. (2022). How teacher enthusiasm affects students' learning of chemistry declarative knowledge in video lectures. *Chemistry Education Research and Practice*, 23(4), 898–912. <https://doi.org/10.1039/D2RP00095D>
- Jungert, T., Levine, S., & Koestner, R. (2020). Examining how parent and teacher enthusiasm influences motivation and achievement in STEM. *The Journal of Educational Research*, 113(4), 275–282. <https://doi.org/10.1080/00220671.2020.1806015>

- Karakuş Yılmaz, T., Bayzan, Ş., Kurşun, E., Aslan, A., Turgut, Y. E., & Yıldırım, Ö. (2022). *Türkiye'deki çocukların ve ebeveynlerin bilinçli ve güvenli internet kullanım, deneyim ve alışkanlıkları raporu*.
- Kay, R. H. (2012). Exploring the use of video podcasts in education: A comprehensive review of the literature. *Computers in Human Behavior*, 28(3), 820–831. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.01.011>
- Keller, J. M. (2010). *Motivational design for learning and performance: The ARCS Model approach*. Springer.
- Keller, M. M., Goetz, T., Becker, E. S., Morger, V., & Hensley, L. (2014). Feeling and showing: A new conceptualization of dispositional teacher enthusiasm and its relation to students' interest. *Learning and Instruction*, 33, 29–38. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2014.03.001>
- Keller, M. M., Hoy, A. W., Goetz, T., & Frenzel, A. C. (2016). Teacher enthusiasm: Reviewing and redefining a complex construct. *Educational Psychology Review*, 28, 743–769. <https://doi.org/10.1007/s10648-015-9354-y>
- Kılıç Çakmak, E. (2007). Çoklu ortamlarda dar boğaz: Aşırı bilişsel yüklenme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(2), 1–24.
- Kılıç, E., & Çelik, B. (2014). Evaluating the use of digital videos for procedural learning by using technology acceptance model. *Elementary Education Online*, 13(3), 980–991. <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Kılınç, H., Fırat, M., & Yüzer, T. V. (2017). Trends of video use in distance education: A research synthesis. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 7(1), 55–82. <https://doi.org/10.14527/pegegog.2017.003>
- Koçdar, S., Karadeniz, A., Bozkurt, A., & Büyük, K. (2017). Açık ve uzaktan öğrenmede sorularla zenginleştirilmiş etkileşimli video kullanımı. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 93–113. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.371441>
- Kokoç, M. (2019). Programlamaya ilişkin ders videolarında öğretim elemanı görüntüsü kullanımının etkileri: Bir göz izleme çalışması. *Ege Eğitim Teknolojileri Dergisi*, 3(2), 52–66.
- König, L. (2021). Podcasts in higher education: teacher enthusiasm increases students' excitement, interest, enjoyment, and learning motivation. *Educational Studies*, 47(5), 627–630. <https://doi.org/10.1080/03055698.2019.1706040>
- Kunter, M. (2013). Motivation as an aspect of professional competence: research findings on teacher enthusiasm. In M. J. Kunter, W. Blum, S. Krauss, U. Klusmann, & M. Neubrand (Eds.), *Cognitive activation in the mathematics classroom and professional competence of teachers: results from the COACTIV project* (pp. 273–289). Springer.
- Kunter, M., Tsai, Y.-M., Klusmann, U., Brunner, M., Krauss, S., & Baumert, J. (2008). Students' and mathematics teachers' perceptions of teacher enthusiasm and instruction. *Learning and Instruction*, 18(5), 468–482. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2008.06.008>
- Lazarides, R., Gaspard, H., & Dicke, A.-L. (2019). Dynamics of classroom motivation: Teacher enthusiasm and the development of math interest and teacher support. *Learning and Instruction*, 60, 126–137. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2018.01.012>
- Liew, T. W., Mat Zin, N. A., & Sahari, N. (2017). Exploring the affective, motivational and cognitive effects of pedagogical agent enthusiasm in a multimedia learning environment. *Human-centric Computing and Information Sciences*, 7(1), 9.

<https://doi.org/10.1186/s13673-017-0089-2>

- Lundström, M., & Lundström, T. P. (2021). Podcast ethnography. *International Journal of Social Research Methodology*, 24(3), 289–299. <https://doi.org/10.1080/13645579.2020.1778221>
- Maniar, N., Bennett, E., Hand, S., & Allan, G. (2008). The effect of mobile phone screen size on video based learning. *Journal of Software*, 3(4), 51–61. <https://doi.org/10.4304/jsw.3.4.51-61>
- Marchionini, G. (2003). Video and learning redux: New capabilities for practical use. *Educational Technology*, 43(2), 36–41.
- Marsh, H. W., & Bailey, M. (1993). Multidimensional students' evaluations of teaching effectiveness. *The Journal of Higher Education*, 64(1), 1–18. <https://doi.org/10.1080/00221546.1993.11778406>
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- MEB. (2023). *Türkiye uzaktan eğitim istatistikleriyle dijital dünyanın listelerini zorladı*. <https://www.meb.gov.tr/turkiye-uzaktan-egitim-istatistikleriyle-dijital-dunyanin-listelerini-zorladi/haber/21158/tr#:~:text=Uzaktan eğitim süreci boyunca 7,kullanılabilir alt yapıya da kavuştu>.
- Mertler, C. A., Vannatta, R. A., & LaVenja, K. N. (2005). *Advanced and multivariate statistical methods: Practical application and interpretation* (7th ed.). Pyrczak Publishing.
- Moè, A., Frenzel, A. C., Au, L., & Taxer, J. L. (2021). Displayed enthusiasm attracts attention and improves recall. *British Journal of Educational Psychology*, 91(3). <https://doi.org/10.1111/bjep.12399>
- Murray, H. G. (1983). Low-inference classroom teaching behaviors and student ratings of college teaching effectiveness. *Journal of Educational Psychology*, 75(1), 138–149. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.75.1.138>
- Murray, H. G. (2007). Low-inference teaching behaviors and college teaching effectiveness: Recent developments and controversies. In R. P. Perry & J. C. Smart (Ed.), *The scholarship of teaching and learning in higher education* (pp. 145–200). Springer.
- Ozan, Ö. (2015). e-Öğrenme için eğitsel video geliştirme. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 59–80.
- Özerbaş, M. A., & Kaya, A. B. (2017). Öğretim tasarımı çalışmalarının içerik analizi: ADDIE modeli örnekleme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(1), 26–42.
- Paivio, A. (1990). *Mental representations: A dual coding approach*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195066661.001.0001>
- Palmer, D., Dixon, J., & Archer, J. (2019). Teacher enthusiasm in a science course for preservice elementary teachers: manifestations, impacts, and influences. *Pedagogies: An International Journal*, 14(4), 280–296. <https://doi.org/10.1080/1554480X.2019.1671846>
- Patrick, B. C., Hisley, J., & Kempler, T. (2000). “What’s everybody so excited about?”: The effects of teacher enthusiasm on student intrinsic motivation and vitality. *The Journal of Experimental Education*, 68(3), 217–236.
- Patrick, H., Turner, J. C., Meyer, D. K., & Midgley, C. (2003). How Teachers Establish Psychological Environments during the First Days of School: Associations with Avoidance in Mathematics. *Teachers College Record: The Voice of Scholarship in Education*, 105(8), 1521–1558. <https://doi.org/10.1111/1467-9620.00299>
- Pekdağ, B. (2010). Kimya öğreniminde alternatif yollar: Animasyon, simülasyon, video ve

- multimedya ile öğrenme. *Journal of Turkish Science Education*, 7(2), 79–110.
- Polat, H. (2020). Çevrimiçi öğretimde bilişsel yük yönetimi. H. F. Odabaşı, B. Akkoyunlu, & A. İşman (Eds.), *Eğitim teknolojileri okumaları 2020 içinde* (ss. 101–127). Pegem Akademi.
- Polat, H. (2023). Instructors' presence in instructional videos: A systematic review. *Education and Information Technologies*, 28(7), 8537–8569.
- Rosenshine, B. (1970). Enthusiastic teaching: A Research review. *The School Review*, 78(4), 499–514. <https://doi.org/10.1086/442929>
- Sablić, M., Miroslavljević, A., & Škugor, A. (2021). Video-based learning (VBL)—past, present and future: An Overview of the research published from 2008 to 2019. *Technology, Knowledge and Learning*, 26(4), 1061–1077. <https://doi.org/10.1007/s10758-020-09455-5>
- Schroeder, U., Yousef, A. M. F., & Chatti, M. A. (2014). The state of video-based learning: A review and future perspectives. *International Journal on Advances in Life Sciences*, 6(3), 122–135.
- Sweller, J. (1988). Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive Science*, 12(2), 257–285. [https://doi.org/10.1016/0364-0213\(88\)90023-7](https://doi.org/10.1016/0364-0213(88)90023-7)
- Taşlıbeyaz, E., & Karaman, S. (2015). Who should teach in lecture videos? Expert, instructor or a good speaker. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(2), 422–433.
- Topu, F. B., Baydaş, Ö., Turan Budak, Z., & Göktaş, Y. (2013). Common reliability and validity strategies in instructional technology research. *Çukurova University Faculty of Education Journal*, 42(1), 110–126.
- TÜİK. (2023). *Hanehalkı bilişim teknolojileri (BT) kullanım araştırması*. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2023-49407](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2023-49407)
- Türk Dil Kurumu. (2023). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. 09.10.2023. <https://sozluk.gov.tr/>
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2022). *Hanehalkı bilişim teknolojileri (BT) kullanım araştırması: 2022*. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2022-45587](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2022-45587)
- Turner, J. C., Midgley, C., Meyer, D. K., Gheen, M., Anderman, E. M., Kang, Y., & Patrick, H. (2002). The classroom environment and students' reports of avoidance strategies in mathematics: A multimethod study. *Journal of Educational Psychology*, 94(1), 88–106. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.94.1.88>
- Üçüncü, G., & Sakız, G. (2020). Başarı testi geliştirme süreci: İlkokul dördüncü sınıf maddeyi tanıyalım ünitesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(1), 82–94. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3440>
- UNESCO. (2023). *Education: From disruption to recovery*. <https://webarchive.unesco.org/web/20220629024039/https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/>
- Vidic, T., & Đuranović, M. (2020). Students' attitudes towards mathematics and their perceptions of teacher support, enthusiasm, classroom management and their own behavior. *Journal of Educational Sciences & Psychology*, 10, 61–73.
- Vural, Ö. F. (2013). The impact of a question-embedded video-based learning tool on e-learning. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 13(2), 1315–1323.
- We Are Social UK. (2022). *Dijital 2022: Another year of bumper growth*.

<https://wearesocial.com/uk/blog/2022/01/digital-2022-another-year-of-bumper-growth-2/>.

- Wetzel, C. D., Radtke, P. H., & Stern, H. W. (1994). *Instructional effectiveness of video media*. Routledge.
- Wieling, M. B., & Hofman, W. H. A. (2010). The impact of online video lecture recordings and automated feedback on student performance. *Computers & Education*, 54(4), 992–998. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2009.10.002>
- Willmot, P., Bramhall, M., & Radley, K. (2011). Introducing audio-visual media for inspirational learning and positive engagement. *SEFI International Conference on Engineering Education*, 420–426.
- Yousef, A. M. F., Chatti, M. A., & Scroeder, U. (2014). Video-based learning: A critical analysis of the research published in 2003-2013 and future visions. *Barcelona*, 122–135.
- Zhang, D., Zhou, L., Briggs, R. O., & Nunamaker, J. F. (2006). Instructional video in e-learning: Assessing the impact of interactive video on learning effectiveness. *Information & Management*, 43(1), 15–27. <https://doi.org/10.1016/j.im.2005.01.004>
- Zhang, Q. (2014). Assessing the effects of instructor enthusiasm on classroom engagement, learning goal orientation, and academic self-efficacy. *Communication Teacher*, 28(1), 44–56. <https://doi.org/10.1080/17404622.2013.839047>
- Zouaoui, Z., & Mallon, A. (1997). Guidelines for multimedia design and development. *TENCON '97 Brisbane - Australia. Proceedings of IEEE TENCON '97. IEEE Region 10 Annual Conference*, 839–842. <https://doi.org/10.1109/TENCON.1997.648554>

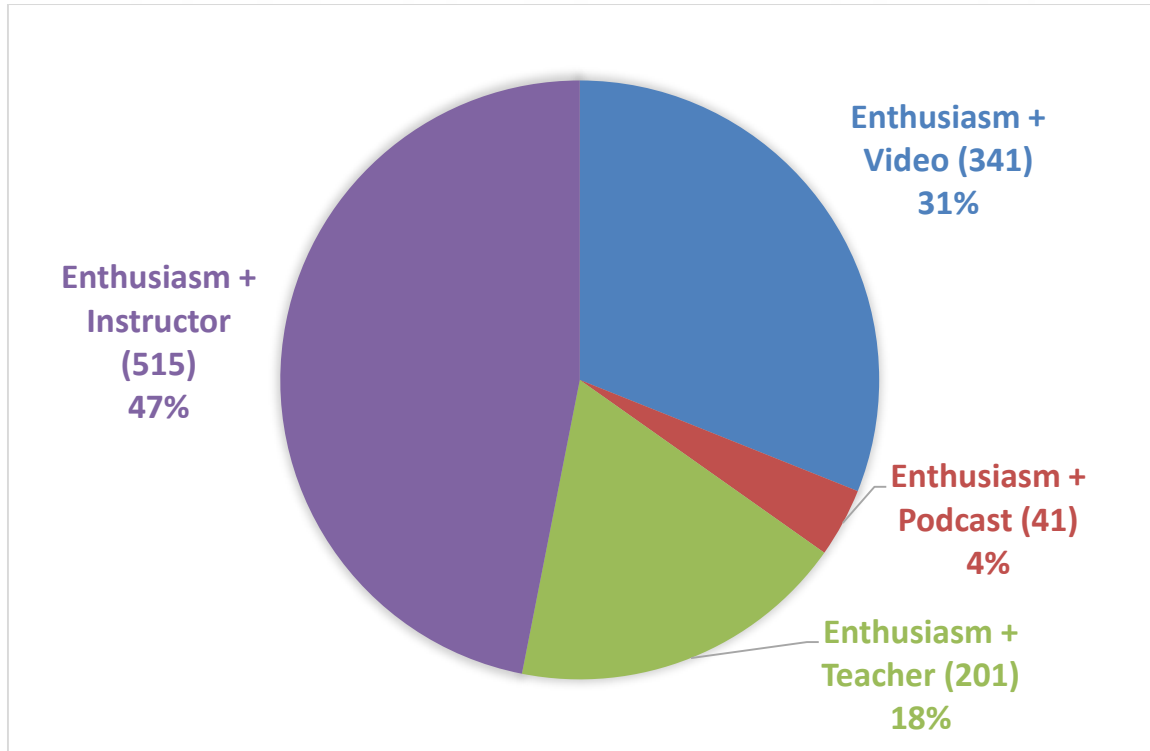
EKLER

EK – 1: SİSTEMATİK LİTERATÜR TARAMASI

Sistematiik Literatür Taraması

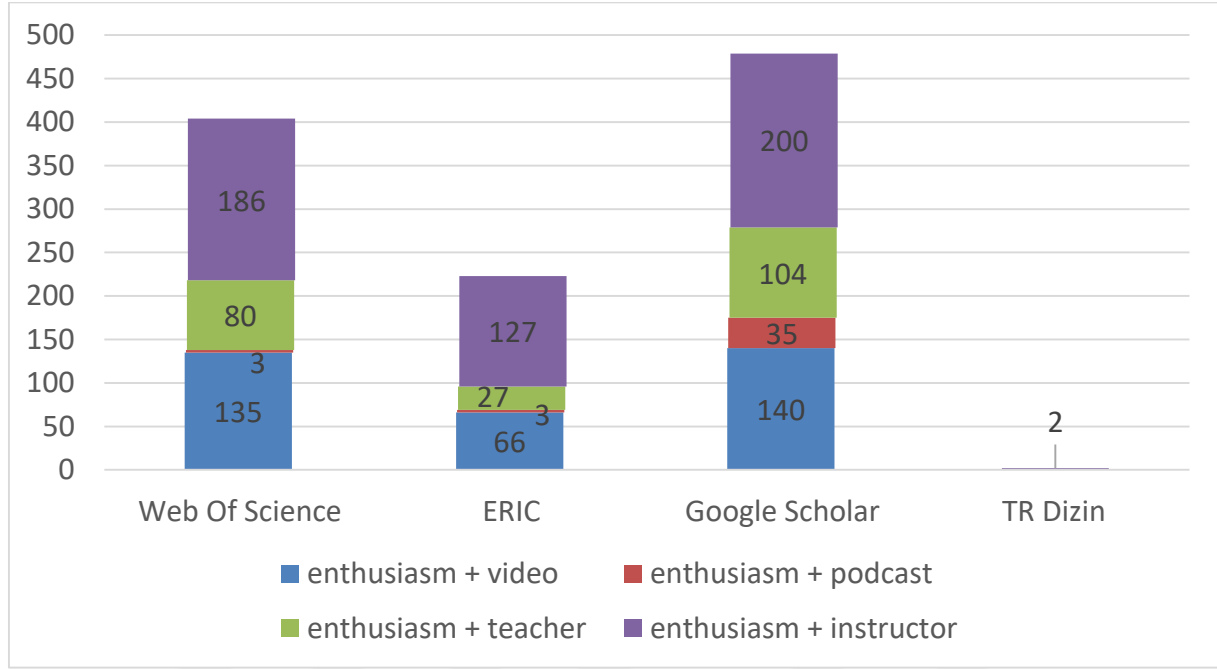
Eğitsel videolardaki öğretimsel coşkunun ortaokul öğrencilerinin öğrenme performansına ve motivasyonuna etkisi etkisini inceleyen bu çalışmada alan yazını taraması için başlıca eğitim veri tabanlarında kapsamlı bir tarama yapılmıştır. Web Of Science, ERIC, Google Scholar, TR Dizin veri tabanları taranarak “enthusiasm, video”, “enthusiasm, podcast”, “teacher enthusiasm”, “instructor enthusiasm” anahtar kelimeleriyle tarama yapılmıştır. Alt yıl ve üst yıl sınırı olmadan ilgili anahtar kelimelerle yapılan literatür taramasında 1098 çalışmaya ulaşılmıştır.

Öğretimsel coşku ile ilgili ulaşılan çalışmalar ve anahtar kelimelere göre dağılımı aşağıdaki görselde verilmiştir.

Görseldeki veriler değerlendirildiğinde öğretimsel coşkuyla ilgili fazla çalışmaya erişilen anahtar kelimeler sırasıyla; “Enthusiasm + Instructor”, “Enthusiasm + Video”, “Enthusiasm + Teacher” ve “Enthusiasm + Podcast” şeklindedir.

Öğretimsel coşku ile ilgili ulaşılan çalışmalardaki anahtar kelimelerin veri tabanlarına göre dağılımı aşağıdaki görselde verilmiştir.

Görseldeki veriler değerlendirildiğinde öğretimsel coşkuyla ilgili en fazla çalışmaya 479 çalışma ile Google Scholar veri tabanı ile ulaşıldığı görülmektedir. Web Of Science veri tabanından 404 çalışmaya, ERIC veri tabanı ile 209 çalışmaya ve TR Dizin veri tabanı ile yalnızca 2 çalışmaya ulaşılmıştır.

Web of Science, ERIC, Google Scholar, TR Dizin veri tabanlarından erişilen 1098 çalışmanın içerisindeki kopyalar, erişilemeyenler, başlığa ve özet taramasından sonra hariç tutulan kayıtlar çıkarıldıktan sonra 63 çalışma kalmıştır. Bu çalışmalarda tam metne göre yapılan tarama sonrasında 17 çalışma bu araştırmaya dâhil edilmiştir.

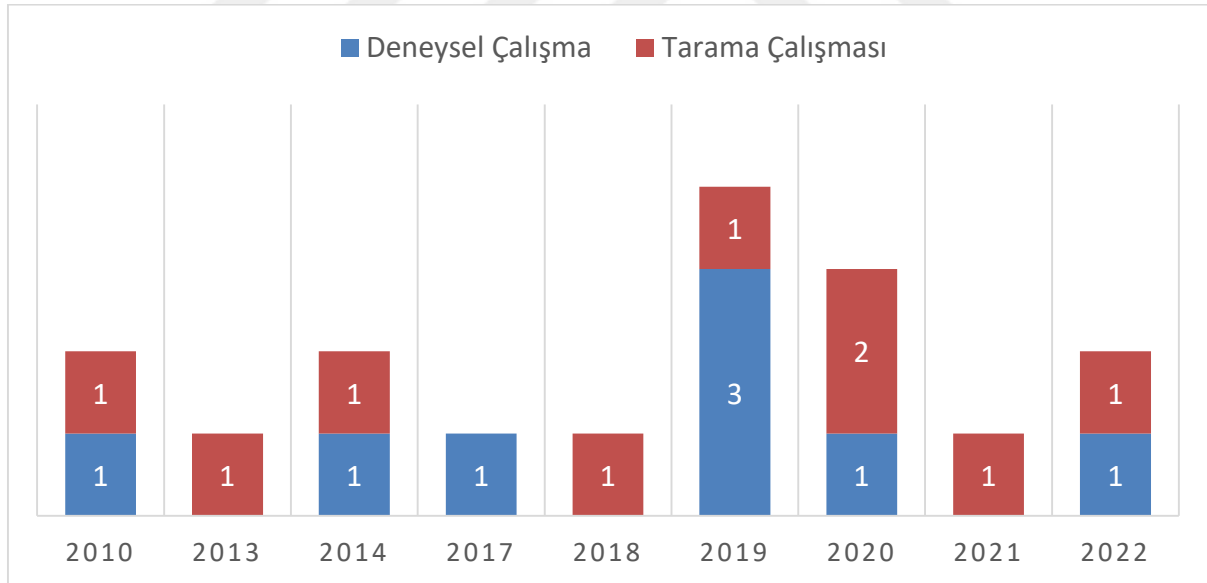
Öğretimsel coşku ile ilgili bu çalışmaya dâhil edilen çalışma sayısının; ait oldukları veri tabanı ve anahtar kelimelere göre dağılımı aşağıdaki görselde verilmiştir.

		Web Of Science				ERIC				Google Scholar				TR Dizin				Toplam		
	Kelimeler	İncelenen Makale	Konuyla İlgili Makale Sayısı	Çalışmaya dahil edilen makale sayısı	İncelenen Makale	Konuyla İlgili Makale Sayısı	Çalışmaya dahil edilen makale sayısı	İncelenen Makale	Konuyla İlgili Makale Sayısı	Çalışmaya dahil edilen makale sayısı	İncelenen Makale	Konuyla İlgili Makale Sayısı	Çalışmaya dahil edilen makale sayısı	İncelenen Makale	Çalışmaya dahil edilen makale sayısı	İncelenen Makale	Çalışmaya dahil edilen makale sayısı			
1	enthusiasm video	135	1	1	66	0	0	140	3 (1)	2	0	0	0	341	3					
2	enthusiasm podcast	3	1	1	3	1 (1)	0	35	1 (1)	0	0	0	0	41	1					
3	enthusiasm teacher	80	11 (3)	8	27	4 (3)	1	104	11 (11)	0	0	0	0	201	9					
4	enthusiasm instructor	186	4 (1)	3	127	2 (2)	0	200	7 (6)	1	2	1 (1)	0	515	4					
																	Genel Toplam:		1098	17

Görseldeki veriler değerlendirildiğinde; en fazla sayıda “enthusiasm + teacher” anahtar kelimesiyle yapılan çalışmaların bu araştırmaya dâhil edildiği görülmektedir. Ayrıca araştırmaya en çok Web of Science veri tabanında yer alan çalışmalar dâhil edilmiştir.

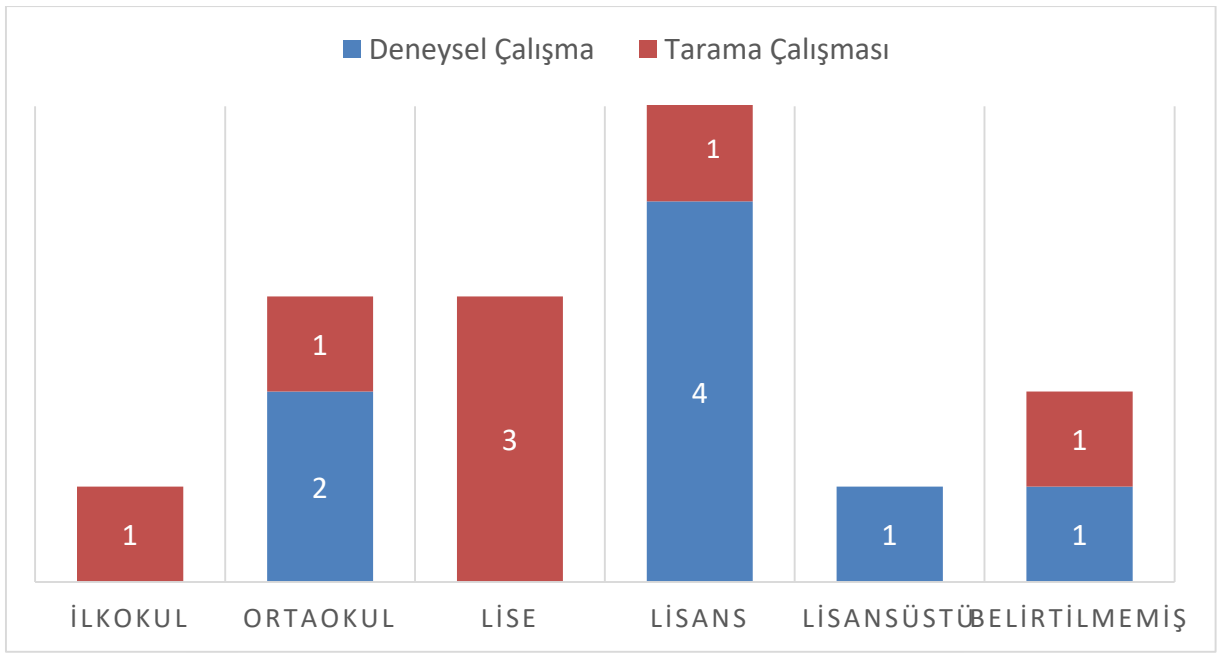
Araştırmaya dâhil edilen çalışmalar araştırma türüne göre incelendiğinde %47 deneysel çalışma (8 tane), %53 tarama çalışması (9 tane) şeklindedir. Ayrıca bu çalışmaların örneklem cinsiyet dağılımları incelendiğinde %100 yani tamamının karma (17 tane) olduğu görülmektedir.

Öğretimsel coşku ile ilgili bu çalışmaya dâhil edilen çalışmaların; ait yıllara ve araştırma türüne göre dağılımı aşağıdaki görselde verilmiştir.

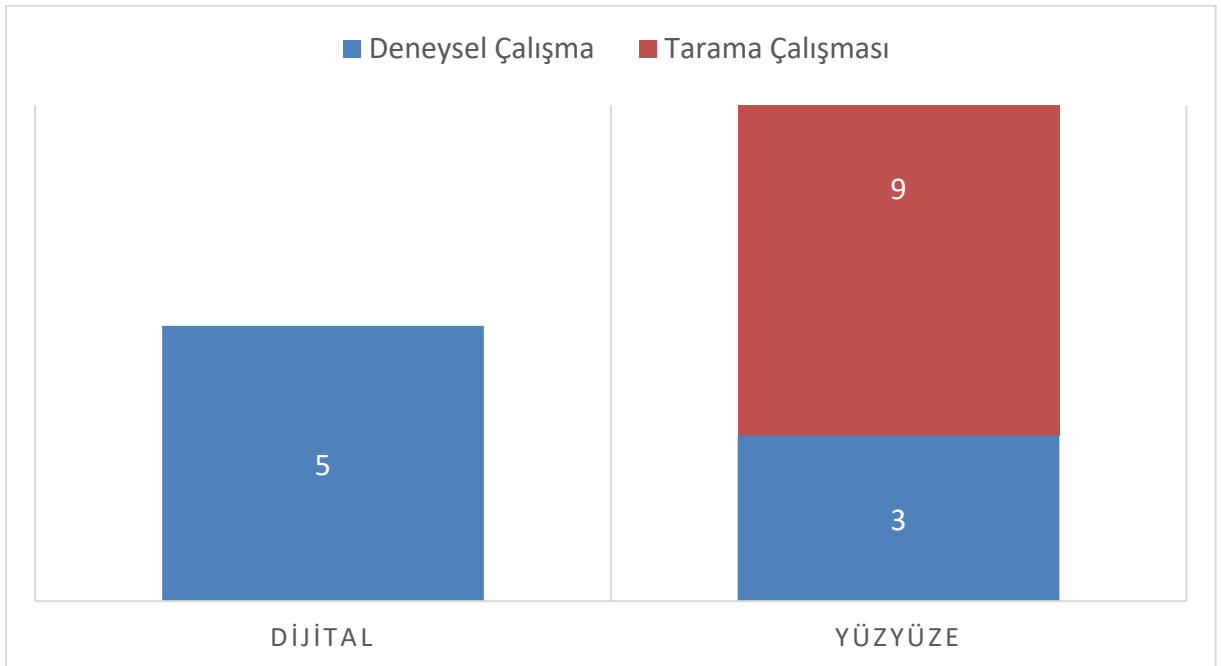
Görseldeki veriler incelendiğinde 2010 yılına ait 2 tane, 2013 yılına ait 1 tane, 2014 yılına ait 2 tane, 2017 yılına ait 1 tane, 2018 yılına ait 1 tane, 2019 yılına ait 4 tane, 2020 yılına ait 3 tane, 2021 yılına ait 1 tane, 2022 yılına ait 2 tane çalışma bu çalışmaya dâhil edilmiştir.

Öğretimsel coşku ile ilgili bu çalışmaya dâhil edilen çalışmaların örneklem gruplarının; eğitim durumuna ve araştırma türüne göre dağılımı aşağıdaki görselde verilmiştir.

Görseldeki veriler incelendiğinde ilkökul öğrencileri için 1 tane, ortaokul öğrencileri için 3 tane, lise öğrencileri için 3 tane, lisans öğrencileri için 5 tane, lisansüstü öğrencileri için 1 tane, örneklem grubunun eğitim grubunun belirtilmediği 2 tane çalışma görülmektedir.

Alan yazını taraması yapıldığında öğretimsel coşku ile ilgili çalışmalarda; yüz yüze ders ortamında ya da dijital ortamda (eğitsel video, podcast gibi ders materyalleri kullanılarak) öğretimsel coşkunun etkisinin incelendiği görülmektedir. Öğretimsel coşku ile ilgili bu çalışmaya dâhil edilen çalışmaların bağlamına ve araştırma türüne göre dağılımı aşağıdaki görselde verilmiştir.

Görseldeki veriler incelendiğinde dijital ortamda yapılan 5, yüz yüze ortamda yapılan 12 tane çalışmanın bu araştırmaya dâhil edildiği görülmektedir.

EK – 2: ÖĞRETİMSSEL COŞKU İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR VE ÇALIŞMA NUMARALARI

Öğretimsel Coşku ile İlgili Yapılan Çalışmalar ve Çalışma Numaraları

Çalışma Numarası	Çalışma İsmi
Ç1	How teacher enthusiasm affects students' learning of chemistry declarative knowledge in video lectures
Ç2	Podcasts in higher education: teacher enthusiasm increases students' excitement, interest, enjoyment, and learning motivation
Ç3	Teacher enthusiasm in a science course for preservice elementary teachers: manifestations, impacts, and influences
Ç4	Dynamics of classroom motivation: Teacher enthusiasm and the development of math interest and teacher support
Ç5	Examining how parent and teacher enthusiasm influences motivation and achievement in STEM
Ç6	What drives teaching for creativity? Dynamic componential modelling of the school environment, teacher enthusiasm, and metacognitive
Ç7	The role of emotional labor in explaining teachers' enthusiasm and students' outcomes: A multilevel mediational analysis
Ç8	Feeling and showing: A new conceptualization of dispositional teacher enthusiasm and its relation to students' interest
Ç9	Students' attitudes towards mathematics and their perceptions of teacher support, enthusiasm, classroom management and their own behavior
Ç10	"What's everybody so excited about?": The effects of teacher enthusiasm on student intrinsic motivation and vitality
Ç11	Teachers' enthusiasm and humor and its' lagged relationships with students' enjoyment and boredom - A latent trait-state-approach
Ç12	Independent and joint effects of teacher enthusiasm and motivation on student motivation and experiences: A field experiment
Ç13	How instructor enthusiasm influences the effectiveness of asynchronous internet-based sales training
Ç14	The effect of instructors' enthusiasm on university students' level of achievement motivation

Ç15	Displayed enthusiasm attracts attention and improves recall
Ç16	Assessing the effects of instructor enthusiasm on classroom engagement, learning goal orientation, and academic self-efficacy
Ç17	Exploring the affective, motivational and cognitive effects of pedagogical agent enthusiasm in a multimedia learning environment

EK – 3: Deprem Eğitimi İçin Hazırlanan Ön Test, Öğrenme Performansı Testi, Akademik Başarı Testi ve İlişkili Olduğu Kazanım Tablosu

Deprem Eğitimi İçin Hazırlanan Ön Test, Öğrenme Performansı ve Akademik Başarı Testi ve İlişkili Olduğu Kazanım Tablosu

	Test Adı	Madde numarası	İlişkili Olduğu Kazanım
1	Ön Test	M1	Doğal afetlerin çeşitlerini açıklar.
2	Ön Test	M2	Depremi neden olabileceği doğal afet türlerini ifade eder.
3	Ön Test	M3	Acil durum setindeki eşyaları deprem önceliğine göre sınıflandırır.
4	Ön Test	M4	Farklı ortamlara göre (ev/işyeri/okul) acil durum setini tasarlar.
5	Ön Test	M5	Farklı ortamlara göre (ev/işyeri/okul) acil durum setini tasarlar.
6	Ön Test	M6	Deprem sonrasında olabilecek artçı depremleri ifade eder.
7	Ön Test	M7	Doğal afetlerin nedenlerini açıklar.
8	Ön Test	M8	Sağlam olduğu düşündüğü masaları deprem ihtimalini düşünerek inceler.
9	Ön Test	M9	Emniyetli yerlerin neden belirlenmesi gerektiğini ifade eder.
10	Ön Test	M10	Deprem sonrasında hangi durumlarda ilk yardım müdahalesi yapılabileceğini ifade eder.
11	Hafta 1 Öğrenme Performansı Testi	M1	Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek inceler.
12	Hafta 1 Öğrenme Performansı Testi	M2	Çalışma masasını ve çalışma ortamını deprem tehlikesini düşünerek yeniden tasarlar.
13	Hafta 1 Öğrenme Performansı Testi	M3	Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek yeniden düzenler.

14	Hafta 1 Öğrenme Performansı Testi	M4	Temel yangın müdahalesinin önemini belirtir.
15	Hafta 1 Öğrenme Performansı Testi	M5	Pencerelerin dışında olup düşme tehlikesi olan malzemelerin yerini ve düşme ihtimalini tartışır.
16	Hafta 2 Öğrenme Performansı Testi	M1	Deprem anında Yat/Çök – Kapan/Korun-Tutun uygulaması yapılması gerekliliğini ifade eder.
17	Hafta 2 Öğrenme Performansı Testi	M2	İrtibat kişinin önemini belirtir.
18	Hafta 2 Öğrenme Performansı Testi	M3	Acil durum çantasında bozulabilecek ürünleri tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur.
19	Hafta 2 Öğrenme Performansı Testi	M4	Depremden sonra kullanılacak olan buluşma noktasının konumunu gösterir.
20	Hafta 2 Öğrenme Performansı Testi	M5	DASK raporu için uygun ortamı oluşturur.
21	Hafta 3 Öğrenme Performansı Testi	M1	Evdeki farklı yerleri deprem anı için yarar ve zararlarına göre sınıflandırır.
22	Hafta 3 Öğrenme Performansı Testi	M2	Dolap içindeki eşyaların yerlerini ağırlıklarını düşünerek yeniden tasarlar.
23	Hafta 3 Öğrenme Performansı Testi	M3	Deprem anında kapalı alanlarda yapılması gereken davranışları tartışır.
24	Hafta 3 Öğrenme Performansı Testi	M4	Evdeki farklı yerleri deprem anı için yarar ve zararlarına göre sınıflandırır.
25	Hafta 3 Öğrenme Performansı Testi	M5	Araç kullanırken depremle karşılaşma olasılığını fark eder ve bununla ilgili yargıda bulunur.
26	Hafta 4 Öğrenme Performansı Testi	M1	Deprem sonrasında araç kullanımının gerekliliğini tartışır ve yargıda bulunur.
27	Hafta 4 Öğrenme Performansı Testi	M2	Deprem sonrasında elektrik kesintisi olması durumunda yapılacakları açıklar.
28	Hafta 4 Öğrenme Performansı Testi	M3	Deprem sonrasında telefon kullanımının gerekliliğini tartışır ve yargıda bulunur.
29	Hafta 4 Öğrenme Performansı Testi	M4	Binada gaz kokusu varsa yapılması ve yapılmaması gereken davranışları belirtir.

30	Hafta 4 Öğrenme Performansı Testi	M5	Enkaz çevresinde meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır.
31	Akademik Başarı Testi	M1	Ülkemizin üzerinde yer aldığı deprem fay hatlarını açıklar.
32	Akademik Başarı Testi	M2	Pencerelerin kırılarak bize ve çevremize zarar verme ihtimalini tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur.
33	Akademik Başarı Testi	M3	Pencerelerin kırılarak bize ve çevremize zarar verme ihtimalini tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur.
34	Akademik Başarı Testi	M4	Depreme farklı ortamlarda yakalanabileceğini fark eder.
35	Akademik Başarı Testi	M5	Evdeki acil durum setini deprem tehlikesini düşünerek inceler.
36	Akademik Başarı Testi	M6	Emniyetli yerlerin neden belirlenmesi gerektiğini ifade eder.
37	Akademik Başarı Testi	M7	Deprem sonrasında enkaz altında ise meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır ve ona göre önlem alır.
38	Akademik Başarı Testi	M8	Enkaz çevresinde araç kullanımının gerekliliğini tartışır
39	Akademik Başarı Testi	M9	Deprem sonrasında araç kullanımının gerekliliğini tartışır ve yargıda bulunur.
40	Akademik Başarı Testi	M10	Farklı yerlerde emniyetli yerlerin nereler olabileceğini gösterir.
41	Akademik Başarı Testi	M11	Depremden önce yapılması gerekenleri fark eder.
42	Akademik Başarı Testi	M12	Evdeki acil durum setini deprem tehlikesini düşünerek inceler.
43	Akademik Başarı Testi	M13	Evcil hayvanlar için acil durum çantasında bulunması gereken malzemeleri tartışır.
44	Akademik Başarı Testi	M14	Yaşam boşluğu oluşturabilecek alanları belirtir.
45	Akademik Başarı Testi	M15	Farklı yerlerde emniyetli yerlerin nereler olabileceğini gösterir.

EK – 4: ÖN TEST SORULARI

ÖN TEST SORULARI

Soru 1) Aşağıdaki afetlerden hangisi insan eliyle meydana gelen doğal afetlerden değildir?

- a- Yangın
- b- Trafik Kazası
- c- Kimyasal Zehirlenme
- d- Heyelan

Soru 2) Depremler;

- I- Artçı deprem
- II- Yangın
- III- Tsunami

felaketlerinden hangisi ya da hangilerini tetikler?

- a- I
- b- I,II
- c- II, III
- d-I,II,III

Soru 3) Aşağıdakilerden hangisi acil durum çantasında bulunması gerekenler arasında değildir?

- a- İlk yardım çantası
- b- Yiyecek
- c- Su
- d- Bilgisayar

Soru 4) Aşağıdakilerden hangisi acil durum çantasında bulunması gereken malzemelerdendir?

- a- Saksı
- b- Döğük
- c- Toplu iğne
- d- Telefon kılıfı

Soru 5) Depreme hazırlık için deprem tatbikatları ne kadar süreyle yapılmalıdır?

- a- Ayda 1 sefer
- b- 6 ayda 1 sefer

- c- Yılda 1 sefer
- d- 5 yılda 1 sefer

Soru 6) Ana depremden sonra olan küçük depremlere ne isim verilir.

- a- Tsunami
- b- Sel
- c- Artçıl Deprem
- d- Heyelan

Soru 7) Deprem insan eliyle meydana gelmeyen yer altındaki katmanların hareketi sonucunda meydana gelen bir afet türüdür?

Doğru Yanlış

Soru 8) Deprem anında sağlam masaların altında durmanın bize hiçbir faydası olmaz.

Doğru Yanlış

Soru 9) Depreme balkonda yakalanmanız halinde içeri girin ve en yakın emniyetli yerde “Yat/ Çök – Korun/ Kapan – Tutun” hareketini yapın; balkonda kalmayın, aşağı atlamayın.

Doğru Yanlış

Soru 10) Depremden sonra ağır yaralı birini hareket ettirmeye çalışmamalıyız, yaralının boynunu ve sırtını sabitleyerek yardım istemeliyiz.

Doğru Yanlış

EK – 5: 1. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

1. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

Soru 1) Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a- Pencere dışına aşağıya düşebilecek malzemeleri koymamalıyız.
- b- Bilgisayarların kasalarını yer seviyesinde tutmalı ve masa üzerindeki monitörleri sabitlemeliyiz.
- c- Tavanda büyük ve ağır avize kullanmalıyız.
- d- Yangın söndürme tüplerini duvara sabitlemeliyiz.

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi depremde önce yapılması gereken davranışlar arasındadır?

- a- Arabaları evin altına park etmeliyiz.
- b- Çalışma masamızdaki bilgisayarın kasasını yere yakın konumlandırmalı, monitörü ise masaya sabitlemeliyiz.
- c- Yatağımızı cam kenarına çekmeliyiz.
- d- Acil durum çantasını çocukların ve büyüklerin ulaşamayacağı yere koymalıyız.

Soru 3) Yatak ve oturma gruplarını üzerimize devrilebilecek eşyaların yakınına konumlandırmalıyız.

Doğru Yanlış

Soru 4) Depremde önce temel yangın müdahalesi eğitimi almanın bize faydası olmaz.

Doğru Yanlış

Soru 5) Pencere dışı bulanan saksı ve tablo gibi eşyaları sabitlemeliyiz ya da kaldırmalıyız.

Doğru Yanlış

EK – 6: 2. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

2. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

Soru 1) Deprem anında aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- a- Hemen dışarı kaçmalıyız.
- b- Telefonla ailemizi aramalıyız.
- c- Yat/Çök – Kapan/Korun-Tutun hareketini yapmalıyız.
- d- Balkona koşmalıyız.

Soru 2) Aynı anda çok sayıda kişinin yakınlarından haber almak amacıyla telefon etmeye çalışması sonucu hatlar kilitlendiğinden; depremin ardından gerçekten gerekli olmadıkça telefonlar meşgul edilmemelidir. Hatlar kilitlenmesin diye seçilen _____ haber vermeliyiz. Bu kişi de diğer tanıdıklarımıza haber verilmelidir. Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a- Belediye personeli
- b- Basın muhabiri
- c- AFAD sorumlusu
- d- irtibat Kişisi

Soru 3) Acil durum çantası ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- a- Acil durum çantasındaki ürünleri her gün kontrol etmeliyiz.
- b- Acil durum çantasına meyve ve sebze de koymalıyız.
- c- Acil durum çantasına bozulabilecek ürünleri ve son kullanma tarihi yaklaşan ürünleri koymamalıyız.
- d- Acil durum çantasını deprem anında ya da depremden sonra hazırlamalıyız.

Soru 4) Aynı ya da farklı ortamlarda depreme yakalanan aile fertleri depremden hemen sonra buluşacakları buluşma noktasının belirlenmesi ve bu bilginin tüm aile üyelerince paylaşılması önemlidir.

Doğru Yanlış

Soru 5) Deprem sigortası olan DASK raporu depremden önce yapılmalıdır.

Doğru Yanlış

EK – 7: 3. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

3. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

Soru 1) Deprem anında aşağıdaki konumlardan hangisi diğerlerine göre daha emniyetlidir?

- a- Asansör
- b-Merdiven
- c-Sağlam masa altı
- d- Balkon

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a- Dolaplara eşya yerleştirirken hafif cisimleri en alt rafa koymalıyız.
- b- Dolap kapaklarının açılma ihtimalini düşünüp kulp takmalıyız.
- c- Dolaplardan düşebilecek malzemeler olabileceği için yatağımızı dolaptan uzağa koymalıyız.
- d- Dolapları duvara sabitlemeliyiz.

Soru 3) Okulda depremle karşılaştığımızda aşağıdakilerden hangisini yapmamalıyız?

- a- Sakin kalmalıyız.
- b-Yat/çök – Korun/Kapan – Tutun hareketini yapmalıyız.
- c- Öğretmenimizin talimatlarına uymalıyız.
- d- Bağırıp gürültü yapmalıyız.

Soru 4) Hafif binalardaki sağlam kapı girişleri emniyetli yer olarak kabul edilebilir.

Doğru Yanlış

Soru 5) Araç kullanırken depremle karşılaşmamız halinde arabamızı yavaşça yol kenarına çekip durmalıyız.

Doğru Yanlış

EK – 8: 4. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

4. HAFTA ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

Soru 1) Aşağıdakilerden hangisi deprem sonrası yapılması gereken davranışlar arasında değildir?

- a- Tsunami tehlikesine karşı dikkatli olmalıyız.
- b- Tanıdığımız herkesi telefonla arayarak ne yaptıklarını sormalıyız.
- c- Afetle ilgili bilgi almak için radyo dinleyebiliriz.
- d- Trafik akışı olan sokaklardan uzak durmalıyız.

Soru 2) Enkaz altındayken elektrik kesintisi durumunda aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- a- El feneri kullanılmalıdır.
- b- Elektrik sigortaları değiştirilmelidir.
- c- Tamirci çağırılmalıdır.
- d- Elektrik kurumu aranmalıdır.

Soru 3) Depremden sonra afetle ilgili bilgi almak için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a- Televizyon izlemek
- b- Telefonla herkesi arayıp bilgi almak
- c- Radyo dinlemek
- d- İnternette takip etmek.

Soru 4) Depremden sonra gaz kokusu ve tıslama sesi alınması durumunda çıkmakla ya da ateşle sesin geldiği yeri kontrol etmeliyiz.

Doğru Yanlış

Soru 5) Depremden sonra düşmüş ya da dökülmüş sıva ve cam parçalarının zarar görmemek için ayakkabı ya da terlik giymeliyiz.

Doğru Yanlış

EK – 9: AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI

AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI

Soru 1) Ülkemizin üzerinde bulunduğu fay hatları aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru belirtilmiştir?

- a- Marmara Fay Hattı - Doğu Anadolu Fay Hattı
- b- Doğu Anadolu Fay Hattı – Kuzey Anadolu Fay Hattı
- c- Ege Fay Hattı – Marmara Fay Hattı
- d- Kuzey Anadolu Fay Hattı – Ege Fay Hattı

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi depremde önce yapılması gereken genel acil durum hazırlık konularından hangisi yanlıştır?

- a- İhtiyaç duyacağımız acil telefon numaralarını telefonumuza kaydetmeliyiz.
- b- Kırılarak bize zarar verebilecek pencerelerin tül ve perdelerini açmalıyız.
- c- Temel yangın müdahalesini öğrenmeliyiz.
- d- Evdeki elektrik, doğalgaz ve su vanalarının açma ve kapatma konumlarını öğrenmeliyiz.

Soru 3) Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a- Dolap, kütüphane, mutfak dolabı ve beyaz eşyaları arkasındaki duvara sabitlemeliyiz.
- b- Eşyalar düşmesin diye kapalı dolaplara dolap kulpları takmalıyız.
- c- Sobaları ve oba borularını duvara sabitlemeliyiz.
- d- Ağır cisimleri dolapların üst raflarına koymalıyız.

Soru 4)

I- Farklı ortamlarda (ev, işyeri, okul, trafik, açık alan, deniz kenarı vb.) depreme yakalanılması halinde yapılacakların belirlenmesi ve tüm aile üyeleriyle paylaşılması,

II- Deprem sırasında yapılması tavsiye edilen Yat/Çök - Kapan/Korun- Tutun uygulaması için evin tüm odalarında en emniyetli yerlerin tespit edilmesi,

III- Belirlenen maddelerin tüm aile üyeleri tarafından tatbikatla uygulanması

Yukarıdakilerden hangileri deprem anında yapılması gereken hazırlıklar arasında yer almaktadır?

- a- I,II
- b- I,III
- c- II, III
- d- I,II,III

Soru 5) Aşağıdakilerden hangisi deprem çantasında bulunması gerekenler arasında değildir?

- a- Nakit para

- b- Çakmak
- c- Flash bellek
- d- Kıyafet

Soru 6) Deprem anında mevcut risklere karşı en fazla korumayı sağlayan yerlere ne isim verilir?

- a- Emniyetli yerler
- b- DASK
- c- Yat – Korun – Tutun
- d- AFAD

Soru 7) Aşağıdakilerden hangisi deprem sonrasına yönelik hazırlıklar arasında yer almaktadır?

- a- Deprem sonrasında yaşamın normale dönmesi ve maddi hasarın giderilmesi için, DASK (Doğal Afetler Sigorta Kurumu) tarafından düzenlenen “zorunlu deprem sigortası” yaptırmalıyız.
- b- Yatak kenarında terlik bulundurmak gibi önlemler almalıyız.
- c- Sobaları devrilmemesi için sabitlemeliyiz.
- d- Bize kırılarak zarar verebilecek pencereler için tül ve perdeleri kapalı tutmalıyız.

Soru 8) Aşağıdakilerden hangisi enkaz altında kalınırsa yapılması gereken davranışlar arasında değildir?

- a- Sakin kalmaya çalışın.
- b- Gereksiz toz kaldırarak hareketlerde bulunmayın.
- c- Enkaz altındaki diğerleri ile irtibat kurmaya çalışın.
- d- Sessiz olun.

Soru 9) Aşağıdakilerden hangisi deprem sonrası yapılması gereken davranışlar arasında değildir?

- a- Sakin olup ve çevremizdekileri de sakinleştirmeliyiz.
- b- Arabaya binip şehir merkezine gitmeliyiz.
- c- Eğer dökülmüşse kezzap, çamaşır suyu, tiner, yakıt ya da diğer yanıcı sıvıları bize zarar vermeden temizlemeliyiz.
- d- Önce kendinizde, daha sonra yakınlarınızdaki diğer kişilerde herhangi bir yaralanma olup olmadığını kontrol etmeliyiz.

Soru 10) Depreme dışarıda yakalandıysak elektrik direklerinin yanında beklemeliyiz.

Doğru

Yanlış

Soru 11) Yer altında gerçekleşen ve nasıl gerçekleştiği bilinmeyen depreme karşı plan yapmak önemsizdir ve bu planlar deprem etkilerini azaltmaz.

Doğru

Yanlış

Soru 12) Depremin bir afet oluşturması halinde 72 saat yardım gelmeyebilir, hazırlıklı olmalı ve su, barınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarımıza yönelik acil durum setini tüm ailenin bildiği bir yerde hazır bulundurmamızdır.

Doğru

Yanlış

Soru 13) Deprem çantasına evcil hayvanlarımız için mama koymamalıyız.

Doğru

Yanlış

Soru 14) Deprem anında ağırlık merkezi yere yakın ağır ve kaba cisimler ezilmeyerek bizlere yaşam boşluğu oluşturabilir.

Doğru

Yanlış

Soru 15) Asansörler deprem için güvenli bölgelerdir

Doğru

Yanlış

EK – 10: ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI ÖĞRETİMSSEL COŞKU ÖLÇEĞİ

ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI ÖĞRETİMSSEL COŞKU ÖLÇEĞİ

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Videodaki öğretmen şevkle öğretiyor.					
Videodaki öğretmen öğretmekten keyif alıyor.					
Videodaki öğretmen konu hakkında öğrencilere ilham vermeye çalışır.					

EK – 11: ÖĞRETİM MATERYALİNE İLİŞKİN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ**ÖĞRETİM MATERYALİNE İLİŞKİN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ**

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Bu dersi ilk gördüğümde benim için kolay olacağını düşündüm.					
2. Bu dersin başında ilgimi çeken ilginç şeyler vardı.					
3. Bu derste izlediğim videoyu tahmin ettiğimden daha kolay anladım.					
4. Videonun giriş kısmını izledikten sonra, bu dersten neler öğrenmem gerektiğinden emin oldum.					
5. Bu dersin alıştırmalarını yapmak, bana başarı duygusu kazandırdı.					
6. Bu dersin içeriğinin önceden öğrendiklerimle nasıl ilişkisi olduğu benim için açık ve netti.					
7. İzlediğim videoda olması gerektiği kadar bilgi vardı. Önemli olan şeyleri ayırabildim.					
8. Bu derste kullanılan video dikkat çekiciydi.					
9. Bu ders videosunda anlatılan konuların bazı insanlar için nasıl önemli olabileceğini gösteren resimler vardı.					
10. Bu dersi başarıyla tamamlamak benim için önemliydi.					
11. Bu ders videosunun kalitesi, derse dikkatimi vermemi kolaylaştırdı.					
12. Bu ders videosunu izledikçe konuları öğreneceğimden emin oldum.					
13. Bu dersten o kadar keyif aldım ki bu konuyla ilgili daha çok şey öğrenmek istedim.					
14. Bu ders videosunda ders anlatımları zevkliydi.					
15. Bu ders videosunun içeriği ilgimi çeken konulara göre hazırlanmıştı.					
16. Bilgilerin ders videosunda düzenleniş biçimi, dikkatimi vermemi kolaylaştırdı.					
17. Ders videosunda, bu derste bilgileri insanların nasıl kullandığına dair örnekler ve açıklamalar vardı.					
18. Bu derste alıştırmalar çok kolaydı.					

19. Bu derste merak uyandıran şeyler vardı.					
20. Bu dersi çalışmaktan gerçekten zevk aldım.					
21. Bu ders videosunda konuların anlatımı yeterliydi. Hiç sıkılmadım.					
22. Bu ders videosundaki bilgiler ve bilgilerin verilmiş şekli, bu dersin önemli olduğunu düşünmemi sağladı.					
23. Bu ders videosunda tahmin etmediğim ya da şaşırtıcı ve yararlı bilgiler öğrendim.					
24. Bu dersi bir süre çalıştıktan sonra, bu dersten başarılı olacağıma emin oldum.					
25. Alıştırmalardan sonraki dönütler (geri bildirimler/yorumlar) çalışmamın karşılığını aldığımı hissetmemi sağladı.					
26. Videolardan sonraki sorular derse dikkatimi vermeme yardımcı oldu.					
27. Ders videosundaki anlatım benim için uygundu.					
28. Bu dersin içeriğini, kendi hayatımdaki şeylerle ilişkilendirebildim.					
29. Bu ders videosunu izlemek kendimi iyi hissettirdi.					
30. Bu ders videosunun, benim için faydalı olacağına inandım.					
31. Bu ders videosunun tüm bölümlerini anladım.					
32. Ders videosu iyi hazırlanmıştı. Bu nedenle derste başarılı olacağıma dair güvenim arttı.					
33. Ders videosu o kadar güzel hazırlanmıştı ki bu ders videosunu benim için bir zevkti.					

EK – 12: İÇERİK UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın,

Bu formda eğitsel videolarda yer alan öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı üzerindeki etkilerini ölçmek için hazırlanacak olan video materyallerdeki ders içeriği bulunmaktadır. Formda yer alan maddeleri bir alan uzmanı gözüyle inceleyerek bize yardım edebileceğinizi ümit ediyoruz. Ayrıca sizin alandaki tecrübelerinizden de faydalanmak istiyoruz.

Konu içeriğinin ve cümlelerin anlaşılabilirliği, kapsamı, öğrenci seviyesine uygunluğu ve öğrenme hedefleri açısından uygunluğu ile ilgili cevabınızı X ile işaretleyip, uygun değil ve geliştirilmeli seçenekleri işaretlendiği takdirde nedenini yorumlar kısmına yazmanız beklenmektedir.

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Konu öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
Hafta 1													
1. Haftada öğrencilere doğal afet çeşitleri, ülkemizden geçen fay hatları, depremden önce yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Depremden önce yapılması gerekenleri fark eder. • Depremi neden olabileceği doğal afet türlerini ifade eder. • Doğal afetlerin çeşitlerini açıklar. • Ülkemizin üzerinde yer aldığı deprem fay hatlarını açıklar. • Evlerde bulunan elektrik, su, doğal gibi tesisatlarının açma kapatma vanalarının konumlarını gösterir. • Temel yangın müdahalesinin önemini belirtir. • Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek inceler. • Depremde dolaplardan devrilebilecek ağır ve hafif eşyaları sınıflandırır.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek yeniden düzenler. • Çalışma masasını ve çalışma ortamını deprem tehlikesini düşünerek yeniden tasarlar. • Pencereilerin dışında olup düşme tehlikesi olan malzemelerin yerini ve düşme ihtimalini tartışır. • Pencereilerin kırılarak bize ve çevremize zarar verme ihtimalini tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur. Şeklindedir.													
Sayfa 1													
Sayfa 2													
Sayfa 3													
Sayfa 4													
Sayfa 5													
Sayfa 6													
Sayfa 7													
Sayfa 8													
Sayfa 9													

Sayfa 10													
Sayfa 11													
Sayfa 12													
Sayfa 13													
Sayfa 14													
Sayfa 15													

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarınız
Hafta 2 2. Haftada öğrencilere depremden önce yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; Depreme farklı ortamlarda yakalanabileceğini fark eder.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Deprem anında Yat/Çök – Kapan/Korun-Tutun uygulaması yapılması gerekliliğini ifade eder. • Yat/Çök – Kapan/Korun-Tutun uygulamasını açıklar. • Depreme hazırlık tatbikatlarının ne kadar sıklıkla yapılması gerektiğini ifade eder. • Depremden sonra kullanılacak olan buluşma noktasının konumunu gösterir. • İrtibat kişinin önemini belirtir. • Evdeki acil durum setini deprem tehlikesini düşünerek inceler. • Acil durum setindeki eşyaları deprem önceliğine göre sınıflandırır. • DASK raporu için uygun ortamı oluşturur. • Farklı ortamlara göre (ev/işyeri/okul) acil durum setini tasarlar. • Evcil hayvanlar için acil durum çantasında bulunması gereken malzemeleri tartışır. • Acil durum çantasında bozulabilecek ürünleri tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur.													
Sayfa 1													
Sayfa 2													
Sayfa 3													

Sayfa 4													
Sayfa 5													
Sayfa 6													
Sayfa 7													
Sayfa 8													
Sayfa 9													
Sayfa 10													
Sayfa 11													
Sayfa 12													

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarınız
Hafta 3 3. Haftada öğrencilere depremden önce yapılması gerekenler ve deprem sırasında yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Deprem sonrasında meydana gelebilecek hasar türlerini ifade eder. • Yapısal hasar türlerini fark eder. • Altyapı hasarlarının neler olabileceğini açıklar. • Emniyetli yerlerin neden belirlenmesi gerektiğini ifade eder. • Farklı yerlerde emniyetli yerlerin nereler olabileceğini gösterir. • Yaşam boşluğu oluşturabilecek alanları belirtir. • Sağlam olduğu düşündüğü masaları deprem ihtimalini düşünerek inceler.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Evdeki farklı yerleri deprem anı için yarar ve zararlarına göre sınıflandırır. • Alışveriş merkezinde yapması gereken davranışları tasarlar. • Dolap içindeki eşyaların yerlerini ağırlıklarını düşünerek yeniden tasarlar. • Deprem anında kapalı alanlarda yapılması gereken davranışları tartışır. • Araç kullanırken depremle karşılaşma olasılığını fark eder ve bununla ilgili yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1													
Sayfa 2													
Sayfa 3													
Sayfa 4													
Sayfa 5													
Sayfa 6													
Sayfa 7													
Sayfa 8													

Sayfa 9													
Sayfa 10													
Sayfa 11													

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarımız
Hafta 4 4. Haftada öğrencilere depremden sonra yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; - Deprem sonrasında çevrede bulunan kezzap, çamaşır suyu gibi kimyasallardan gelebilecek zararları fark eder. - Deprem sonrasında hangi durumlarda ilk yardım müdahalesi yapılabileceğini ifade eder. - Deprem sonrasında elektrik kesintisi olması durumunda yapılacakları açıklar. - Deprem sonrasında olabilecek artçı depremleri ifade eder. - Binada gaz kokusu varsa yapılması ve yapılmaması gereken davranışları belirtir. - Elektrik sisteminde bir hasar varsa yapılması gereken davranışları belirtir. - Deprem sonrasında enkaz altında ise meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır ve ona göre önlem alır.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Enkaz çevresinde meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır. • Yanıcı maddeler ve doğalgaz gaz kaçağını düşünerek çevresini ve yaşam alanını tasarlar. • Su ve Elektrik kaçağı ihtimalini düşünerek güvenli yaşam alanı oluşturur. • Enkaz çevresinde araç kullanımının gerekliliğini tartışır. • Deprem sonrasında telefon kullanımının gerekliliğini tartışır ve yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1													
Sayfa 2													
Sayfa 3													
Sayfa 4													
Sayfa 5													
Sayfa 6													
Sayfa 7													
Sayfa 8													

EK – 13: İÇERİK UZMAN GÖRÜŞÜ 1

UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın Ferdi ASLAN

Bu formda eğitsel videolarda yer alan öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı üzerindeki etkilerini ölçmek için hazırlanacak olan video materyallerdeki ders içeriği bulunmaktadır. Formda yer alan maddeleri bir alan uzmanı gözüyle inceleyerek bize yardım edebileceğinizi ümit ediyoruz. Ayrıca sizin alandaki tecrübelerinizden de faydalanmak istiyoruz.

Konu içeriğinin ve cümlelerin anlaşılabilirliği, kapsamı, öğrenci seviyesine uygunluğu ve öğrenme hedefleri açısından uygunluğu ile ilgili cevabınızı X ile işaretleyip, uygun değil ve geliştirilmeli seçenekleri işaretlendiği takdirde nedenini yorumlar kısmına yazmanız beklenmektedir.

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Konu öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
Hafta 1 1. Haftada öğrencilere doğal afet çeşitleri, ülkemizden geçen fay hatları, depremden önce yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Depremden önce yapılması gerekenleri fark eder. • Depremin neden olabileceği doğal afet türlerini ifade eder. • Doğal afetlerin çeşitlerini açıklar. • Ülkemizin üzerinde yer aldığı deprem fay hatlarını açıklar. • Evlerde bulunan elektrik, su, doğal gibi tesisatlarının açma kapatma vanalarının konumlarını gösterir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Temel yangın müdahalesinin önemini belirtir. • Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek inceler. • Depremde dolaplardan devrilebilecek ağır ve hafif eşyaları sınıflandırır. • Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek yeniden düzenler. • Çalışma masasını ve çalışma ortamını deprem tehlikesini düşünerek yeniden tasarlar. • Pencereilerin dışında olup düşme tehlikesi olan malzemelerin yerini ve düşme ihtimalini tartışır. • Pencereilerin kırılarak bize ve çevremize zarar verme ihtimalini tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur. Şeklindedir.													
Sayfa 1	x			x			x			x			
Sayfa 2	x			x			x			x			
Sayfa 3	x			x			x			x			
Sayfa 4	x			x			x			x			

Sayfa 5	x			x			x			x			
Sayfa 6	x			x			x			x			
Sayfa 7	x			x			x			x			
Sayfa 8	x			x			x			x			
Sayfa 9	x			x			x			x			
Sayfa 10	x			x			x			x			
Sayfa 11	x			x			x			x			
Sayfa 12	x			x			x			x			
Sayfa 13	x			x			x			x			
Sayfa 14	x			x			x			x			
Sayfa 15	x			x			x			x			

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarınız
Hafta 2 2. Haftada öğrencilere depremden önce yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Depreme farklı ortamlarda yakalanabileceğini fark eder. • Deprem anında Yat/Çök – Kapan/Korun-Tutun uygulaması yapılması gerekliliğini ifade eder. • Yat/Çök – Kapan/Korun-Tutun uygulamasını açıklar. • Depreme hazırlık tatbikatlarının ne kadar sıklıkla yapılması gerektiğini ifade eder. • Depremden sonra kullanılacak olan buluşma noktasının konumunu gösterir. • İrtibat kişinin önemini belirtir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Evdeki acil durum setini deprem tehlikesini düşünerek inceler. • Acil durum setindeki eşyaları deprem önceliğine göre sınıflandırır. • DASK raporu için uygun ortamı oluşturur. • Farklı ortamlara göre (ev/işyeri/okul) acil durum setini tasarlar. • Evcil hayvanlar için acil durum çantasında bulunması gereken malzemeleri tartışır. • Acil durum çantasında bozulabilecek ürünleri tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1	X			X			X			X			
Sayfa 2	X			X			X			X			
Sayfa 3	X			X			X			X			
Sayfa 4	X			X			X			X			
Sayfa 5	X			X			X			X			
Sayfa 6	X			X			X			X			

Sayfa 7	X			X			X			X			
Sayfa 8	X			X			X			X			
Sayfa 9	X			X			X			X			
Sayfa 10	X			X			X			X			
Sayfa 11	X			X			X			X			
Sayfa 12	X			X			X			X			

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarınız
Hafta 3 3. Haftada öğrencilere depremden önce yapılması gerekenler ve deprem sırasında yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Deprem sonrasında meydana gelebilecek hasar türlerini ifade eder. • Yapısal hasar türlerini fark eder. • Altyapı hasarlarının neler olabileceğini açıklar. • Emniyetli yerlerin neden belirlenmesi gerektiğini ifade eder. • Farklı yerlerde emniyetli yerlerin nereler olabileceğini gösterir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil				

- Yaşam boşluğu oluşturabilecek alanları belirtir. - Sağlam olduğu düşündüğü masaları deprem ihtimalini düşünerek inceler. - Evdeki farklı yerleri deprem anı için yarar ve zararlarına göre sınıflandırır. - Alışveriş merkezinde yapması gereken davranışları tasarlar. - Dolap içindeki eşyaların yerlerini ağırlıklarını düşünerek yeniden tasarlar. - Deprem anında kapalı alanlarda yapılması gereken davranışları tartışır. - Araç kullanırken depremle karşılaşma olasılığını fark eder ve bununla ilgili yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1	X			X			X			X			
Sayfa 2	X			X			X			X			
Sayfa 3	X			X			X			X			
Sayfa 4	X			X			X			X			
Sayfa 5	X			X			X			X			

Sayfa 6	X			X			X			X			
Sayfa 7	X			X			X			X			
Sayfa 8	X			X			X			X			
Sayfa 9	X			X			X			X			
Sayfa 10	X			X			X			X			
Sayfa 11	X			X			X			X			

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarımız
Hafta 4 4. Haftada öğrencilere depremden sonra yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; - Deprem sonrasında çevrede bulunan kezzap, çamaşır suyu gibi kimyasallardan gelebilecek zararları fark eder. - Deprem sonrasında hangi durumlarda ilk yardım müdahalesi yapılabileceğini ifade eder. - Deprem sonrasında elektrik kesintisi olması durumunda yapılacakları açıklar. - Deprem sonrasında olabilecek artçı depremleri ifade eder.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Binada gaz kokusu varsa yapılması ve yapılmaması gereken davranışları belirtir. • Elektrik sisteminde bir hasar varsa yapılması gereken davranışları belirtir. • Deprem sonrasında enkaz altında ise meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır ve ona göre önlem alır. • Enkaz çevresinde meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır. • Yanıcı maddeler ve doğalgaz gaz kaçağını düşünerek çevresini ve yaşam alanını tasarlar. • Su ve Elektrik kaçağı ihtimalini düşünerek güvenli yaşam alanı oluşturur. • Enkaz çevresinde araç kullanımının gerekliliğini tartışır. • Deprem sonrasında telefon kullanımının gerekliliğini tartışır ve yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1	X			X			X			X			
Sayfa 2	X			X			X			X			

Sayfa 3	X			X			X			X			
Sayfa 4	X			X			X			X			
Sayfa 5	X			X			X			X			
Sayfa 6	X			X			X			X			
Sayfa 7	X			X			X			X			
Sayfa 8	X			X			X			X			

EK – 14: İÇERİK UZMAN GÖRÜŞÜ 2

UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın Sevilay RÜZGAR

Bu formda eğitsel videolarda yer alan öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı üzerindeki etkilerini ölçmek için hazırlanacak olan video materyallerdeki ders içeriği bulunmaktadır. Formda yer alan maddeleri bir alan uzmanı gözüyle inceleyerek bize yardım edebileceğinizi ümit ediyoruz. Ayrıca sizin alandaki tecrübelerinizden de faydalanmak istiyoruz.

Konu içeriğinin ve cümlelerin anlaşılabilirliği, kapsamı, öğrenci seviyesine uygunluğu ve öğrenme hedefleri açısından uygunluğu ile ilgili cevabınızı X ile işaretleyip, uygun değil ve geliştirilmeli seçenekleri işaretlendiği takdirde nedenini yorumlar kısmına yazmanız beklenmektedir.

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Konu öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
Hafta 1													
1. Haftada öğrencilere doğal afet çeşitleri, ülkemizden geçen fay hatları, depremden önce yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Depremden önce yapılması gerekenleri fark eder. • Depremin neden olabileceği doğal afet türlerini ifade eder. • Doğal afetlerin çeşitlerini açıklar.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Ülkemizin üzerinde yer aldığı deprem fay hatlarını açıklar. • Evlerde bulunan elektrik, su, doğal gibi tesisatlarının açma kapatma vanalarının konumlarını gösterir. • Temel yangın müdahalesinin önemini belirtir. • Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek inceler. • Depremde dolaplardan devrilebilecek ağır ve hafif eşyaları sınıflandırır. • Evdeki eşyaların konumlarını deprem tehlikesini düşünerek yeniden düzenler. • Çalışma masasını ve çalışma ortamını deprem tehlikesini													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

düşünerek yeniden tasarlar. - Pencerelerin dışında olup düşme tehlikesi olan malzemelerin yerini ve düşme ihtimalini tartışır. - Pencerelerin kırılarak bize ve çevremize zarar verme ihtimalini tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur.													
Sayfa 1		X									Afetlerden bahsederken öncelik doğal afetlerde olmalıdır.		
Sayfa 2		X									deprem örnekleri çoğaltılabilir ya da gibi edatı eklenebilir		
Sayfa 3	X												
Sayfa 4	X												
Sayfa 5	X												

Sayfa 6		X									Cümle kargaşasının olmaması adına dikkat edilmelidir.		
Sayfa 7	X												
Sayfa 8	X												
Sayfa 9	X												
Sayfa 10	X												
Sayfa 11	X												
Sayfa 12	X												
Sayfa 13	X												
Sayfa 14	X												

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarınız
Hafta 2 2. Haftada öğrencilere depremde önce yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Depreme farklı ortamlarda yakalanabileceğini fark eder. • Deprem anında Yat/Çök – Kapan/Korun-Tutun uygulaması yapılması gerekliliğini ifade eder. • Yat/Çök – Kapan/Korun-	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

Tutun uygulamasını açıkla. • Depreme hazırlık tatbikatlarının ne kadar sıklıkla yapılması gerektiğini ifade eder. • Depremden sonra kullanılacak olan buluşma noktasının konumunu gösterir. • İrtibat kişinin önemini belirtir. • Evdeki acil durum setini deprem tehlikesini düşünerek inceler. • Acil durum setindeki eşyaları deprem önceliğine göre sınıflandırır. • DASK raporu için uygun ortamı oluşturur. • Farklı ortamlara göre (ev/işyeri/okul)													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

acil durum setini tasarlar. • Evcil hayvanlar için acil durum çantasında bulunması gereken malzemeleri tartışır. • Acil durum çantasında bozulabilecek ürünleri tahmin eder ve bununla ilgili yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1	X			X			X			X			
Sayfa 2	X			X			X			X			
Sayfa 3	X			X			X			X			
Sayfa 4	X			X			X			X			
Sayfa 5	X			X			X			X			
Sayfa 6	X			X			X			X			
Sayfa 7	X			X			X			X			

Sayfa 8	X			X			X			X			
Sayfa 9	X			X			X			X			
Sayfa 10	X			X			X			X			
Sayfa 11	X			X			X			X			
Sayfa 12	X			X			X			X			

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarınız
Hafta 3 3. Haftada öğrencilere depremden önce yapılması gerekenler ve deprem sırasında yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Deprem sonrasında meydana gelebilecek hasar türlerini ifade eder. • Yapısal hasar türlerini fark eder. • Altyapı hasarlarının neler olabileceğini açıklar. • Emniyetli yerlerin neden belirlenmesi gerektiğini ifade eder. • Farklı yerlerde emniyetli yerlerin nereler olabileceğini gösterir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil				

• Yaşam boşluğu oluşturabilecek alanları belirtir. • Sağlam olduğu düşündüğü masaları deprem ihtimalini düşünerek inceler. • Evdeki farklı yerleri deprem anı için yarar ve zararlarına göre sınıflandırır. • Alışveriş merkezinde yapması gereken davranışları tasarlar. • Dolap içindeki eşyaların yerlerini ağırlıklarını düşünerek yeniden tasarlar. • Deprem anında kapalı alanlarda yapılması gereken davranışları tartışır. • Araç kullanırken depremle karşılaşma olasılığını fark eder ve bununla ilgili yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1	X			X			X			X			
Sayfa 2	X			X			X			X			
Sayfa 3	X			X			X			X			

Sayfa 4	X			X			X			X			
Sayfa 5	X			X			X			X			
Sayfa 6	X			X			X			X			
Sayfa 7	X			X			X			X			
Sayfa 8	X			X			X			X			
Sayfa 9	X			X			X			X			
Sayfa 10	X			X			X			X			
Sayfa 11	X			X			X			X			

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri			Yorumlarınız
Hafta 4 4. Haftada öğrencilere depremden sonra yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler verilecektir. Bu haftanın öğrenme hedefleri; • Deprem sonrasında çevrede bulunan kezzap, çamaşır suyu gibi kimyasallardan gelebilecek zararları fark eder. • Deprem sonrasında hangi durumlarda ilk yardım müdahalesi yapılabileceğini ifade eder. • Deprem sonrasında elektrik kesintisi olması durumunda yapılacakları açıklar.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

• Deprem sonrasında olabilecek artçı depremleri ifade eder. • Binada gaz kokusu varsa yapılması ve yapılmaması gereken davranışları belirtir. • Elektrik sisteminde bir hasar varsa yapılması gereken davranışları belirtir. • Deprem sonrasında enkaz altında ise meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır ve ona göre önlem alır. • Enkaz çevresinde meydana gelebilecek tehlikeleri sınıflandırır. • Yanıcı maddeler ve doğalgaz gaz kaçağını düşünerek çevresini ve yaşam alanını tasarlar. • Su ve Elektrik kaçağı ihtimalini düşünerek güvenli yaşam alanı oluşturur. • Enkaz çevresinde araç kullanımının gerekliliğini tartışır.													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Deprem sonrasında telefon kullanımının gerekliliğini tartışır ve yargıda bulunur. şeklindedir.													
Sayfa 1	X			X			X			X			
Sayfa 2	X			X			X			X			
Sayfa 3	X			X			X			X			
Sayfa 4	X			X			X			X			
Sayfa 5	X			X			X			X			
Sayfa 6	X			X			X			X			
Sayfa 7	X			X			X			X			
Sayfa 8	X			X			X			X			

EK – 15: TEST UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın

Bu formda eğitsel videolarda yer alan öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı ve akademik başarısını ölçmek için kullanılan testlerin taslak hali yer almaktadır. Formda yer alan maddeleri bir alan uzmanı gözüyle inceleyerek bize yardım edebileceğinizi ümit ediyoruz. Ayrıca sizin alandaki tecrübelerinizden de faydalanmak istiyoruz. Kabul ettiğiniz takdirde sizden öncelikle ön test, öğrenme performansı testi ve akademik başarı testi sorularını kontrol etmenizi istiyoruz.

Sorunun anlaşılabilirliği, hedef kitleye uygunluğu, doğruluğu ve öğrenme hedefine uygunluğu ile ilgili cevabınızı X ile işaretleyip, uygun değil ve geliştirilmeli seçenekleri işaretlendiği takdirde nedenini yorumlar kısmına yazmanız beklenmektedir.

ÖNTEST SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarımız
ÖNTEST SORULARI Öntest: Öğrenci deprem durumlarıyla ilgili bilgili yeterliliğini ölçmek için hazırlanmış soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)													
Soru 2)													
Soru 3)													
Soru 4)													
Soru 5)													
Soru 6)													
Soru 7)													
Soru 8)													

Soru 9)													
Soru 10)													

HAFTA 1 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarımız
HAFTA 1 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 1. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)													
Soru 2)													
Soru 3)													
Soru 4)													
Soru 5)													

HAFTA 2 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 2 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 2. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)													
Soru 2)													
Soru 3)													
Soru 4)													
Soru 5)													

HAFTA 3 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 3 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 3. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)													
Soru 2)													
Soru 3)													
Soru 4)													
Soru 5)													

HAFTA 4 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 4 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 4. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)													
Soru 2)													
Soru 3)													
Soru 4)													
Soru 5)													

AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI 4 Haftalık eğitsel videolar izlendikten sonra öğrencilerin akademik başarısını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)													
Soru 2)													
Soru 3)													
Soru 4)													
Soru 5)													
Soru 6)													
Soru 7)													

Soru 8)													
Soru 9)													
Soru 10)													
Soru 11)													
Soru 12)													
Soru 13)													
Soru 14)													
Soru 15)													

EK – 16: TEST UZMAN GÖRÜŞÜ 1

UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın Ebru DEMİRBAŞ

Bu formda eğitsel videolarda yer alan öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı ve akademik başarısını ölçmek için kullanılan testlerin taslak hali yer almaktadır. Formda yer alan maddeleri bir alan uzmanı gözüyle inceleyerek bize yardım edebileceğinizi ümit ediyoruz. Ayrıca sizin alandaki tecrübelerinizden de faydalanmak istiyoruz. Kabul ettiğiniz takdirde sizden öncelikle ön test, öğrenme performansı testi ve akademik başarı testi sorularını kontrol etmenizi istiyoruz.

Sorunun anlaşılabilirliği, hedef kitleye uygunluğu, doğruluğu ve öğrenme hedefine uygunluğu ile ilgili cevabınızı X ile işaretleyip, uygun değil ve geliştirilmeli seçenekleri işaretlendiği takdirde nedenini yorumlar kısmına yazmanız beklenmektedir.

ÖNTEST SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarımız
ÖNTEST SORULARI Öntest: Öğrenci deprem durumlarıyla ilgili bilgili yeterliliğini ölçmek için hazırlanmış soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+				+		+			+			
Soru 2)			+			+			+				
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			
Soru 6)		+		+			+			+			

Soru 7)	+			+			+			+			
Soru 8)	+			+			+			+			
Soru 9)	+			+			+			+			
Soru 10)	+			+			+			+			

HAFTA 1 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 1 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 1. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	

Soru 1)	+				+			+		+			Bilgi sorusu olmuş. (Eğitsel video materyalinde sorunun cevabı açıklanmaktadır.)
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

HAFTA 2 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarımız
HAFTA 2 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 2. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			

Soru 2)	+				+		+			+			Zor bir soru olabilir. (Eğitsel video materyalinde sorunun cevabı açıklanmaktadır.)
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

HAFTA 3 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarımız
HAFTA 3 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 3. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

HAFTA 4 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 4 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 4. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI 4 Haftalık eğitsel videolar izlendikten sonra öğrencilerin akademik başarısını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			
Soru 6)	+			+			+			+			

Soru 7)	+			+			+			+			
Soru 8)	+			+			+			+			
Soru 9)	+			+			+			+			
Soru 10)	+			+			+			+			
Soru 11)	+			+			+			+			
Soru 12)	+			+			+			+			
Soru 13)	+			+			+			+			
Soru 14)	+			+			+			+			
Soru 15)	+			+			+			+			

EK – 17: TEST UZMAN GÖRÜŞÜ 2

UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın Sezgin UĞUR,

Bu formda eğitsel videolarda yer alan öğretimsel coşkunun öğrencilerin öğrenme performansı ve akademik başarısını ölçmek için kullanılan testlerin taslak hali yer almaktadır. Formda yer alan maddeleri bir alan uzmanı gözüyle inceleyerek bize yardım edebileceğinizi ümit ediyoruz. Ayrıca sizin alandaki tecrübelerinizden de faydalanmak istiyoruz. Kabul ettiğiniz takdirde sizden öncelikle ön test, öğrenme performansı testi ve akademik başarı testi sorularını kontrol etmenizi istiyoruz.

Sorunun anlaşılabilirliği, hedef kitleye uygunluğu, doğruluğu ve öğrenme hedefine uygunluğu ile ilgili cevabınızı X ile işaretleyip, uygun değil ve geliştirilmeli seçenekleri işaretlendiği takdirde nedenini yorumlar kısmına yazmanız beklenmektedir.

ÖNTEST SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
ÖNTEST SORULARI Öntest: Öğrenci deprem durumlarıyla ilgili bilgisi yeterliliğini ölçmek için hazırlanmış soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+				+		+			+			
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			
Soru 6)	+			+			+			+			
Soru 7)	+			+			+			+			

Soru 8)	+			+			+			+			
Soru 9)	+			+			+			+			
Soru 10)	+			+			+			+			

HAFTA 1 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 1 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 1. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+				+			+		+			
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			

Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

HAFTA 2 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 2 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 2. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			
Soru 2)	+				+		+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

HAFTA 3 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 3 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 3. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

HAFTA 4 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarınız
HAFTA 4 ÖĞRENME PERFORMANSI TESTİ SORULARI 4. Haftaya ait eğitsel video izlendikten sonra öğrencilerin öğrenme performansını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			
Soru 2)	+			+			+			+			
Soru 3)	+			+			+			+			
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			

AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI

	Anlaşılabilirliği (İçerik cümleleri öğrenciler tarafından anlaşılabilir mi?)			Uygunluğu (Konu hedef kitle için uygun mudur?)			Kapsamı (Deprem konusu kapsamına uygun mudur?)			Öğrenme Hedefleri (Soru öğrenme hedefine uygun mudur?)			Yorumlarımız
AKADEMİK BAŞARI TESTİ SORULARI 4 Haftalık eğitsel videolar izlendikten sonra öğrencilerin akademik başarısını ölçmek için hazırlanan soruları içermektedir.	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	Uygun	Geliştirilmeli	Uygun değil	
Soru 1)	+			+			+			+			
Soru 2)	+			+			+			+			

Soru 3)	+			+			+			+			Doğru- yanlış sorusu olarak kullanılabilir.
Soru 4)	+			+			+			+			
Soru 5)	+			+			+			+			
Soru 6)	+			+			+			+			
Soru 7)	+			+			+			+			
Soru 8)	+			+			+			+			
Soru 9)	+			+			+			+			
Soru 10)	+			+			+			+			
Soru 11)	+			+			+			+			
Soru 12)	+			+			+			+			
Soru 13)	+			+			+			+			
Soru 14)	+			+			+			+			
Soru 15)	+			+			+			+			

ÖZ GEÇMİŞ

Uğur TAŞDELEN, 2008 yılında Gazi Üniversitesinde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'ne başladı, 2012 yılında mezun oldu. 2012 - 2016 yılları arasında özel sektörde içerik geliştirme ve yazılım geliştirme alanlarında çalıştıktan sonra 2017 yılında Millî Eğitim Bakanlığında Bilişim Teknolojileri görevine başladı ve halen Sakarya Güneşler Anadolu Lisesinde bu göreve devam etmektedir. 2021 yılında Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretme Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

